

**GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE**

**Programul Operațional
Asistență Tehnică
2007-2013**

- Traducerea versiunii modificate septembrie 2015 -

CUPRINS

<i>Lista abrevierilor</i>	4
<i>Introducere</i>	6
<i>Evaluarea Ex-ante a Programului Operațional Asistență Tehnică</i>	9
1. Analiza situației curente	12
1.1. Sistemul instituțional pentru implementarea asistenței UE în România	12
1.2. Eforturi depuse în vederea consolidării capacității administrative pentru gestionarea fondurilor UE	17
1.3. Coordonarea instrumentelor structurale și sistemul de management financiar și control	18
1.4. Stadiul actual de pregătire în cadrul Autorității de Management pentru POAT	21
1.5. Resursele umane și formarea profesională	22
1.6. Evaluarea	24
1.7. Sistemul Unic de Management al Informației	25
1.8. Publicitatea și informarea	29
1.9. Capacitatea de absorbție	31
1.10. Experiența acumulată în urma asistenței de pre-aderare	32
2. Analiza SWOT	34
3. Strategia	36
3.1. Obiective	38
3.2. Lista axelor prioritare	42
3.2.1. Axa prioritară 1: Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor	42
3.2.1.1. Sprijin pentru managementul și implementarea instrumentelor structurale	44
3.2.1.2. Evaluare	46
3.2.1.3. Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor	46
3.2.1.4. Funcționarea Autorității de Management pentru POAT, a MFE, a Autorității de Certificare și Plată și a Autorității de Audit	48
3.2.2. Axa prioritară 2: Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației.....	49
3.2.2.1. Dezvoltarea și mentenanța SMIS și a rețelei sale digitale	51
3.2.2.2. Funcționarea Unității Centrale SMIS și a rețelei de coordonatori	52
3.2.2.3. Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS	52
3.2.2.4. Achiziția de echipamente și servicii TI&C.....	53
3.2.3. Axa prioritară 3: Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale	54
3.2.3.1. Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României	56
3.2.3.2. Funcționarea Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale	56
3.3. Coerența și conformitatea cu politicile naționale și comunitare	57
3.3.1. Politicile Comunitare.....	57
3.3.2. Coerența cu politicile naționale	61
3.4. Complementaritatea cu alte Programe Operaționale	61
4. Planul Financiar	63
5. Implementarea	66
5.1 Management	66

5.2. Monitorizare și Evaluare	69
5.2.1. Monitorizare.....	69
5.2.2. Evaluare	71
5.3 Management financiar și control	74
5.4 Informarea și Publicitatea	80
5.5 Sistemul Unic de Management al Informației	80
6. Parteneriat.....	83
Anexa 1	84

Lista abrevierilor

ACIS - Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale

ACP - Autoritatea de Certificare și Plată

AM - Autoritate de Management

ANOFM - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

ANRMAP - Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice

ANAP – Agenția Națională pentru Achiziții Publice

CNC - Comitetul Național de Coordonare a procesului de pregătire pentru gestionarea instrumentelor structurale

CSNR- Cadrul Strategic Național de Referință

DAT- Direcția Asistență Tehnică

EDIS - Sistemul Descentralizat Extins de Implementare

FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

FSC - Fonduri Structurale și de Coeziune

FSE - Fondul Social European

HG - Hotărâre a Guvernului

IMM - Întreprinderi Mici și Mijlocii

MEC- Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului

MEF – Ministerul Economiei și Finanțelor

MFE – Ministerul Fondurilor Europene

OI - Organism Intermediar

OLAF - Oficiul European pentru Luptă Anti-Fraudă

ONG - Organizație Non-Guvernamentală

PND – Planul Național de Dezvoltare

POAT - Programul Operațional Asistență Tehnică

PO DCA - Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative

POR - Programul Operațional Regional

POS - Program Operațional Sectorial

POS DRU - Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

PUA - Planul Unic de Acțiune

SMIS - Sistemul Unic de Management al Informației

SNE - Strategia Națională de Evaluare

TI&C – Tehnologia informației și comunicațiilor

UCAAPI - Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern

UCE - Unitatea Centrală de Evaluare

UDCF - Unitatea de Dezvoltare și Coordonare a Formării

UIP - Unitatea de Implementare Phare

Introducere

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) are drept obiectiv asigurarea unui proces de implementare a instrumentelor structurale¹ în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control, pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană, conform prevederilor din Regulamentul Consiliului (CE) Nr. 1083/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, denumit în continuare Regulamentul General și care abrogă Regulamentul Consiliului (CE) Nr. 1260/1999,. Întrucât programul răspunde unor nevoi identificate pentru întregul sistem de management și implementare a instrumentelor structurale, comune în unele cazuri pentru mai multe categorii de actori, programul este prin natura sa orizontal.

Celelalte Programe Operaționale (PO) pot primi sprijin în cadrul POAT în vederea implementării operațiunilor care vizează părțile implicate în două sau mai multe programe operaționale. În același timp, POAT oferă sprijin sporit procesului de coordonare și sistemului de control financiar și audit.

Împreună cu celelalte Programe Operaționale, POAT va contribui în mod substanțial la realizarea priorității tematice identificate în Cadrul Strategic Național de Referință, și anume “*Construirea unei capacități administrative eficiente*”.

Strategia POAT are la bază angajamentele asumate de către Guvernul României prin intermediul Documentului de Poziție Complementar pentru Capitolul 21 “Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale” și progresele înregistrate în implementarea *Planului Unic de Acțiuni pentru îmbunătățirea sistemelor de gestionare a fondurilor acordate României de Uniunea Europeană (fonduri de pre-aderare și instrumente structurale)*, adoptat de către Guvern în 2005 cu modificările ulterioare. În elaborarea POAT s-a avut în vedere proiectele finanțate din programele de pre-aderare având drept obiectiv consolidarea capacității administrative pentru gestionarea fondurilor nerambursabile ale Uniunii Europene.

Obiectivul global al Programului Operațional Asistență Tehnică este **de a asigura sprijinul necesar procesului de coordonare și de a contribui la implementarea și absorbția eficiente, eficiente și transparentă a instrumentelor structurale în România.**

Obiectivele specifice ale POAT sunt următoarele:

- 1. Asigurarea sprijinului și a instrumentelor adecvate în vederea unei coordonări și implementări eficiente și eficiente a instrumentelor structurale pentru perioada 2007-2013 și pregătirea pentru următoarea perioadă de programare a instrumentelor structurale.**
- 2. Asigurarea unei diseminări coordonate la nivel național a mesajelor cu caracter general privind instrumentele structurale și implementarea Planului de Acțiune al MFE pentru comunicare în concordanță cu Strategia Națională de Comunicare pentru Instrumentele Structurale.**

---

¹ Instrumentele structurale se referă la: Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.

Toate aceste obiective se vor reflecta în capacitatea de absorbție la nivel global a fondurilor și într-o utilizare eficientă a intervențiilor din instrumentele structurale.

În vederea atingerii acestor obiective, POAT trebuie să asigure sprijinul necesar procesului de coordonare și implementare a instrumentelor structurale în România, în vederea asigurării unui sistem fiabil de management și de monitorizare pentru aceste instrumente și a unei comunicări corespunzătoare la nivelul publicului, cu privire la oportunitățile și intervențiile ce pot beneficia de sprijinul UE. În consecință, au fost identificate următoarele axe prioritare:

Axa prioritară 1 - Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor

Axa prioritară 2 - Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației

Axa prioritară 3 - Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale

POAT reprezintă unul dintre cele șapte programe operaționale din cadrul Obiectivului „Convergență”, pentru perioada de programare 2007-2013. POAT a fost pregătit de către Ministerul Economiei și Finanțelor, în colaborare cu celelalte ministere care acționează ca Autorități de Management pentru celelalte programe operaționale. Obiectivele, axele prioritare și domeniile majore de intervenție propuse sunt de natură orizontală și au fost împărțite între Programul Operațional Asistență Tehnică și restul programelor operaționale pe baza principiilor de complementaritate, subsidiaritate și coerență logică, cu o atenție deosebită acordată liniilor directoare ce fundamentează sistemul de implementare a instrumentelor structurale.

În cadrul axelor Prioritare de asistență tehnică din cadrul celorlalte programe operaționale se va oferi asistență specifică procesului de pregătire a proiectelor, monitorizare, evaluare și control, precum și activităților de comunicare care să asigure o publicitate corespunzătoare, în conformitate cu specificitatea fiecărui program operațional. Această asistență specifică va fi însoțită de instrumentele orizontale de asistență care răspund nevoilor comune tuturor structurilor și actorilor implicați în gestionarea și implementarea instrumentelor structurale, prin dezvoltarea unui Sistem Unic de Management al Informației, care va furniza informații transparente cu privire la absorbția fondurilor, precum și prin activități cu caracter orizontal, care au ca scop conștientizarea publicului cu privire la rolul sprijinului comunitar și asigurarea unei înțelegeri de ansamblu asupra intervențiilor instrumentelor structurale. Aceste trei domenii generale de intervenție impun pregătirea și implementarea unui program operațional orizontal de asistență tehnică.

Responsabilitatea implementării programului revine Autorității de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică, rol îndeplinit de către Direcția Generală Coordonare Sistem și Asistență Tehnică din cadrul Ministerului Fondurilor Europene.

Se anticipează ca aproximativ 75% din totalul cheltuielilor de asistență tehnică pentru sprijinirea politicii structurale finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune din cadrul Obiectivului „Convergență”, să fie alocat axelor prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale. Restul fondurilor aferente asistenței tehnice vor fi cheltuite prin implementarea intervențiilor din cadrul Programului Operațional Asistență Tehnică.

Axele prioritare și intervențiile din cadrul POAT vor fi co-finanțate în întregime din Fondul European de Dezvoltare Regională. Bugetul total al PO previzionat pentru perioada 2007-2013 este

de aproximativ 200,3 mil. Euro, din care 170,24 mil. Euro sprijin comunitar (85 %) și 30,04 mil. Euro (15%) surse publice.

POAT a fost elaborat în conformitate cu Regulamentul General. Domeniile ce vor fi sprijinite în cadrul POAT sunt în concordanță cu prevederile acestui Regulament.

Evaluarea Ex-ante a Programului Operațional Asistență Tehnică

Evaluarea ex-ante a POAT a fost realizată de către un evaluator extern independent, în perioada august 2006 – ianuarie 2007, în cadrul proiectului Phare 2004/016-772.04.03.01.06 “Evaluarea ex-ante”. Scopul evaluării ex-ante a fost de a optimiza alocarea resurselor și îmbunătățirea calității programării.

Au fost evaluate două proiecte complete ale programului (versiunile din aprilie și noiembrie 2006), pe baza cărora evaluatorul a formulat concluzii și recomandări ce au fost prezentate în cadrul a două rapoarte, pentru care s-au organizat două ședințe de prezentare: pe data de 11 octombrie 2006 (discutându-se analiza situației curente, analiza SWOT și strategia, așa cum au fost formulate în versiunea din aprilie 2006 a POAT) și pe data de 6 noiembrie 2006 (când s-au discutat coerența externă, rezultatele anticipate, impactul asistenței și sistemul de implementare).

Aceste sesiuni au fost organizate atât cu participarea personalului Autorității de Management pentru POAT, cât și a membrilor Grupului de Lucru (GL) pentru Asistență Tehnică, compus din reprezentanți ai Autorităților de Management pentru programele operaționale sectoriale și Programul Operațional Regional, responsabili de axa prioritară de asistență tehnică din cadrul fiecărui program operațional.

Toate problemele puse în discuție au fost clarificate în cadrul acestor întâlniri și în cadrul unei serii de întreveneri bilaterale ce au avut loc între evaluator și reprezentanții Autorității de Management pentru POAT. Majoritatea recomandărilor rezultate în urma evaluării ex-ante au fost deja luate în considerare în versiunea curentă a programului operațional și doar câteva au fost menținute de către evaluator în raportul final de evaluare ex-ante, în urma clarificărilor și explicațiilor oferite de Autoritatea de Management.

Evaluarea ex-ante s-a concentrat asupra următoarelor aspecte:

- *Relevanța*: în ce măsură sunt relevante obiectivele programului în raport cu necesitățile și prioritățile exprimate la nivel național și comunitar?
- *Eficacitatea*: cât de realist este conceput programul astfel încât obiectivele sale generale și specifice pot fi atinse până în 2013 sau mai devreme?
- *Eficiența*: cât de bine sunt alocate resursele (contribuțiile) alocate în raport cu realizările sau rezultatele așteptate?
- *Consistența și Coerența*: obiectivele și măsurile sunt corelate în mod logic cu analizele socio-economice, se completează reciproc (consistența) și sunt în conformitate cu obiectivele și intervențiile politicilor comunitare (spre exemplu Obiectivele Lisabona), naționale și regionale (*Coerența*)
- *Utilitate*: efectele așteptate, cât și cele neprevăzute sunt realiste și satisfăcătoare având în vedere contextul general al nevoilor sociale, de mediu și economice?
- *Sustenabilitate*: efectele obținute în cadrul programelor propuse se mențin chiar și după finalizarea programului, fără a fi necesară o finanțare publică ulterioară?
- *Sistemul de management și monitorizare*: în ce măsura va afecta îndeplinirea obiectivelor programului și cât de mult contribuie procedeele alese la obținerea unor rezultate pozitive ?

Principalele constatări ale evaluării ex-ante sunt următoarele:

- Cu privire la relevanța programului, analiza și conceptul Programului Operațional Asistență Tehnică cuprinde cele mai importante provocări cărora România trebuie să le facă față în ceea

ce privește coordonarea gestionării instrumentelor structurale, reprezentând un element esențial pentru îmbunătățirea capacității de absorbție. De asemenea, în contextul socio-economic general, utilitatea programului este justificată de nevoia clară de trecere la o implementare mai coordonată a programelor. În plus, lipsa de date în anumite domenii afectează claritatea analizelor, principalele aspecte sunt corect identificate și analiza sprijină corespunzător obiectivul general al programului.

- Obiectivele și măsurile propuse sunt corelate în mod logic cu analiza situației și contribuția acestora la obiectivul general este clară. Modificări minore sunt propuse de evaluator pentru îmbunătățirea coordonării strategiei cu situația din România, referitor la operațiunile indicative propuse.
- Strategia este coerentă cu politicile naționale relevante și cu legislația și politicile Uniunii Europene. Natura sa complementară cu axele prioritare de asistență tehnică din celelalte PO reprezintă un risc important de suprapunere care poate fi gestionat în mod eficient prin coordonare susținută în faza de implementare.
- Rezultatele așteptate sunt suficient cuantificate și țintele pot fi atinse în mod realist în perioada curentă de programare. Impactul real depinde în mare măsură de coordonarea activităților programului cu axele prioritare de asistență tehnică ale celorlalte programe operaționale, de modul în care această coordonare va putea să sprijine Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică în a asigura la timp asistență relevantă altor entități din sistemul de management și implementare și, în final, de gradul de flexibilitate care poate fi menținut, permițând AM să soluționeze problemele sistematice ce vor apărea în perioada de implementare.
- Cele mai multe activități ale POAT contribuie la dezvoltarea sistemului instituțional sau informatic. Probabilitatea ca funcționarea acestora și necesitatea dezvoltării în continuare să fie de durată (“sustenabilitatea” acestora) este ridicată, luând în considerare angajamentul ferm al Guvernului României de a spori eficacitatea administrației publice.
- Mecanismele de implementare sunt simple, numărul și calitatea personalului din cadrul AM sunt satisfăcătoare. Implementarea efectivă depinde în mare măsură de eficacitatea cooperării operaționale la nivelul Grupului de Lucru (Comitet de Coordonare propus de evaluator). La nivelul Comitetului de Monitorizare s-a propus extinderea parteneriatului cu entitățile interesate în creșterea gradului de absorbție.
- În concluzie, programul în general este de o calitate corespunzătoare și bine pregătit.

Raportul de evaluare ex-ante conține trei recomandări principale:

1. Prima dintre recomandări se referă la necesitatea unei coordonări strânse între POAT și axele prioritare de asistență tehnică ale celorlalte programe operaționale pentru a nu pierde din eficiența, eficacitatea și impactul programului. Recomandarea a fost luată în considerare iar Comitetul de Coordonare ce va fi organizat având ca bază Grupul de Lucru pentru AT și care va fi responsabil cu asigurarea coordonării dintre POAT și axele prioritare de asistență tehnică ale celorlalte programe operaționale.

2. Cea de-a doua recomandare este de a îmbunătăți eficacitatea implementării prin extinderea parteneriatului din cadrul Comitetului de Monitorizare prin includerea entităților interesate în creșterea absorbției fondurilor. Recomandarea a fost luată în considerare, iar compoziția Comitetului de Monitorizare a fost stabilită cu respectarea principiului parteneriatului, conform celor prezentate în cadrul subcapitolului 5.2.1 „Monitorizare”.

3. A treia recomandare propune unificarea axelor prioritare 1 și 2 având în vedere caracterul incert al alocărilor financiare pentru aceste axe. Deși AM a luat în considerare primele două recomandări,

pentru ce-a de-a treia, a decis să acorde prioritate principiului transparenței și să continue abordarea separată a axelor prioritare. SMIS este principalul instrument pentru gestionarea instrumentelor structurale și va fi finanțat exclusiv din POAT; unirea priorităților ar dezechilibra structura PO și ar crea dificultăți în gestionarea unei axe prioritare atât de extinse.

Evaluarea strategică de mediu

Dată fiind natura intervențiilor de asistență tehnică, concentrarea asupra operațiunilor imateriale care vizează întărirea capacității de absorbție și utilizarea eficientă a intervențiilor din instrumentele structurale, proiectele finanțabile în cadrul acestui program operațional nu intră în categoria proiectelor ce pot avea un impact semnificativ asupra mediului, precum proiectele de infrastructură, în special cele incluse în Anexele I și II ale Directivei 85/337/EEC, modificată prin Directivele 97/11/EC și 2003/35/EC .

Prin urmare, Autoritatea de Management, împreună cu Autoritatea de Mediu – nu consideră necesară Evaluarea Strategică de Mediu pentru acest PO, conform Directivei 2001/42/EC.

1. Analiza situației curente

1.1. Sistemul instituțional pentru implementarea asistenței UE în România

Asistența de pre-aderare

Din 1991, România a beneficiat de 5,5 mld. Euro prin intermediul programelor de pre-aderare Phare și ISPA și a dobândit astfel o experiență importantă în coordonarea și implementarea unor astfel de programe. Sistemul construit pentru gestionarea Phare și ISPA a fost dezvoltat treptat și în perioada 2005-2006, a parcurs o etapă importantă: procesul de acreditare EDIS.

Analiza inițială a decalajelor (faza I de pregătire în procesul de trecere la EDIS) a fost realizată în 2002 prin evaluarea capacității Fondului Național și a agențiilor de implementare de implementare a programelor Phare și ISPA și a gradului de pregătire al acestora în vederea trecerii la sistemul EDIS. În cursul anului 2004, s-a realizat o actualizare a analizei inițiale a decalajelor.

Etapă de acoperire a decalajelor (faza II de pregătire în procesul de trecere la EDIS) a fost inițiată în Septembrie 2002 de către Fondul Național și de Agențiile de Implementare pentru Phare și ISPA și s-a finalizat în anul 2005. Evaluarea conformității (faza III de pregătire în procesul de trecere la EDIS) a avut loc în 2005, iar raportul de evaluare a conformității a stabilit că sunt îndeplinite pre-condițiile pentru înaintarea oficială a cererii de acreditare EDIS.

Elementele principale care au trebuit abordate în vederea îmbunătățirii sistemelor de management și control în scopul trecerii la EDIS au avut în vedere: definirea responsabilităților în cadrul EDIS, îmbunătățirea manualelor de proceduri, asigurarea funcțiilor de supraveghere, verificarea eligibilității cheltuielilor, iregularitățile, co-finanțarea, previzionarea fluxului financiar, unitățile de evaluare ex-ante, finalizarea politicii de securitate a datelor, etc. Recomandările au fost puse în practică și toate cele trei faze ale procesului de pregătire pentru EDIS (analiza decalajelor, acoperirea decalajelor și evaluarea conformității) au fost finalizate cu succes înainte de sfârșitul anului 2005.

Prin urmare, autoritățile române au trimis cererea oficială pentru acreditarea EDIS către Comisia Europeană în luna decembrie 2005 (a 4-a fază EDIS). Decizia de acreditare EDIS pentru ISPA a fost emisă la sfârșitul lunii iunie 2006, iar cea pentru Phare, în decembrie 2006.

Managementul și implementarea programelor finanțate din Phare, ISPA și din fonduri naționale au contribuit la dobândirea unei experiențe utile pentru gestionarea viitoare a instrumentelor structurale. Capacitatea de implementare a fost întărită la nivel național, regional și local, iar abilitățile de monitorizare au fost dezvoltate la toate nivelurile.

Mai mult, experiența pregătirii trecerii la EDIS, cu accent pe stabilirea unui mecanism adecvat de supervizare a sarcinilor delegate Autorităților de Implementare de către Agențiile de Implementare, a contribuit semnificativ la stabilirea unui mecanism de control financiar adecvat și a unei gestionări eficiente a instrumentelor structurale. Pregătirea pentru EDIS a adus instituțiilor implicate în gestionarea programelor Phare și ISPA o bază pentru evaluarea decalajelor, indicând sectoarele unde sunt necesare îmbunătățiri și realizând o estimare a resurselor necesare îndeplinirii adecvate a sarcinilor viitoare.

De asemenea, a fost acumulată experiență și la nivelul beneficiarilor, în domenii precum identificarea resurselor financiare nerambursabile și în pregătirea proiectelor, dar și în ceea ce privește creșterea nivelului de conștientizare a disponibilității și scopului fondurilor comunitare, contribuind astfel la dezvoltarea socială și economică, în general. Aceste aspecte pozitive pot fi remarcate atât în ceea ce privește implementarea programelor finanțate din Phare, cât și a celor finanțate din ISPA.

Cu toate acestea, sunt în continuare necesare progrese în aceste domenii, iar gradul de conștientizare și nivelul de cunoștințe al beneficiarilor cu privire la oportunitățile de finanțare comunitare sunt încă reduse. Mai mult, numai patru entități (AM POR, AM POS Transport, AM POS DRU și Autoritatea de Certificare și Plată) au fost în mod direct evaluate în vederea trecerii la EDIS și au avut o implicare directă în procesul de acreditare EDIS. ACIS a fost, de asemenea, implicată în procesul EDIS, dar numai în calitate de Coordonator Național al Asistenței Nerambursabile² (coordonarea programării, monitorizării și evaluării Phare). Toate celelalte Autorități de Management au fost indirect implicate în procesul EDIS, în calitate de Autorități de Implementare, iar majoritatea Organismelor Intermediare au jucat rolul de Autorități de Implementare sau Beneficiari, ceea ce s-a reflectat în diferența de pregătire pentru implementarea instrumentelor structurale. Astfel de diferențe, ce pot fi sesizate la nivelul sistemului instituțional, pot afecta eficiența și eficacitatea generală a sistemului și, de aceea, se impune abordarea acestora și în faza de implementare a programelor operaționale.

Asistența post-aderare

Cadrul pentru gestionarea și implementarea instrumentelor structurale în România a fost creat prin Hotărârea Guvernului nr. 497/2004 cu modificările și completările ulterioare³, care stabilește responsabilitățile instituțiilor și organizațiilor implicate în coordonarea, implementarea și gestionarea fondurilor UE, cu scopul de a stabili și asigura funcționarea unui cadru instituțional corespunzător pentru instrumentele structurale.

Această Hotărâre a Guvernului are ca fundament prevederile Documentului de Poziție pentru Capitolul 21 – „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”, iar prin modificările operate în ianuarie 2006 s-a realizat alinierea cu cadrul noii Politici de Coeziune, așa cum este reflectată în regulamentele UE pentru perioada 2007-2013. O nouă Hotărâre de Guvern este în pregătire, care aduce modificările necesare pentru respectarea tuturor prevederilor noilor regulamente ale UE adoptate în cursul anului 2006 și care descrie în linii generale sistemul instituțional, după cum urmează:

Organismele implicate în gestionarea Programelor Operaționale 2007-2013

Program Operațional	Autoritate de Management	Organism Intermediar	Fond
POS Creșterea Competitivității Economice	Ministerul Economiei și Finanțelor	- Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale - Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului	FEDR

² Structura CNA îndeplinește rolul de coordonator la nivel național al programelor finanțate din Phare.

³ HG nr.1179/2004, HG nr.2001/2004, HG nr.128/2006.

Program Operațional	Autoritate de Management	Organism Intermediar	Fond
		(Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică) - Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației - Ministerul Economiei și Finanțelor (Direcția Generală Politică Energetică)	
POS Transport	Ministerul Transporturilor	-	FEDR + FC
POS Mediu	Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile	8 Organisme Intermediare Regionale, coordonate de MMDD	FEDR + FC
Programul Operațional Regional	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor	- Agențiile pentru Dezvoltare Regională - Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale	FEDR
POS Dezvoltarea Resurselor Umane	Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse	- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - 8 Organisme Intermediare regionale coordonate de MMFES - Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului - Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic	FSE
PO Dezvoltarea Capacității Administrative	Ministerul Internelor și Reformei Administrative	-	FSE
PO Asistență Tehnică	Ministerul Economiei și Finanțelor	-	FEDR
<i>Obiectivul Cooperare Teritorială Europeană</i>			
PO Ungaria-România	Agenția Națională de Dezvoltare (Ungaria)	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor din România va îndeplini funcția de Autoritate Națională	FEDR
PO România-Bulgaria	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor	-	FEDR
PO România-Serbia	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor	-	FEDR (transfer către IPA)
PO România-Ucraina-	Ministerul Dezvoltării,	-	FEDR

Program Operațional	Autoritate de Management	Organism Intermediar	Fond
Moldova	Lucrărilor Publice și Locuințelor		(transfer către ENPI)
PO Ungaria-Slovacia-România-Ucraina	Agenția Națională de Dezvoltare (Ungaria)	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor din România va avea rolul de Autoritate Națională	FEDR (transfer către ENPI)
PO Bazinul Mării Negre	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor	-	FEDR (transfer către ENPI)
PO Spațiul Sud-Est European	Ministerul Guvernării Locale și Dezvoltării Teritoriale (Ungaria)	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor din România va îndeplini funcția de Autoritate Națională și Punct Național de Contact	FEDR
PO-uri Cooperare Interregională: <ul style="list-style-type: none"> ▪ INTERREG IV C ▪ URBACT II ▪ ESPON 2013 ▪ INTERRACT II 	Franța Franța Luxemburg Austria	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor din România va îndeplini funcția de Autoritate Națională și Punct Național de Contact	FEDR

Ministerul Economiei și Finanțelor va îndeplini rolul de Autoritate de Certificare pentru toate programele operaționale, fiind responsabil cu elaborarea și transmiterea către Comisia Europeană a declarațiilor certificate de cheltuieli și a cererilor de plată, în conformitate cu prevederile Articolului 61 din Regulamentul General.

Ministerul va fi, de asemenea, responsabil cu primirea sumelor aferente instrumentelor structurale de la Comisia Europeană și de transferul sumelor respective către beneficiari pentru POS Transport și pentru POS Mediu și către unitățile de plată înființate în cadrul ministerelor în care funcționează Autoritățile de Management, pentru celelalte programe operaționale.

Parlamentul României a aprobat organizarea și funcționarea unei Autorități de Audit independente, ca organism asociat pe lângă Curtea de Conturi a României (Legea 200/2005), cu scopul de a exercita funcțiile potrivit Articolului 62 al Regulamentului General.

Toate structurile implicate în managementul instrumentelor structurale beneficiază de asistență prin intermediul programelor de pre-aderare în ceea ce privește programarea, organizarea și procedurile interne, formarea profesională a personalului, dezvoltarea portofoliului de proiecte, achiziționarea de echipamente și funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației.

O evaluare Intermediară Phare a sectorului Coeziune Economică și Socială a avut loc în perioada aprilie-iunie 2006, în cadrul căreia au fost evidențiate următoarele concluzii cu privire la proiectele care au vizat *Pregătirea pentru fondurile structurale*:

- Este planificat ca prin Phare 2004-2006 să se acorde un sprijin semnificativ în vederea întăririi capacității de implementare a instrumentelor structurale. La momentul evaluării, demaraseră doar

trei proiecte (alte două proiecte fiind finanțate din surse externe sectorului CES). Pentru restul proiectelor planificate, pregătirile sunt într-o fază avansată.

- În general, sprijinul acordat în prezent și care va fi acordat prin proiectul „Fonduri Structurale 2004” este deosebit de relevant, datorită concentrării acestuia asupra sprijinirii dezvoltării capacității ministerelor de linie pentru pregătirea și implementarea programelor finanțate din instrumentele structurale.
- Primele rezultate ale sprijinului oferit prin intermediul programului Phare viitoarelor organisme intermediare regionale pentru Fondul Social European⁴ pot fi remarcate. Prin sprijinul oferit Agențiilor pentru Dezvoltare Regională în cadrul proiectelor de twinning, se vor obține, cel mai probabil, cele mai bune rezultate la nivel global, prin creșterea gradului de conștientizare de către aceste instituții a rolului lor inter-sectorial, pe baza experienței Statelor Membre partenere.
- Sprijinul oferit în vederea consolidării capacității Ministerului Muncii pentru acreditarea EDIS va avea, în mod cert, un impact imediat. Deși *proiectele de asistență tehnică ale Ministerului Muncii* nu au reușit, din cauza scopului lor limitat, să dezvolte capacitatea de implementare a POS DRU în mod direct, contribuția acestora la colaborările regionale și la dezvoltarea unui parteneriat social va garanta un impact indirect valoros.
- Sprijinul oferit prin intermediul proiectelor de twinning produce rezultate imediate semnificative, în particular, în ceea ce privește sprijinirea *Pregătirii pentru Fondurile Structurale*. *Sprijinul oferit Programului Operațional Regional prin intermediul proiectelor de twinning* are potențialul de a exercita un impact puternic pozitiv pe termen scurt și mediu.
- Proiectele de twinning de care beneficiază MEF îndeplinesc un rol critic în furnizarea sprijinului în vederea coordonării pregătirilor pentru instrumentele structurale în România. Proiectul a avut relativ succes până în prezent – cu resurse utile oferite de experți din Ungaria și Polonia, câteodată de nivel ierarhic foarte înalt.
- Similar, *proiectele de asistență tehnică ale Ministerului Transporturilor* vor avea cu siguranță un impact puternic asupra succesului în viitor al POS Transport.
- Majoritatea Autorităților de Management au realizat progrese semnificative în asigurarea nivelului necesar de personal. Cu toate acestea, din cauza numărului mare de persoane noi în cadrul structurilor, există un dezechilibru relativ mare al cunoștințelor și abilităților personalului Autorităților de Management, dezechilibru care trebuie rectificat cât mai urgent. Situația este mai puțin avansată la nivelul Organismelor Intermediare.
- În domeniul monitorizării și evaluării instrumentelor structurale au fost înregistrate progrese semnificative; totuși, se impune ca Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS) să fie finalizat și extins la nivelul tuturor organismelor relevante înainte de aderare.

Cu toate acestea, sprijinul oferit acestor structuri trebuie să continue și pe parcursul primei perioade de după aderare, în vederea testării organizării acestora și derulării programelor pentru care s-au pregătit.

---

⁴ Notă: raportul face referire la organismele intermediare coordonate de MMFES pentru POS DRU.

1.2. Eforturi depuse în vederea consolidării capacității administrative pentru gestionarea fondurilor UE

Planul Unic de Acțiune ce are ca obiectiv consolidarea sistemelor de management pentru operarea fondurilor UE în România (fondurile de pre-aderare și instrumentele structurale)

Guvernul României a demarat procesul de planificare a dezvoltării capacității administrative în vederea asigurării unei gestionări eficiente a fondurilor UE încă din anul 2002, când a fost elaborat, ca și condiție obligatorie pentru Phare 2001, un *“Plan Strategic de Acțiune pentru îmbunătățirea sistemelor administrative și de gestionare pentru operarea fondurilor nerambursabile primite de România din partea Uniunii Europene”*.

La sfârșitul anului 2004, România a încheiat negocierile la Capitolul 21 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”, stabilind traseul pentru dezvoltarea sistemului pentru managementul instrumentelor structurale.

În iulie 2005, Guvernul a adoptat *Planul Unic de Acțiune pentru îmbunătățirea sistemelor de gestionare a fondurilor nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană (fonduri de pre-aderare și instrumente structurale)* al cărui scop este de a îmbunătăți capacitatea administrației române de a gestiona în mod eficient și eficace și de a absorbi un flux sporit de fonduri de la Uniunea Europeană în perioada 2005-2006 și după momentul aderării României la UE. Planul a urmărit realizarea unei sinergii între pregătirile pentru viitoarele instrumente structurale și sistemul actual și viitor de implementare a fondurilor Phare și ISPA în România. Planul a reprezentat, de asemenea, introducerea într-un singur document a experiențelor și recomandărilor experților naționali și ai Comisiei Europene cu privire la îmbunătățirea modului de funcționare a sistemelor actuale și viitoare menționate mai sus.

Planul Unic de Acțiuni include următoarele obiective specifice:

1. Atingerea unui nivel corespunzător de angajare în administrația publică pentru managementul și implementarea programelor și proiectelor co-finanțate din fonduri de pre-aderare și, în viitor, din instrumentele structurale;
2. Atingerea unui nivel adecvat de pregătire a personalului implicat în gestionarea fondurilor de pre-aderare, nivel care să permită îndeplinirea sarcinilor în mod corespunzător;
3. Înființarea în cadrul ministerelor a unităților organizatorice corespunzătoare pentru gestionarea programelor și proiectelor cofinanțate din instrumentele structurale;
4. Elaborarea procedurilor în scopul aplicării depline a principiilor de management în sistem descentralizat;
5. Elaborarea procedurilor în scopul aplicării depline a principiilor generale ale fondurilor structurale;
6. Crearea unui Sistem Național de Evaluare;
7. Crearea și îmbunătățirea unui sistem informatic de management;
8. Pregătirea unui număr suficient de proiecte gata de implementare din instrumente structurale.

Planul Unic de Acțiune a fost elaborat de către Ministerul Economiei și Finanțelor cu sprijinul tuturor instituțiilor implicate în gestionarea fondurilor UE. Comitetul Național de Coordonare (CNC) a procesului de pregătire pentru gestionarea instrumentelor structurale (constituit prin HG Nr.1200/2004) a fost desemnat să asigure coordonarea și monitorizarea acțiunilor stipulate în Planul Unic de Acțiune.

Prima raportare oficială cu privire la Planul Unic de Acțiune (PUA), aprobată de către CNC, a avut loc la sfârșitul anului 2005, iar concluziile sale scot în evidență progresele considerabile obținute în atingerea obiectivelor propuse. Exercițiile de monitorizare din 2005 au reliefat necesitatea dezvoltării unei abordări constructive și interactive în vederea monitorizării consolidării capacității administrative. Al doilea raport privind implementarea PUA a fost emis la sfârșitul anului 2006, atunci când și PUA a fost actualizat pentru perioada următoare.

Raportul de Implementare PUA pentru anul 2006 a fost prezentat în luna decembrie 2006 în cadrul Comitetului Comun de Monitorizare și a reliefat progrese semnificative în ceea ce privește nivelul de ocupare, organizarea internă a tuturor structurilor bazată pe o separare adecvată a funcțiilor, elaborarea procedurilor interne, furnizarea de formare profesională, procesul de evaluare, SMIS, precum și în ceea ce privește pregătirea portofoliului de proiecte.

Majoritatea acțiunilor înscrise în PUA se întind pe o perioadă scurtă de timp și este clar faptul că, și după finalizarea implementării acestora, vor fi necesare în continuare eforturi pentru întărirea capacității administrative în vederea gestionării instrumentelor structurale. Este necesar ca programarea resurselor de asistență tehnică și implementarea lor efectivă să aibă în vedere progresele realizate în procesul de implementare a PUA și să includă activități care vizează creșterea viitoare a performanțelor în domeniile identificate pentru perioada 2007-2013.

Alte inițiative complementare PUA

Data fiind importanța asigurării tuturor elementelor necesare pentru a sprijini obținerea unei rate de absorbție satisfăcătoare a instrumentelor structurale, la inițiativa Primului Ministru, a fost înființat un Grup de Lucru care implică toate structurile responsabile de gestionarea instrumentelor structurale, precum și societatea civilă, mediul academic, universitățile, institutele de cercetare, mass-media și partenerii sociali. Acest Grup de Lucru a elaborat un Plan de Acțiune în vederea creșterii capacității de absorbție, plan ce a fost aprobat de Guvern în data de 16 august 2006.

În Planul de Acțiune sunt prevăzute patru domenii majore de intervenție: structuri de implementare pentru instrumentele structurale, resursele umane din cadrul acestor structuri, instrumente și sisteme (sistemul bancar, mass-media, acțiuni de informare și promovare etc.), precum și aspecte legate de finanțare (pre-finanțare, co-finanțare etc.). ACIS a avut responsabilitatea monitorizării și implementării măsurilor prevăzute.

Planul de Acțiune a presupus cel mai înalt grad de implicare politică și dezvoltarea unei sinergii la nivel național, ambele necesare în vederea creșterii capacității de absorbție a României și pentru a putea beneficia pe deplin de sprijinul financiar acordat de UE.

1.3. Coordonarea instrumentelor structurale și sistemul de management financiar și control

Pentru perioada de programare 2007-2013, România a pus bazele unui sistem național puternic de coordonare a instrumentelor structurale, în cadrul căruia Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) va juca un rol important ca unitate centrală de coordonare.

Structura ACIS pentru perioada de programare 2007-2013 este prevăzută după cum urmează:

- Direcția de Analiză și Programare
- Direcția Monitorizare

- Direcția Asistență Tehnică (care va îndeplini funcția de Autoritate de Management pentru POAT)
- Direcția Coordonare de Sistem
- Unitatea Centrală de Evaluare

Principalele atribuții ale ACIS au în vedere domenii cum ar fi:

- Elaborarea Cadrului Strategic Național de Referință;
- Coordonarea procesului de programare;
- Elaborarea și revizuirea cadrului legal necesar gestionării instrumentelor structurale;
- Coordonarea cadrului instituțional instituit în vederea gestionării instrumentelor structurale;
- Coordonarea cadrului procedural pentru instrumentele structurale;
- Coordonarea dezvoltării capacității administrative a tuturor structurilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale;
- Coordonarea implementării, monitorizării și raportării instrumentelor structurale;
- Dezvoltarea și coordonarea sistemului informatic pentru gestionarea instrumentelor structurale (SMIS);
- Autoritate de Legătură a Statului Membru pentru SFC 2007 (Sistemul Informatic al Comisiei);
- Coordonarea evaluării.

În vederea întăririi coordonării instrumentelor structurale, Guvernul României a decis crearea unui Comitet Național de Coordonare (CNC) a procesului de pregătire pentru gestionarea instrumentelor structurale. CNC a fost constituit în 2004, conform HG nr. 1200/2004. Se estimează că CNC va avea, pentru perioada 2007-2013, un rol similar cu cel al Comitetului de Monitorizare al Cadrului de Sprijin Comunitar, cu excepția funcției de management. Atribuțiile principale ale CNC, prevăzute pentru perioada de programare 2007-2013 vor fi următoarele:

- Monitorizarea cadrului instituțional, legislativ și procedural necesar implementării instrumentelor structurale;
- Adoptarea deciziilor în privința strategiilor și a planurilor de acțiune pentru consolidarea și menținerea capacității administrative pentru gestionarea instrumentelor structurale;
- Monitorizarea progresului global și a performanțelor înregistrate în implementarea CSNR și a programelor operaționale și adoptarea, după caz, a deciziilor pentru îmbunătățirea performanțelor acestora;
- Coordonarea relațiilor inter-instituționale între structurile implicate în gestionarea instrumentelor structurale;
- Evaluarea procesului de funcționare a cadrului instituțional, legislativ și procedural necesar implementării instrumentelor structurale;
- Realizarea de raportări către Guvernul României și propunerea de acțiuni prioritare necesare funcționării cadrului instituțional pentru gestionarea instrumentelor structurale.

Un Comitet de Management pentru Coordonarea instrumentelor structurale a fost creat în subordinea Comitetului Național de Coordonare. Acest comitet format exclusiv din oficiali la nivel de conducere din cadrul autorităților de management pentru programele operaționale, al Autorității de Certificare și Plată și al Autorității de Audit și prezidat de Directorul General al ACIS, reprezintă principalul motor de coordonare și de soluționare a problemelor comune. Doar acele probleme care nu pot fi soluționate în cadrul acestui grup vor fi direcționate către CNC în vederea adoptării unei decizii.

Sub coordonarea Comitetului de Management pentru Coordonarea instrumentelor structurale, au fost create grupuri de lucru operaționale care se reunesc ori de câte ori este necesar pentru soluționarea aspectelor ce impun o coordonare inter-instituțională. În prezent, există 9 grupuri de de lucru care se întâlnesc în mod periodic și care au responsabilități în următoarele domenii:

- Implementare/Manuale;
- Management financiar și control;
- SMIS;
- Asistență tehnică;
- Evaluare;
- Informare și publicitate;
- Formare profesională;
- Ajutor de stat;
- Monitorizare.

Sistemul de management financiar și control

Autoritatea de Certificare și Plată este responsabilă cu certificarea cheltuielilor programului operațional către Comisia Europeană și înapoierea fondurilor neutilizate sau a sumelor cheltuite necorespunzător.

Autoritatea de Certificare și Plată este responsabilă cu:

- furnizarea informațiilor către Comisia Europeană cu privire la previziunile de plăți;
- transmiterea cererilor intermediare de plată către Comisie;
- transmiterea cererii finale de plată către Comisie;
- plata sumelor primite de la Comisie;
- monitorizarea atingerii obiectivelor $n+3/n+2$;
- transmiterea declarațiilor privind fraude și iregularitățile;
- monitorizarea recuperării banilor cheltuiți necorespunzător;
- aplicarea corecțiilor financiare;
- realizarea acțiunilor de verificare;
- transmiterea, pe cale electronică, a datelor financiare către Comisia Europeană.

Autoritatea de Audit este un organism independent fără personalitate juridică, ce funcționează pe lângă Curtea de Conturi a României. Acest organism este responsabil cu auditarea fondurilor europene nerambursabile de pre-aderare și a instrumentelor structurale după aderare. Autoritatea de Audit este condusă de către un președinte și un vice-președinte aleși dintre consilierii Curții de Conturi și numiți de către Parlament pentru un mandat de trei ani.

Autoritatea de Audit este responsabilă cu:

- Derularea acțiunilor de verificare cu privire la modul eficient de funcționare a sistemului de management și control;
- Realizarea unor controale pe bază de eșantioane a operațiunilor pentru a verifica veridicitatea cheltuielilor declarate;
- Prezentarea către Comisia Europeană a unei strategii de audit;
- Elaborarea unui raport și a unei opinii cu privire la conformitatea sistemului de management și control cu regulamentele comunitare;
- Transmiterea către Comisie a rapoartelor anuale de control.

Procedurile generale de implementare

Fiecare Autoritate de Management a realizat, pe baza manualului general de implementare elaborat sub coordonarea ACIS, proceduri de implementare detaliate, în conformitate cu specificitatea fiecărui program operațional.

ACIS a elaborat un acord standard pentru delegarea atribuțiilor, care stabilește prevederile de bază pentru a garanta că Autoritatea de Management deține responsabilitatea finală pentru toate atribuțiile de implementare delegate. Pe baza acestui acord cadru, în conformitate cu specificul fiecărui program operațional, Autoritățile de Management au negociat cu organismele intermediare atribuțiile care vor fi delegate.

Cu scopul de a sigura o abordare coordonată în ceea ce privește procesul de implementare, ACIS a dezvoltat formate și proceduri standard privind formularul cererii de finanțare, contractul de finanțare și cererea de rambursare. De asemenea, la nivelul MEF, s-a dezvoltat o abordare coordonată cu privire la regulile de eligibilitate, co-finanțare, pre-finanțare, fluxul de plăți, achizițiile publice și verificarea ex-ante, etc.

Lista de cheltuieli eligibile va fi stabilită de fiecare Autoritate de Management pe baza Hotărârii Guvernului privind regulile de eligibilitate aplicabile proiectelor finanțate din instrumentele structurale, în cadrul programelor operaționale. Această Hotărâre de Guvern a fost elaborată de ACIS, în parteneriat cu toate Autoritățile de Management, cu Autoritatea de Certificare și Plată și cu Autoritatea de Audit și stabilește cadrul legal pentru reglementările naționale privind eligibilitatea cheltuielilor.

Autoritatea de Certificare și Plată a elaborat, în cooperare cu toate instituțiile implicate în gestionarea instrumentelor structurale, o Hotărâre de Guvern privind procedura de alocare a instrumentelor structurale, prefinanțarea și cofinanțarea de la bugetul de stat alocat instituțiilor mai sus menționate (pentru Obiectivul Convergență).

În primul trimestru al anului 2006, au fost luate măsuri pentru crearea unui mecanism adecvat de monitorizare a instrumentelor structurale. În acest sens, la nivelul ACIS a fost creat, împreună cu toate Autoritățile de Management, un grup de lucru pentru monitorizare în cadrul căruia să fie abordate aspectele procedurale privind constituirea Comitetelor de Monitorizare ale programelor operaționale, privind componența acestora și criteriile ce trebuie îndeplinite pentru a avea calitatea de membru, regulamentele de organizare și funcționare pentru Comitetele de Monitorizare, precum și proiectul unui cod de conduită pentru aceste structuri partenoriale. De asemenea, au avut loc deja reuniuni informale ale comitetelor de monitorizare pentru o serie de programe operaționale, inclusiv PO Asistență Tehnică.

1.4. Stadiul actual de pregătire în cadrul Autorității de Management pentru POAT

Direcția Asistență Tehnică (DAT) din cadrul MEF are rolul de Autoritate de Management pentru POAT. În prezent, DAT îndeplinește și rolul de Unitate de Implementare pentru proiectele Phare care au ca scop consolidarea capacității administrative în vederea gestionării fondurilor primite de la Uniunea Europeană.

DAT a implementat cu succes proiecte Phare (încă din anul 2000) și a dezvoltat procedurile interne de lucru în vederea trecerii la sistemul EDIS.

Proiectele derulate de către DAT în perioada de pre-aderare constau în:

- formarea personalului în gestionarea fondurilor europene pentru toate structurile implicate în astfel de activități (a se vedea, de asemenea, descrierea din secțiunea 1.5. *Resursele umane și formarea profesională*);
- asistență tehnică pentru programare, monitorizare și evaluare;
- finanțarea de asistență tehnică pentru elaborarea diferitelor studii, strategii, fișe și dosare de licitație, pe baza aplicațiilor elaborate de către ministerele de linie;
- finanțarea de proiecte pentru consolidarea capacității administrative a diferitelor instituții, pe baza aplicațiilor elaborate de către ministerele de linie;
- crearea Sistemului Unic de Management al Informației.

DAT acționează, de asemenea, ca Autoritate de Implementare Coordonatoare pentru proiectele incluse în Prioritatea E din programul Phare Coeziune Economică și Socială 2004-2006 (Dezvoltarea capacității administrative pentru gestionarea fondurilor structurale), asigurând astfel coerența proiectelor implementate de diferitele autorități de management cu privire la programare, organizare internă și proceduri, formarea personalului, construirea portofoliului de proiecte, achiziționarea de echipamente.

Autoritatea de Management pentru POAT a beneficiat de experiența altor State Membre (Franța, Polonia și Ungaria), în domenii cum ar fi programarea, coordonarea și implementarea POAT.

1.5. Resursele umane și formarea profesională

Numărul total de personal angajat în structurile cu responsabilități în domeniul managementului instrumentelor structurale ale Uniunii Europene era de aproximativ 1.500 la sfârșitul lunii noiembrie 2006. Acesta reprezintă o creștere mai mare de 100%, comparativ cu decembrie 2005, ceea ce implică existența unui nivel adecvat al personalului în cadrul instituțiilor care gestionează instrumentele structurale și, de asemenea, un număr mare de noi angajați care vor trebui îndrumați și formați în perioada următoare pentru a le permite să își îndeplinească cu succes atribuțiile de serviciu.

În vederea asigurării stabilității personalului și a atractivității locurilor de muncă, Parlamentul României a adoptat Legea 490/2004 care prevede creșterea salariului între 50 și 100% pentru personalul implicat în gestionarea instrumentelor de pre-aderare și structurale. .

În data de 9 martie 2005, Guvernul a aprobat Hotărârea cu nr. 170 cu privire la normele metodologice pentru aplicarea Legii 490/2004 care stabilește procentul de creștere a salariilor la 75%. Ministerului Economiei și Finanțelor i-a fost atribuită responsabilitatea aprobării structurilor și personalului din cadrul fiecărei instituții implicate în gestionarea fondurilor comunitare nerambursabile, în conformitate cu Legea 490/2004. MEF a demarat în forță acest proces și, în consecință, până la sfârșitul lunii septembrie 2006 întregul sistem necesar pentru gestionarea fondurilor comunitare după 1 ianuarie 2007, a fost aprobat iar personalul implicat în aceste activități beneficiază de creșterea salariului.

Formare profesională

Începând cu anul 2001, DAT a implementat programe de formare profesională axate în special pe Managementul Ciclului Proiectelor (PCM), precum și pe îmbunătățirea abilităților personalului din cadrul Unităților de Implementare a Proiectelor Phare, în domeniul programării și monitorizării.

Începând cu Phare 2002, proiectele de formare profesională implementate de către ACIS au inclus, de asemenea, formare la nivel general în vederea gestionării instrumentelor structurale, pentru personalul Autorităților de Management și al Organismelor Intermediare. Proiectele din cadrul Phare 2003 și Phare 2004 asigură formare în domeniul instrumentelor structurale, atât pentru personalul de la nivel central, cât și pentru personalul de la nivel regional și local.

De asemenea, în cadrul proiectelor de dezvoltare instituțională, sunt dezvoltate proiecte de formare specifică și activități de formare pentru celelalte Autorități de Management și pentru Autoritatea de Certificare și Plată și Autoritatea de Audit, un număr mare de angajați ai acestor instituții beneficiind de instruire în perioada de pre-aderare.

În perioada imediat următoare aderării, se impune necesitatea continuării formării, cu accent pe funcțiile și aspectele specifice legate de gestionarea și implementarea instrumentelor structurale.

În 2004 și 2005, proiectele de formare au inclus, pe lângă componenta de asigurare a formării, o componentă legată de elaborarea unui mecanism multianual de coordonare a formării care va trebui pus în aplicare în perioada următoare și care va include și partea de pregătire pentru instrumentele structurale. Una din principalele concluzii ale mecanismului de coordonare a fost aceea că Unitatea de Dezvoltare și Coordonare a Formării (UDCF) ar trebui să fie stabilită în cadrul ACIS. Aceasta ar trebui să funcționeze ca o autoritate individuală responsabilă cu coordonarea întregului proces de formare. Unitatea a fost înființată în anul 2004 și funcționează în cadrul ACIS – Direcția Asistență Tehnică.

În timp ce UDCF s-a axat în principal pe gestionarea acțiunilor de formare orizontală cu implicarea diferitelor instituții, coordonarea programelor de formare derulate de către ministerele de linie s-a realizat cu unele dificultăți. Un grup de lucru pentru coordonarea formării a fost creat pe baza rezultatelor mecanismului de coordonare a formării din 2005. Acest grup de lucru are în componența sa membri permanenți din cadrul personalului UDCF și al unităților de formare ale Autorităților de Management pentru instrumentele structurale, precum și reprezentanți ai unor instituții specializate: Institutul Național de Administrație (INA), Școala de Finanțe Publice și Institutul European din România.

În ultimul trimestru al anului 2005, UDCF a întreprins, în strânsă colaborare cu toate autoritățile implicate, un prim exercițiu complet de identificare a nevoilor de formare la nivelul întregului sistem de structuri implicate în managementul și coordonarea instrumentelor structurale, și drept urmare, un prim plan de formare cuprinzător a fost elaborat la începutul anului 2006, incluzând formări organizate de UDCF, precum și programe de formare implementate prin intermediul autorităților de management/Autorității de Certificare și Plată/ Autorității de Audit și formare în acest domeniu oferită de terțe părți. În iulie 2006, a fost demarat un nou exercițiu pentru stabilirea necesităților de formare și pentru conceperea planului de formare pentru anul 2007. Proiectele ambelor documente au fost finalizate până la sfârșitul anului 2006.

Această abordare va fi menținută și în perioada următoare, prin elaborarea unor planuri comune anuale și multi-aniuale, incluzând programe de *formare generală* ce vor fi furnizate prin POAT (formare de bază cu privire la principiile instrumentelor structurale, dezvoltarea proiectelor, management și implementare, formare privind funcții generale precum managementul financiar și control, audit, programare, etc., precum și formare pentru structurile de coordonare a instrumentelor structurale) și programe de *formare specifică* pentru fiecare PO ce vor fi furnizate prin programul operațional respectiv (formare privind procedurile interne, formare privind gestionarea PO, evaluarea, selecția și contractarea proiectelor, formarea membrilor Comitetului de Monitorizare,

formare pentru potențialii beneficiari în domenii legate de dezvoltarea proiectelor pentru respectivul PO și pentru domeniile sale de intervenție, precum și formare a beneficiarilor cu privire la procedurile PO).

1.6. Evaluarea

O Unitate Centrală de Evaluare (UCE) a fost constituită în 2004 în cadrul ACIS. UCE este responsabilă, în principal, cu crearea Sistemului Național de Evaluare, așa cum este inclus în PUA. În septembrie 2006, această unitate a preluat funcția de management pentru Evaluarea Intermediară Phare. În paralel, UCE își exercită rolul de coordonator la nivel național al evaluării instrumentelor structurale.

Cu toate acestea, funcțiile UCE nu presupun numai stabilirea unei practici de evaluare pentru programele finanțate din fonduri UE. În această privință, UCE a dezvoltat, în cadrul unui proiect Phare, Strategia Națională de Evaluare (SNE) care este, momentan, supusă unui exercițiu de evaluare ex-ante și se anticipează ca UCE să fie principalul motor al SNE. Obiectivul global al SNE este asigurarea, până în anul 2013, a unui sistem național de evaluare funcțional, ale cărui părți să se poată consolida reciproc, cuprinzând sectorul public și privat și societatea civilă și care să contribuie la gestionarea efectivă a tuturor intervențiilor publice, indiferent de sursa acestora de finanțare și de răspunderea politică și a managerilor publici. Se va recunoaște importanța dezvoltării de politici bazate pe evidențe factice.

Se preconizează ca implementarea SNE să fie susținută de mai multe surse de finanțare, după cum urmează:

- Programul Phare, care sprijină aceste tipuri de intervenții ce au ca scop creșterea conștientizării rolului evaluării și dezvoltarea ofertei de evaluare (pentru evaluările externe). Aceste tipuri de intervenții se vor finaliza în 2008. Phare acoperă, de asemenea, și costul desfășurării Evaluării Intermediare Phare, până la terminarea programului Phare, în 2010;
- Axele prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale, finanțate din FEDR, FSE, FC, FEADR și FEP, fonduri ce acoperă costurile pentru desfășurarea evaluărilor la nivelul programelor operaționale;
- PO DCA, ce acoperă dezvoltarea capacității de evaluare la nivelul instituțiilor publice neimplicate în gestionarea instrumentelor structurale;
- POAT care are ca obiectiv întărirea funcției de evaluare a instrumentelor structurale.

În privința coordonării funcției de evaluare a instrumentelor structurale, în februarie 2006 a fost înființat un Grup de Lucru cu scopul de a asigura un sistem eficace de evaluare a intervențiilor de tip structural. Grupul de Lucru pentru Evaluare este compus din reprezentanți ai unităților de evaluare ale Autorităților de Management, prezidat de directorul general al ACIS sau de către directorul UCE, iar secretariatul este asigurat de personalul UCE. Până în prezent, pot fi evidențiate o serie de realizări în activitatea GLE, cum ar fi adoptarea standardelor de evaluare și a modelului de evaluare a programelor operaționale în faza de implementare, dezvoltarea manualului de proceduri pentru evaluare, definirea regulamentului intern pentru unitățile de evaluare, a fișelor de post, etc. Au fost întreprinse, de asemenea, activități de formare profesională pentru membrii unităților de evaluare, atât în domeniul managementului evaluării, cât și referitor la tehnicile de evaluare.

O analiză a culturii de evaluare din România derulată în vara anului 2006 a constatat următoarele: în ciuda progreselor înregistrate până în prezent, lipsește o înțelegere clară a conceptelor legate de evaluare, a domeniului în care se aplică și a vocabularului specific în domeniu. În plus, evaluarea

nu este încă văzută ca o parte integrală a procesului decizional și de management și a întregului proces al răspunderii democratice. Există o nevoie stringentă de a trece de la cultura de control și raportare existentă, la o cultură a evaluării prin învățare și analiză. Mai mult, datorită faptului că metodologia și practica evaluării evoluează continuu iar persoanele responsabile cu evaluarea trebuie să fie la curent cu aceste evoluții și să fie pregătite să se adapteze schimbărilor, există o nevoie constantă de formare profesională în acest domeniu.

1.7. Sistemul Unic de Management al Informației

În conformitate cu HG nr. 497/2004, Ministerul Economiei și Finanțelor are responsabilitatea generală de a asigura realizarea și funcționarea sistemului informatic pentru managementul tehnic și financiar al fondurilor nerambursabile ale Uniunii Europene.

Activitățile pentru operaționalizarea SMIS au demarat în primul trimestru al anului 2004, fiind implementate progresiv și urmărind ca sistemul să devină funcțional. În acest sens, au fost stabilite următoarele dimensiuni de implementare a SMIS:

1. Definirea conceptului SMIS;
2. Dezvoltarea aplicațiilor software;
3. Dezvoltarea resurselor umane;
4. Dezvoltarea infrastructurii TI&C;
5. Dezvoltarea unei pagini web pentru informarea publică.

Definirea conceptului SMIS

SMIS a fost definit ca un sistem unic cu trei sub-sisteme separate și independente: unul pentru programul Phare (SMIS-Phare), unul pentru programul ISPA (SMIS-ISPA) și un al treilea pentru instrumentele structurale (SMIS-CSNR). Caracteristica principală a SMIS este aceea că sistemul oferă utilizatorilor săi un mecanism unic pentru a-i ajuta să își îndeplinească sarcinile zilnice.

Sistemul oferă sprijin multiplilor utilizatori, aceștia fiind structurați într-un număr de grupuri/ roluri de utilizatori. În acest fel, drepturile de acces ale utilizatorilor sunt organizate și gestionate mai ușor, iar accesul la informație poate fi analizat temeinic și înregistrat în mod flexibil.

SMIS răspunde necesităților existente la toate nivelurile de management (Autorități de Management, Organisme Intermediare, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, beneficiari, solicitanți, etc.) și pe parcursul tuturor etapelor programului (programare, licitație, contractare, implementare, audit și control, monitorizare și evaluare). Pe lângă aceasta, SMIS este construit pe o arhitectură deschisă care maximizează posibilitățile de dezvoltare viitoare, precum și conexiunile cu sistemele informatice, cu bazele de date și aplicațiile informatice.

Dezvoltarea aplicației software

Analiza cerințelor utilizatorilor cu privire la funcționalitățile SMIS a fost finalizată (într-o primă etapă) în urma a 10 sesiuni coordonate de către consultanții contractați în cadrul programului Phare 2002, pe baza unei cooperări interactive cu grupurile de utilizatori principali, oferindu-le astfel sprijin în identificarea câmpurilor de informații și a specificațiilor necesare pentru dezvoltarea sistemului. Exercițiul de analiză a permis stabilirea unei terminologii comune ce trebuie folosită în descrierea diferitelor caracteristici ale SMIS. Analiza pentru modulul CSNR s-a bazat pe experiența anterioară în gestionarea instrumentelor de pre-aderare, pe experiența altor State Membre în

dezvoltarea unor sisteme similare, precum și pe cerințele stipulate în Regulamentul General pentru perioada 2007-2013.

Pe baza analizei cerințelor utilizatorilor, au fost dezvoltate trei aplicații de software Oracle (o aplicație pentru Phare, una pentru ISPA și una pentru instrumentele structurale). Modulul SMIS-CSNR este în mare măsură finalizat, fiind necesare doar o serie de mici modificări pentru a putea răspunde mai bine cerințelor Regulamentului CE Nr.1828/2006 (Regulamentul de Implementare), în special prevederilor referitoare la împărțirea pe categorii a intervențiilor și pe cele cinci dimensiuni. În prezent, SMIS este în mare parte capabil să îndeplinească toate funcțiile relevante pentru definirea și managementul programului, aprobarea și modificarea proiectelor, monitorizare și evaluare, audit și managementul fluxului de fonduri.

În cadrul procesului de pregătire pentru dezvoltarea ulterioară a aplicațiilor software, în mai 2006, ACIS a creat **un Grup de Lucru SMIS-CSNR**, cu reprezentanți ai Autorităților de Management, ai Autorității de Certificare și Plată și ai Autorității de Audit. Acest Grup de Lucru este responsabil cu colectarea, diseminarea, și prioritizarea necesităților privind îmbunătățirea sistemului pe de o parte, și pentru menținerea integrității și a uniformității procedurilor utilizate în implementarea măsurilor finanțate din instrumentele structurale.

Grupul de Lucru SMIS s-a reunit frecvent începând cu luna mai 2006. Printre problemele ridicate în cadrul Grupului de Lucru, se numără definirea tipurilor de parametri și a rapoartelor financiare (ca prime grupuri de rapoarte care vor fi furnizate de sistem). Membrii Grupului de Lucru (coordonatorii SMIS) au fost instruiți într-o manieră susținută în perioada noiembrie – decembrie 2006, în cadrul celui de-al doilea contract (a se vedea mai jos), iar acum joacă un rol cheie în furnizarea unor resurse de calitate pentru dezvoltarea SMIS.

Cel de-al doilea contract privind dezvoltarea viitoare a sistemului a fost semnat la începutul lunii noiembrie 2006 și acoperă următoarele activități:

1. dezvoltări viitoare ale SMIS

- parametrizarea și definirea drepturilor utilizatorului;
- dezvoltarea aplicației software – caracteristici noi (cerințe noi, adaptări ale sub-sistemului în urma ultimelor modificări ale directivelor și regulamentelor UE, cerințe ale regulamentelor privind Cooperarea Transfrontalieră, ajutorul de stat, terminologie și cerințe impuse de proceduri);
- conformitatea cu SFC 2007;
- studii și specificații tehnice pentru dezvoltări viitoare;
- interfața cu sistemul informatic al Trezoreriei.

2. sprijin acordat în faza de inițiere a modului privind Fondurile Structurale și de Coeziune

- sprijin de tip help desk;
- formare experților;
- validarea datelor;
- formarea a 360 de utilizatori pentru SMIS-CSNR.

Acest al doilea contract este ultimul contract finanțat prin Phare, având ca obiect dezvoltarea și îmbunătățirea SMIS și se preconizează a se încheia la sfârșitul lunii noiembrie 2007. Contractul trebuie să furnizeze și specificațiile tehnice pentru dezvoltările ulterioare ale SMIS cu funcțiile e-guvernare. Aceste dezvoltări vor fi finanțate din POAT.

Totodată, în cadrul acestui contract, sunt planificate dezvoltări viitoare ale funcțiilor de management. Mai mult decât atât, etapa de implementare a instrumentelor structurale va determina apariția unor noi necesități în ceea ce privește diferitele funcționalități și rapoarte, care vor putea fi abordate în cadrul POAT.

Cadrul pentru funcționarea SMIS

Pentru a oferi o prezentare clară, această secțiune este structurată pe activități după cum urmează:

1) Aproximativ 50 de persoane din cadrul ACIS, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare mari au beneficiat de *instruire* pentru utilizarea sub-sistemului SMIS–CSNR inițial în aprilie 2006. Alte sesiuni de formare pentru aproximativ 360 de utilizatori vor fi oferite gradual în 2007 prin intermediul contractului Phare 2004.

2) *Manualele de proceduri pentru utilizarea SMIS* reprezintă principalele linii directoare pentru utilizatorii SMIS în desfășurarea activităților curente. Aceste manuale identifică grupurile de utilizatori SMIS și rolurile acestora conform aplicațiilor și nivelurilor sistemului, explică tipul de informații care ar trebui să fie introduse în sistem și sursa pentru obținerea acestor informații și oferă îndrumări cu privire la momentul cel mai propice pentru introducerea informației în SMIS. Manualul de proceduri actualizat pentru SMIS–CSNR este în curs de elaborare.

3) *Unitatea Centrală SMIS*

Unitatea centrală SMIS va fi responsabilă de gestionarea SMIS și a rețelei digitale, în mod special de implementarea, managementul și mentenanța SMIS, și de suport pentru utilizatorii SMIS. Unitatea centrală SMIS va funcționa în cadrul ACIS din Ministerul Economiei și Finanțelor. În acest moment, unitatea nu are decât un număr redus de angajați. În 2007, se vor organiza concursuri suplimentare pentru ocuparea posturilor libere. Cu toate acestea, dată fiind natura activității și cunoștințele de specialitate necesare în domeniu, operarea SMIS se va baza mai mult pe personalul contractual. Potrivit experienței Statelor Membre, acest personal va fi plătit din asistență tehnică.

Structura Unității Centrale SMIS ar trebui să reflecte funcțiile de bază ale unității:

- Managementul sistemului: introducerea și implementarea strategiei și a politicii (parametri, drepturi de acces, securitate, etc.);
- Operarea sistemului (administrarea sistemului, a bazelor de date și a rețelei digitale, administrarea paginii web);
- Suport pentru utilizatori (Help desk, formare);
- Managementul unității.

Personalul Unității Centrale se va dedica următoarelor domenii de responsabilitate:

- **Formare:** formare pentru utilizatorii SMIS noi sau existenți;
- **Administrarea sistemului** pentru orice aspect tehnic legat de funcționarea și dezvoltările viitoare ale SMIS și ale rețelei digitale;
- **Mentenanța paginii web:** mentenanța și dezvoltările viitoare aduse paginii web SMIS și publicarea rezultatelor sistemului pe internet;
- **Help Desk:** asistență oferită utilizatorilor SMIS cu privire la modul de utilizare a sistemului.

Pe lângă Unitatea Centrală SMIS descrisă mai sus, a fost constituită o rețea de coordonatori SMIS, care va oferi utilizatorilor sistemului asistența necesară în domeniu. Implementarea acestei funcții este esențială în vederea asigurării unei bune funcționări a sistemului. Într-adevăr, luând în

considerare dimensiunile sistemului viitor și varietatea părților implicate, este necesară delegarea unui anumit număr de responsabilități către nivelul corespunzător.

Printre responsabilitățile coordonatorilor SMIS, pot fi menționate următoarele:

- Să funcționeze ca interfață între Autoritatea de Management și ACIS în privința problemelor legate de SMIS;
- Să colecteze și să disemineze informații de la și în cadrul instituției pe care o reprezintă;
- Să reprezinte primul nivel în ceea ce privește analiza de tip help-desk;
- Să joace rolul de formatori interni pentru utilizatori, inclusiv pentru noii angajați.

Această funcție implică o anumită apropiere de utilizatori, întrucât este necesar să existe o cooperare reciprocă și un climat de încredere între coordonatori și rețeaua de utilizatori. Coordonatorii trebuie să aibă capacitatea să efectueze vizite la departamentele respective ori de câte ori este necesar, pentru a fi cât mai aproape de utilizatori.

Dezvoltarea infrastructurii SMIS

În ceea ce privește infrastructura necesară pentru funcționarea SMIS, situația se prezintă în felul următor:

- În noiembrie 2004, a fost încheiat un contract de achiziții de 1,07 milioane de euro în vederea furnizării infrastructurii de bază a SMIS la nivelul Ministerului Economiei și Finanțelor, având în vedere faptul că la acest nivel se vor centraliza toate informațiile provenind de la toate instituțiile implicate în administrarea instrumentelor structurale. Această infrastructură centrală asigură confidențialitate și fiabilitate, latență redusă, integritate și lărgime de bandă garantată pentru comunicații, precum și confidențialitatea, integritatea, fiabilitatea și disponibilitatea informației din bazele de date SMIS și o soluție de continuitate.
- Prin Programul Phare 2005 sunt alocate aproximativ 4,5 milioane euro pentru achiziționarea de echipamente de către Autoritățile de Management pentru POR, POS Creșterea Competitivității Economice, POS Transport, POS Mediu și POS Dezvoltarea Resurselor Umane. Echipamentele necesare pentru funcționarea SMIS (servere, routere, switch etc.), precum și echipamentele necesare pentru ACIS au fost achiziționate în cadrul unui contract de achiziții Phare 2002 și sunt instalate la sediul ACIS.

O parte din echipamentele IT au fost, de asemenea, achiziționate în cadrul diferitelor proiecte Phare (de exemplu, pentru Autoritatea de Certificare și Plată), însă gradul de acoperire cu echipamente corespunzătoare în vederea funcționării SMIS la nivelul tuturor viitorilor utilizatori SMIS este dificil de apreciat. Prin urmare, va fi demarată o evaluare a necesităților pentru a asigura un program coerent de achiziții și de îmbunătățire a echipamentelor IT.

Succesul SMIS și gradul său de acceptare de către utilizatori depinde în mare parte de calitatea infrastructurii de comunicare. În acest scop, s-a elaborat un studiu în vederea dezvoltării infrastructurii de comunicare a SMIS. Studiul reflectă anumite aspecte care influențează caracteristicile infrastructurii, precum: extinderea sistemului, previzionarea capacității de utilizare, dimensionarea parametrilor, estimarea volumului de muncă, schimbările tehnologice și oferta de pe piața pentru serviciile de conectare la internet. Dosarul de licitație pentru infrastructura de comunicare SMIS ce va fi finanțată din Phare 2004 (1,34 milioane euro) a fost elaborat pe baza acestui studiu. Se estimează ca această infrastructură să devină funcțională până la sfârșitul lunii mai 2007.

Dezvoltarea unei pagini web pentru informarea publicului

În ceea ce privește creșterea conștientizării publicului cu privire la programele co-finanțate de către Uniunea Europeană, prin furnizarea de informații actualizate privind stadiul implementării și progresele înregistrate, se va crea o pagină web ce va avea drept sursă de informare o copie redusă a principalei baze de date SMIS care, din motive de siguranță și performanță, va fi instalată pe un calculator separat de serverele centrale ale SMIS. Pagina web a SMIS va fi legată de pagina web dedicată instrumentelor structurale în România.

1.8. Publicitatea și informarea

Acțiunilor de informare și publicitate, pentru toate domeniile majore de intervenție din cadrul programelor operaționale, conform articolului 69 din Regulamentul General, au ca obiectiv furnizarea de informații și asigurarea publicității programelor și operațiunilor co-finanțate, către cetățenii europeni, beneficiari și potențiali beneficiari, astfel încât să fie evidențiat rolul Comunității și să fie asigurată transparența oportunităților de finanțare nerambursabilă.

Pentru a asigura **informarea și promovarea** cu privire la Planul Național de Dezvoltare și la instrumentele structurale, Ministerul Economiei și Finanțelor a creat un *logo* pentru PND și pentru instrumentele structurale, pe care l-a înregistrat ca marcă proprie. Aceasta se traduce prin crearea unui mijloc eficient, atât pentru promovarea internă a PND și a instrumentelor structurale, cât și pentru reprezentarea în plan extern la nivelul UE a documentelor de planificare strategică și programare financiară, cu privire la gestionarea instrumentelor structurale. Logo-ul este utilizat atât de MEF cât și de Autoritățile de Management și de Organismele Intermediare, în vederea promovării instrumentelor structurale.

Broșurile informative reprezintă un mijloc de comunicare care este utilizat într-un mod eficient în vederea informării și promovării PND 2007-2013. MEF a elaborat și a publicat 5.000 de broșuri informative cu scopul de a transmite informațiile principale cu privire la importanța PND, conținutul său și procesul de dezvoltare în parteneriat al acestui document. Broșurile au fost distribuite, în principal, consiliilor județene, prefecturilor și Agențiilor de Dezvoltare Regională, dat fiind apropierea acestora de alți beneficiari potențiali, dar și în timpul seminariilor organizate de MEF la nivel național și regional în scopul promovării PND și a instrumentelor structurale. Mai mult, toate consiliile județene din țară au primit suporturi și postere pentru a putea crea la sediul lor „o zonă de informare privind PND și Fondurile Structurale și de Coeziune”.

În 2005, a fost realizată cu sprijin Phare broșura „Instrumentele structurale și oportunități de dezvoltare pentru România”, publicată în 14.000 de exemplare și distribuită Autorităților de Management, Organismelor Intermediare, prefecturilor, consiliilor județene, precum și către birourile de la nivel național și județean ale Camerei de Comerț și Industrie. La sfârșitul anului 2006, s-a realizat și publicat versiunea actualizată a acestei broșuri în 5.000 de copii, finanțarea fiind asigurată din fonduri naționale. Aceste exemplare sunt folosite în cadrul seminariilor și a campaniilor de informare.

În iulie 2005, Ministerul Economiei și Finanțelor, prin ACIS, a lansat campania națională de informare „Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 și Instrumentele Structurale”. Campania a avut ca scop diseminarea informațiilor cu privire la Planul Național de Dezvoltare și prioritățile sale, precum și privind cerințele care trebuie îndeplinite în domeniul gestionării instrumentelor structurale, în vederea obținerii unei rate maxime de absorbție a fondurilor și pentru dezvoltarea unor proiecte viabile de către beneficiarii potențiali ai instrumentelor structurale. Campania a fost

implementată prin organizarea unor seminarii care au avut loc în toate cele 8 regiuni ale țării, cu implicarea atât a reprezentanților ACIS cât și a Autorităților de Management pentru programele operaționale. În cadrul seminariilor au luat parte aproximativ 1.000 de participanți relevanți de la nivel local și regional: reprezentanți ai instituțiilor publice locale, ai ONG-urilor, ai mediului de afaceri, angajați ai centrelor de cercetare și reprezentanți ai presei locale. Materiale personalizate cu logo-ul instrumentelor structurale și a PND-ului au fost diseminate în timpul seminariilor (postere, mape, broșuri, pixuri, CD-uri).

În plus, aproximativ 25 de conferințe, dezbateri publice și seminarii au fost organizate de diferiți parteneri economici și sociali, autorități centrale sau locale care au invitat reprezentanții ACIS, în vederea prezentării de informații generale despre PND și instrumentele structurale sau pentru susținerea de prezentări specifice despre relevanța și impactul fondurilor asupra unor domenii specifice de interes pentru respectivul grup.

ACIS a dezvoltat, în cadrul paginii web a MEF, o secțiune dedicată fondurilor UE nerambursabile (www.mfinante.ro/fonduriUE). Secțiunea cuprinde informații generale și specifice cu privire la cadrul instituțional prin care vor fi gestionate aceste fonduri, legislația actuală în domeniu, descrierea instrumentelor structurale ale UE, procesul de elaborare a PND, a CSNR și a programelor operaționale. Secțiunea specifică a paginii web dedicată Planului Național de Dezvoltare a fost actualizată în ceea ce privește informațiile conținute, iar elementele grafice au fost revizuite, astfel încât să poată fi identificată cu o imagine sugestivă și să fie cât mai atractivă și utilă pentru utilizatori.

Este absolut necesară continuarea campaniilor de informare și a acțiunilor de comunicare, atât cu privire la aspectele generale privind instrumentele structurale, cât și cu privire la particularitățile implementării și dezvoltării proiectelor. Activitățile vor trebui complementate de acțiunile organizate de AM-uri în domeniile lor de intervenție, iar accentul ar trebui mutat către problematici precum informarea detaliată asupra oportunităților, dezvoltarea de proiecte, evaluare, gestionarea proiectelor, etc.

Cu scopul de a asigura coordonarea inițiativelor de comunicare și publicitate, a fost constituit un Grup de Lucru pentru publicitate și informare, aflat sub coordonarea Ministerului Economiei și Finanțelor și compus din reprezentanții responsabili de comunicare din cadrul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare. Acest grup de lucru s-a reunit de câteva ori până în prezent și are drept obiectiv asigurarea coordonării dintre comunicarea de la nivel central și comunicarea realizată la nivel regional sau sectorial.

În prezent, este în curs de elaborare Strategia Națională de Comunicare. De asemenea, se lucrează și la pregătirea planurilor de comunicare specifice fiecărui PO. Coordonarea procesului de elaborare va fi asigurată de către Grupul de Lucru pentru informare și publicitate.

În perioada de pre-aderare, au fost elaborate diverse studii sociale de către diferite organizații cu privire la nivelul de cunoaștere, atitudinea și așteptările privind fondurile nerambursabile acordate României de către UE.

În ceea ce privește fondurile de pre-aderare, Delegația Comisiei Europene a contractat în 2004 studiul „Ce cred românii despre UE și care este percepția acestora asupra Delegației Comisiei Europene în România”. Studiul a arătat, printre alte lucruri, că *românii sunt convinși că alocarea fondurilor Europene este legată de fraudă și corupție. Opinia lor se bazează pe informațiile obținute prin intermediul mass-media și pe experiența personală de zi cu zi legată de corupție.*

Suspiciunile în privința fraudei în alocarea fondurilor sunt cauzate de faptul că oamenii nu au încredere în instituțiile implicate, cum ar fi ministere, Agențiile SAPARD, primării, consilii județene, prefecturi și Agenții de Dezvoltare Regională.

Un alt studiu în domeniu este cel efectuat de institutul IMAS intitulat „Cât de pregătite sunt instituțiile și companiile din România pentru a intra în UE”. Una din secțiunile sale este dedicată percepției asupra Fondurilor Structurale și de Coeziune. Nivelul de cunoștințe despre instrumentele structurale este mai ridicat în cadrul instituțiilor; similar, procentul de fonduri UE accesate de astfel de organizații este mai ridicat în comparație cu cel accesat de companii. Este interesant de remarcat faptul că atât instituțiile cât și companiile plasează *Internetul* ca primă sursă de informare despre instrumentele structurale.

Conform datelor colectate în urma unui studiu realizat în august 2006 de către Organizația Gallup pentru Ministerul Economiei și Finanțelor, 83% din populația urbană nu are cunoștințe despre fondurile care vor deveni disponibile începând cu 2007, deși peste 60% din populație este interesată de informațiile privind proiectele care pot fi co-finanțate din fonduri UE. Studiul a relevat de asemenea nivelul scăzut de cunoștințe în cadrul companiilor private – numai 20% cunosc programele și instituțiile responsabile de managementul fondurilor UE. În medie, aproximativ 85% din persoanele/instituțiile intervievate și-au manifestat intenția de a accesa fondurile UE în următorii 2 ani. 64% din populație consideră că fondurile UE nu sunt distribuite într-o manieră transparentă și peste jumătate consideră că există fraude în gestionarea și implementarea fondurilor UE, în special a celor gestionate de către administrația publică.

În concluzie, nivelul de cunoștințe despre fondurile post-aderare este scăzut, iar opinia generală este că fondurile UE sunt dificil de accesat, atât din cauza birocrăției și a co-finanțării impuse, cât și a suspiciunilor de corupție îndreptate spre instituțiile implicate. Strategia Națională de Comunicare pentru instrumentele structurale și acțiunile ulterioare de informare trebuie să țină cont de aceste aspecte și să includă acțiuni pro-active.

1.9. Capacitatea de absorbție

A fi eligibil de asistență din instrumentele structurale UE nu garantează în mod obligatoriu succesul României. Cheia către succes va consta în capacitatea României de a co-finanța și de a absorbi fondurile UE într-un mod eficient, cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute în regulamentele cu privire la instrumentele structurale.

Pe lângă capacitatea administrativă a Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare, este foarte importantă dezvoltarea capacității la nivel local pentru elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din instrumentele structurale. Recunoscând progresul important făcut, Raportul de Monitorizare al CE, emis la data de 16 mai 2006, menționează că „*eforturi susținute sunt în continuare necesare pentru a rezolva următoarele probleme nesoluționate: [...], consolidarea cooperării între nivelurile național și regional și coordonarea inter-sectorială la nivel regional, continuarea pregătirii portofoliului de proiecte și formare pentru beneficiarii finali [...]*”.

În paralel cu consolidarea capacității propriului personal prin formare, Autoritățile de Management au inclus în proiectele finanțate prin Phare 2004-2006 sesiuni de formare pentru potențiali beneficiari și solicitanți. De asemenea, Ministerul Economiei și Finanțelor a implementat în 2006 un program de formare axat pe pregătirea potențialilor beneficiari la nivel local, și mai ales a autorităților locale care trebuie să fie conștiente de viitoarele responsabilități în domeniul

instrumentelor structurale, cu scopul de a furniza informații generale despre sistemul instrumentelor structurale.

Cu toate acestea, luând în considerare nivelul scăzut de cunoștințe la nivel local cu privire la instrumentele structurale și abilitățile insuficiente pentru gestionarea proiectelor, s-a considerat necesară pregătirea unui număr minim de persoane la nivel local cu aptitudini corespunzătoare pentru promovarea și managementul efectiv al proiectelor. S-a estimat că cel puțin 1000 de persoane ar trebui să fie formate/informate anual în ceea ce privește pregătirea proiectelor, managementul ciclului de proiect, managementul financiar, monitorizarea și raportarea.

Pe parcursul procesului de implementare a instrumentelor structurale, vor fi necesare discuții și schimburi de opinii legate de progresele înregistrate și de eficiența sistemului de absorbție, planificându-se anumite acțiuni în acest sens. Un flux corespunzător de informații atrage atenția asupra nivelului de pregătire a structurilor administrației de stat, asupra transparenței procedurilor de implementare și asupra controlului sprijinului structural.

1.10 Experiența acumulată în urma asistenței de pre-aderare

România s-a pregătit pentru gestionarea instrumentelor structurale din 2004, prin utilizarea fondurilor de pre-aderare, twinning, asistență tehnică și investiții. Cu toate acestea, sistemul creat în acest scop necesită în continuare sprijin pe parcursul următorilor ani pentru a asigura o absorbție eficace a fondurilor post-aderare.

Experiența gestionării proiectelor Phare a contribuit la dezvoltarea POAT ca instrument de sprijin pentru sistemul de management și implementare a instrumentelor structurale.

Sprijinul oferit prin Facilitatea pentru Acțiuni Speciale administrației publice din România s-a dovedit a fi accesibil ministerelor de linie și a fost considerat un instrument foarte util în vederea acoperirii decalajelor care s-au ivit pe parcursul pregătirii în vederea îndeplinirii angajamentelor de aderare. Dat fiind efectele pozitive al unui astfel de program, se va căuta o **flexibilitate și eficiență** similară și în sprijinul oferit instituțiilor desemnate în cadrul instrumentelor structurale (AM –uri, OI, ACP, AA, ACIS) prin intermediul PO.

Facilitatea de pregătire a proiectelor a oferit sprijin ministerelor de linie pentru pregătirea proiectelor finanțate din Phare, dar și a unor politici și strategii și a dezvoltat, doar într-o măsură limitată capacitatea internă de pregătire a proiectelor. Așadar, experiența a arătat că includerea în cadrul POAT a formării profesionale pentru potențialii beneficiari, în domeniile **dezvoltării, gestionării și implementării proiectelor** prezintă o importanță covârșitoare.

Dat fiind necesitatea formării în domeniul gestionării fondurilor UE, remarcată în perioada de pre-aderare și existența diferitelor programe de formare implementate, pentru a avea o abordare coordonată și pentru evitarea suprapunerilor, MEF a dezvoltat cu sprijin Phare **un mecanism de coordonare a formării**, care va fi îmbunătățit în continuare în cadrul POAT.

Funcționarea corespunzătoare a unui sistem informatic este un factor esențial în implementarea fondurilor UE, dar, așa cum a demonstrat gestionarea fondurilor Phare, ar trebui să fie un sistem care să fie utilizat în vederea **luării unor decizii de management oportune** și nu doar un instrument birocratic de raportare.

În urma rezultatelor studiilor efectuate cu privire la percepția românilor privind fondurile UE de pre-aderare și importanța asigurării unei *utilizări transparente a instrumentelor structurale*, este evidentă necesitatea unei focalizări asupra activităților de informare pentru a crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la instrumentele structurale și pentru a promova oportunitățile create prin aceste fonduri.

2. Analiza SWOT

Puncte tari

- constituirea sistemului de management al instrumentelor structurale pe baza experienței în gestionarea programelor PHARE, ISPA și SAPARD;
- experiența câștigată în timpul procesului de acreditare EDIS pentru programele Phare și ISPA;
- existența unor mecanisme de coordonare, atât la nivel inter-ministerial, cât și la nivel managerial, care au dobândit o experiență semnificativă prin gestionarea programelor Phare și ISPA;
- existența „Planului Unic de Acțiune pentru îmbunătățirea sistemelor de gestionare a fondurilor nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană (fonduri de pre-aderare și instrumente structurale)” și a Planului de Acțiune „Absorbție” care reprezintă instrumente foarte utile în orientarea acțiunilor în vederea consolidării capacității de implementare a instrumentelor structurale;
- experiența existentă la nivelul Direcției Asistență Tehnică din cadrul MEF în implementarea proiectelor având drept obiectiv consolidarea capacității administrației din România pentru managementul fondurilor UE;
- existența unui nivel adecvat de personal în cadrul structurilor implicate în managementul instrumentelor structurale ca urmare a negocierilor pe Capitolul 21 și a măsurilor întreprinse conform Planului Unic de Acțiune al Guvernului, măsuri pentru îmbunătățirea sistemelor de management în vederea utilizării fondurilor UE în România;
- creșterea cu 75% a salariilor personalului responsabil cu gestionarea fondurilor UE ca urmare a aplicării Legii nr. 490/2004, creștere ce a creat condiții bune pentru angajarea de personal nou și a asigurat stabilitatea personalului;
- nivelul ridicat de cunoștințe și aptitudini pentru o parte a personalului din Autoritățile de Management și din Organismele Intermediare, datorită proiectelor de formare finanțate din Phare;
- existența unui mecanism de coordonare a formării în managementul fondurilor UE, inclusiv metode de realizare a evaluării necesităților de formare, de dezvoltare a planurilor de formare, de programare, de monitorizare și evaluare a sesiunilor de formare;
- nivelul ridicat de relevanță și apreciere a formării oferite prin astfel de proiecte de formare, Autorităților de Management și Organismelor Intermediare;
- analiza riguroasă a cerințelor utilizatorilor pentru SMIS pe baza experienței Statelor Membre și în strânsă colaborare cu viitorii utilizatori;
- existența Unității Centrale de Evaluare care beneficiază de proiecte Phare pentru consolidarea capacității sale.

Puncte slabe

- cooperarea redusă între nivelul național și cel regional, dar și o cooperare inter-sectorială insuficientă la nivel regional;
- activitățile grupurilor de lucru se bazează foarte mult pe sprijinul experților externi;
- capacitatea scăzută și eterogenă pentru managementul instrumentelor structurale, în special la nivel regional și local;
- lipsa de experiență a majorității Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare în domeniul managementului financiar și al controlului (aceste structuri au fost implicate, în principal, în implementarea tehnică a fondurilor de pre-aderare);
- deficiențele mari în cunoașterea aspectelor practice legate de implementarea instrumentelor structurale;

- numărul semnificativ de persoane nou angajate în sistemul de management al instrumentelor structurale, lipsite de experiență și de cunoștințe necesare pentru realizarea sarcinilor;
- versiunea curentă a SMIS este bazată în special pe experiența acumulată în perioada de pre-aderare și experiența celorlalte State Membre UE, conform regulamentelor pentru perioada 2000-2006, așadar va fi supusă unor modificări și dezvoltări ulterioare;
- numărul mic de funcționari desemnați responsabili de dezvoltarea viitoare și mentenanța SMIS;
- nivelul de cunoștințe scăzut cu privire la fondurile post-aderare;
- numărul mic de materiale publicate pe tema instrumentelor structurale;
- dificultățile în găsirea informațiilor actualizate privind progresul realizat în pregătirea implementării instrumentelor structurale;
- accesul insuficient la informațiile privitoare la procedurile specifice de implementare a Fondurilor Structurale și de Coeziune (FSC).

Oportunități

- gradul ridicat de conștientizare și cunoaștere a instrumentelor structurale;
- procedurile îmbunătățite la nivelul Autorităților de Management și aptitudini dezvoltate ale personalului instituțiilor implicate în gestionarea și implementarea instrumentelor structurale;
- oportunitatea de a folosi experiența experților și specialiștilor din Statele Membre în implementarea FSC;
- existența institutelor naționale de formare pentru funcționari publici care ar putea să își consolideze capacitatea de a furniza pregătire în domeniul managementului instrumentelor structurale;
- dezvoltarea progresivă a societății informaționale și, prin urmare, o receptare mai eficientă a informațiilor cu privire la FSC via internet sau alte canale media;
- implicarea în procesul de implementare a FSC a partenerilor socio-economici pentru a discuta și schimba experiențe, păreri și opinii cu privire la utilizarea eficientă a fondurilor UE;
- disponibilitatea canalelor media și a companiilor de relații publice (PR) pentru promovarea, informarea și publicarea informațiilor cu privire la instrumentele structurale.

Amenințări

- gradul ridicat de complexitate al sistemului de implementare a instrumentelor structurale;
- dezvoltarea insuficientă a pieței locale de formatori în domeniul managementului instrumentelor structurale;
- fluctuația personalului;
- creștere insuficientă a conștientizării legate de utilitatea procesului de evaluare;
- capacitatea redusă la nivel local necesară pentru realizarea evaluărilor;
- absorbție scăzută;
- lipsa acceptării publicului sau nivelul scăzut de cunoaștere cu privire la instrumentele structurale în România;
- percepția publică despre fondurile Uniunii Europene incorect gestionată și percepția fraudei și corupției în sistem;
- posibile suprapuneri între POAT și celelalte programe operaționale pe parcursul procesului de implementare, indiferent de calitatea programării;
- dezangajarea fondurilor;
- încălcarea procedurilor în timpul implementării.

3. Strategia

Pentru a asigura utilizarea cât mai eficientă a instrumentelor structurale, conform *acquis*-ului comunitar și politicilor din domeniu, fiecare Stat Membru are obligația să monitorizeze, să evalueze și să controleze efectuarea cheltuielilor din instrumentele structurale, precum și să informeze și să facă publice informații cu privire la asistența financiară și la sistemul de implementare. În acest sens, POAT va fi complementar axelor prioritare de asistență tehnică din cadrul POS-urilor și al POR și va acționa ca un instrument pentru coordonarea Politicii de Coeziune, asigurând astfel o abordare comună și coerentă.

Programul Operațional Asistență Tehnică a fost pregătit de către Ministerul Economiei și Finanțelor, de comun acord cu ministerele de linie în calitatea lor de AM-uri pentru celelalte PO. Obiectivele, axele prioritare și domeniile majore de intervenție propuse sunt orizontale și au fost împărțite între Programul Operațional Asistență Tehnică și restul programelor operaționale pe baza principiilor complementarității, subsidiarității și coerenței logice, cu respectarea liniilor directoare privind sistemul de implementare a instrumentelor structurale.

Axele prioritare de asistență tehnică din cadrul fiecărui program operațional vor oferi asistență specifică pentru pregătirea de proiecte, monitorizare, evaluare și control, precum și pentru activități de comunicare, asigurând o publicitate corespunzătoare, în conformitate cu specificitatea fiecărui program operațional. Această asistență specifică va fi completată de asistența de tip orizontal care răspunde necesităților comune tuturor structurilor și actorilor implicați în gestiunea și implementarea instrumentelor structurale, prin dezvoltarea unui sistem unic de management al informației capabil să furnizeze informații transparente cu privire la absorbția fondurilor, precum și prin activități care au ca scop conștientizarea de către public a rolului sprijinului comunitar și înțelegerea în ansamblu a intervențiilor din instrumentelor structurale. Aceste trei domenii de intervenție generale presupun pregătirea și implementarea unui program operațional orizontal de asistență tehnică.

POAT are drept obiectiv asigurarea unui proces de implementare a instrumentelor structurale în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană, în concordanță cu prevederile stipulate în Regulamentul General. POAT va sprijini, de asemenea, procesul de implementare a priorităților prevăzute în Liniile Directoare Strategice Comunitare privind Politica de Coeziune.

Programului Operațional Asistență Tehnică (POAT) urmărește să asigure la nivel național sprijin pentru coordonarea și implementarea instrumentelor structurale în România, să asigure un sistem fiabil de management și de monitorizare pentru aceste instrumente și o comunicare coordonată a mesajelor generale privind instrumentele structurale. Toate aceste obiective se reflectă în capacitatea generală de absorbție și în modul de utilizare eficace a intervențiilor din instrumentele structurale.

Împreună cu celelalte programe operaționale, POAT va contribui semnificativ la realizarea priorității tematice stabilite prin Cadrul Strategic Național de Referință, și anume “*Consolidarea unei Capacități Administrative Eficiente*”.

Strategia POAT se bazează pe analiza situației curente așa cum a fost identificată în Capitolul 1 și rezumată în analiza SWOT.

Tabelul de mai jos prezintă legătura între analiza SWOT și necesitățile ce determină structura obiectivelor și a axelor prioritare din cadrul POAT.

SWOT: puncte slabe	NECESITĂȚI
Numărul semnificativ de persoane nou angajate în sistemul de management al instrumentelor structurale, lipsite de experiență și de cunoștințe necesare pentru realizarea sarcinilor	Formare generală și formare privind funcțiile comune din cadrul sistemului de gestionare a instrumentelor structurale, schimb de experiență, informare
Lipsa de experiență a majorității Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare în domeniul managementului financiar și al controlului	Sprijin acordat procesului de implementare a instrumentelor structurale (management financiar și control) și schimb de experiență => coordonarea diferitelor AM-uri
Deficiențele mari în cunoașterea aspectelor practice legate de implementarea instrumentelor structurale	Instrumente și informare către AM-uri, OI și potențiali beneficiari Identificarea din timp a blocajelor.
Capacitatea scăzută și eterogenă pentru managementul instrumentelor structurale, în special la nivel regional și local	Coordonarea diferitelor AM-uri, instrumente pentru formare și informare AM, OI și potențialilor beneficiari
Versiunea curentă a SMIS este bazată în special pe experiența acumulată în perioada de preaderare și experiența celorlalte State Membre UE, conform regulamentelor pentru perioada 2000-2006, așadar va fi supusă unor modificări și dezvoltări ulterioare	Dezvoltarea în continuare a SMIS
Numărul mic de funcționari desemnați responsabili de dezvoltarea viitoare și mentenanța SMIS	Sprijin pentru consolidarea unității centrale SMIS cu privire la personal și la rețeaua de coordonatori
Numărul mic de materiale publicate pe tema instrumentelor structurale	Diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari
Accesul insuficient la informațiile privitoare la procedurile specifice de implementare a Fondurilor Structurale și de Coeziune (FSC)	Diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari
SWOT: amenințări	Necesități
Gradul ridicat de complexitate al sistemului de implementare a instrumentelor structurale	Sprijin acordat funcției de coordonare, sprijin orizontal pentru toate instituțiile Dezvoltarea unor proceduri standardizate
Dezvoltarea insuficientă a pieței locale de formatori în domeniul managementului instrumentelor structurale	Pregătirea unui personal înalt calificat și a formatorilor la nivel local în managementul instrumentelor structurale
Fluctuația personalului	Angajare de personal contractual pentru anumite poziții specifice dificil de ocupat de către funcționari publici
Capacitatea redusă la nivel local necesară pentru realizarea evaluărilor	Dezvoltarea unei "culturi comune de evaluare"
Creștere insuficientă a conștientizării legate de utilitatea procesului de evaluare	Sprijin acordat funcției de coordonare și informare și conștientizării importanței evaluării
Absorbție scăzută a Fondurilor Structurale și de Coeziune	Sprijin orizontal acordat managementului financiar, sprijin în procesul de monitorizare, control și sprijin tehnic pentru SMIS ca instrument de monitorizare a absorbției

SWOT: amenințări	Necesități
Lipsa acceptării de către public sau nivelul scăzut de cunoaștere a acestuia cu privire la instrumentele structurale în România	Publicitate și diseminarea informațiilor cu privire la instrumentele structurale către publicul general
Posibile suprapuneri între POAT și celelalte programe operaționale pe parcursul procesului de implementare, indiferent de calitatea programării	Consolidarea procesului de coordonare prin intermediul sprijinului acordat lucrărilor diferitelor grupuri de lucru
Încălcarea procedurilor în timpul implementării	Sprijin în elaborarea unor linii directoare și manuale coerente, sprijin acordat procesului de control financiar și audit

Conform diagnosticului și analizei SWOT, cele mai importante necesități identificate sunt următoarele:

- Necesitatea de coordonare și interrelaționare;
- Necesitatea de a forma personalul în toate funcțiile referitoare la managementul instrumentelor structurale;
- Necesitatea dezvoltării în continuare a sistemului de monitorizare;
- Necesitatea diseminării informațiilor.

Pentru a răspunde tuturor acestor necesități, POAT va fi elaborat ca un instrument specific la nivel național. Plecând de la necesitățile identificate, acest program va viza în special managerii fondurilor UE, dar și managerii de proiect și publicul general.

Strategia POAT ia în considerare angajamentele asumate de către Guvernul României prin intermediul Documentului Complementar de Poziție pentru Capitolul 21 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”, precum și progresele înregistrate în implementarea *Planului Unic de Acțiune pentru îmbunătățirea sistemelor de management în vederea utilizării fondurilor UE în România (fondurile de pre-aderare și instrumentele structurale)* adoptat de către Guvern în 2005.

3.1. Obiective

Obiectivul global al Programului Operațional Asistență Tehnică este acela **de a asigura sprijinul necesar procesului de coordonare și de a contribui la implementarea și absorbția eficace, eficientă și transparentă a instrumentelor structurale în România.**

Obiectivul global al acestui program se va realiza prin intermediul a **două obiective specifice**:

1. Asigurarea sprijinului și a instrumentelor adecvate în vederea unei coordonări și implementări eficiente și eficace a instrumentelor structurale pentru perioada 2007-2013 și pregătirea pentru următoarea perioadă de programare a instrumentele structurale.

Așa cum rezultă din analiză, evaluarea situației curente relevă faptul că în implementarea cerințelor specifice referitoare la diferitele stadii și funcții (cu privire la managementul și implementarea instrumentelor structurale) se pot întâmpina dificultăți, având în vedere în special nivelul finanțării alocate României, dar și faptul că majoritatea personalului este fie recent angajat, fie deține foarte puțină experiență în îndeplinirea unora dintre atribuțiile impuse de către reglementările privind instrumentele structurale.

Aceste puncte slabe vor fi acoperite de către POAT prin diferite tipuri de asistență și formare în vederea asigurării unui management eficient al instrumentelor structurale.

Programul Operațional Asistență Tehnică va asigura instrumentele și mijloacele financiare necesare pentru a răspunde tuturor necesităților actorilor implicați în managementul, implementarea, monitorizarea, certificarea, auditarea și evaluarea instrumentelor structurale. Mai mult decât atât, programul va urmări asigurarea unei gestionări și implementări fluente a instrumentelor structurale în România.

De asemenea, este esențial să se asigure faptul că sprijinul acordat prin intermediul instrumentelor structurale este folosit în mod corect, iar rezultatele obținute vor fi de durată, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor pentru creștere și ocupare, a calității investițiilor în capitalul fizic și uman, la dezvoltarea procesului de inovare și a societății informaționale, la protejarea și îmbunătățirea mediului înconjurător, precum și la creșterea eficienței administrative în România. În acest sens, rolul POAT, prin primul său obiectiv specific, este acela de a asigura un proces fluent de gestionare și implementare a instrumentelor structurale în România.

Reprezentând un instrument comun pentru toți actorii implicați în întregul proces de implementare și monitorizare a instrumentelor structurale, Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS) va fi finanțat prin intermediul POAT. Sistemul va necesita cu siguranță dezvoltare în continuare și mentenanță pentru a putea acoperi necesitățile de gestionare și monitorizare derivate din procesul de implementare a instrumentelor structurale.

Mai mult decât atât, POAT va permite o multiplicare la nivel național a practicilor și chestiunilor specifice anumitor programe. În timp ce restul PO se vor concentra în special pe sprijinirea dezvoltării portofoliilor de proiecte, POAT va completa eforturile acestora prin asigurarea unei rețele și a unui schimb de informații și bune practici în domeniu.

Acest prim obiectiv specific va fi realizat prin implementarea următoarelor axe prioritare:

- **Axă prioritară 1** – Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor
- **Axa prioritară 2** – Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației

2. Asigurarea unei diseminări coordonate la nivel național a mesajelor generale cu privire la instrumentele structurale și implementarea Planului de Acțiuni al MFE pentru comunicare conform Strategiei Naționale de Comunicare pentru Instrumentele Structurale

Asigurarea unui nivel corespunzător de cunoaștere în rândul publicului cu privire la instrumentele structurale, precum și furnizarea informațiilor cu privire la oportunitățile de sprijin oferite de Uniunea Europeană sunt esențiale în vederea asigurării unei oferte adecvate de proiecte calitativ foarte bune, necesare pentru realizarea unei absorbții totale a fondurilor disponibile.

Toate măsurile menționate în cadrul acestui obiectiv specific sunt conforme cu cerințele UE în materie de informare și publicitate privind acțiunile finanțate din instrumente structurale și sunt menite să determine atingerea unui nivel corespunzător de cunoștințe generale despre instrumentele structurale și despre posibilitatea de obținere a sprijinului financiar din partea UE în rândul potențialilor beneficiari.

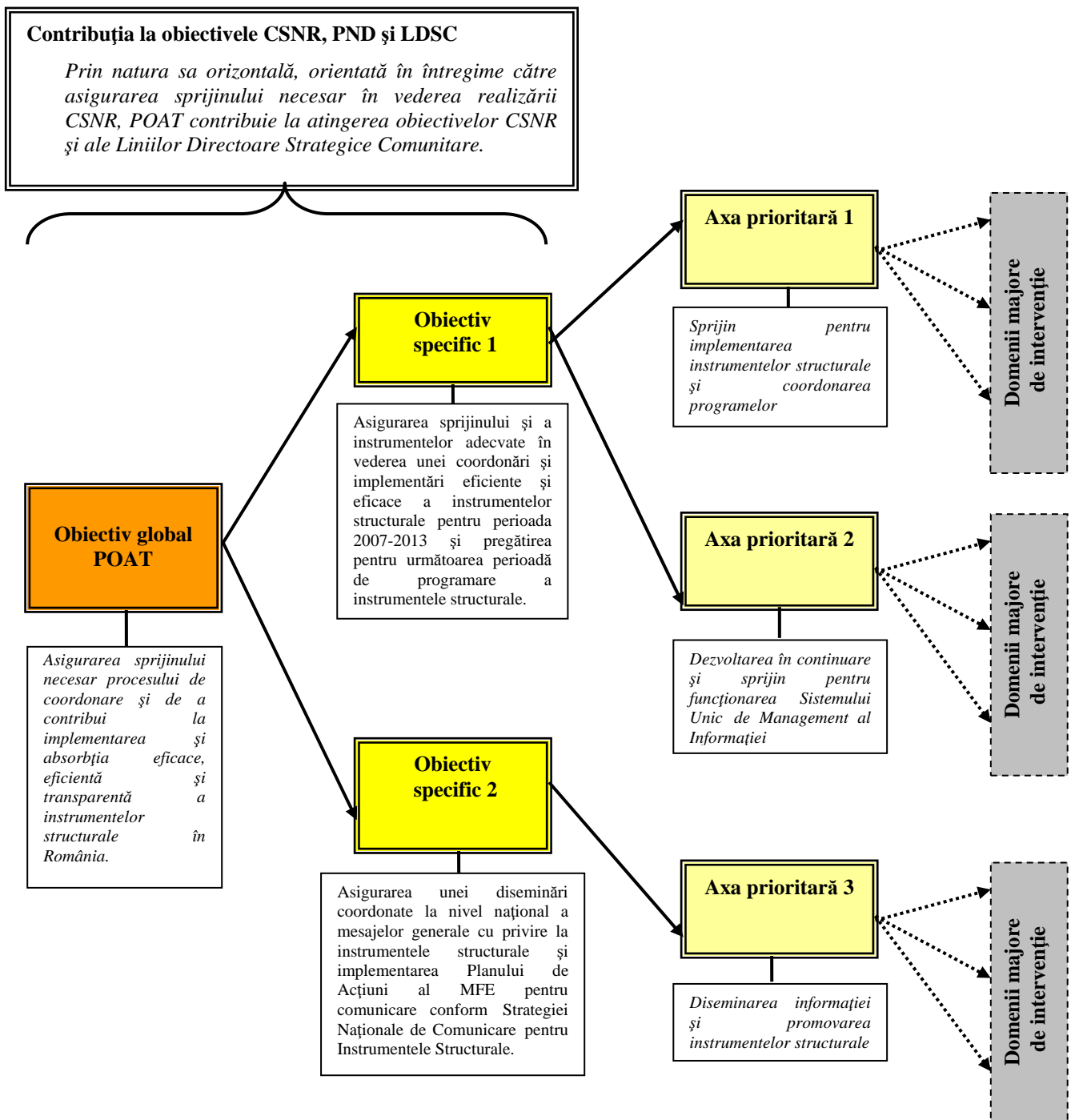
Coordonarea informării și publicității cu privire la instrumentele structurale este esențială pentru a se asigura o abordare coerentă și echilibrată a acțiunilor de informare și comunicare.

În acest scop, POAT va căuta să asigure o comunicare coordonată a mesajelor generale cu privire la instrumentele structurale și va sprijini, totodată, activitățile de publicitate și conștientizare, conform planului de acțiune al MFE, în concordanță cu Strategia Națională de Comunicare pentru instrumentele structurale.

Acest al doilea obiectiv specific va fi realizat prin implementarea **Axei prioritare 3** – Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale.

Structura obiectivelor propuse este prezentată mai jos:

- *Toate activitățile planificate conform celor de mai sus vor fi organizate în corelare cu acțiunile realizate în cadrul axelor prioritare de asistență tehnică din cadrul celorlalte PO.*
- *Bunele practici identificate în cadrul programelor operaționale pot fi diseminate celorlalte AM-uri prin intermediul POAT.*
- *Unul din rolurile POAT va fi acela de a centraliza și disemina informațiile culese.*

3.2. Lista axelor prioritare

Conform analizei diagnostic și necesităților menționate mai sus și în scopul realizării obiectivului de a crea cele mai bune condiții pentru a asigura o capacitate de absorbție corespunzătoare a fondurilor europene și de a fi cât mai clar posibil și operațional, programul va fi structurat în trei axe prioritare:

- **Axa prioritară 1:** Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor
- **Axa prioritară 2:** Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației
- **Axa prioritară 3:** Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale

3.2.1. Axa prioritară 1: Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor

Obiectiv:

Obiectivul acestei axe prioritare constă în consolidarea capacității de coordonare a implementării instrumentelor structurale și dezvoltarea unui sistem administrativ corespunzător prin acțiuni ce au ca obiectiv asigurarea unui nivel comun de experiență și cunoștințe printre actorii implicați.

Această axă prioritară are ca scop realizarea următoarelor:

- asigurarea eficienței și eficacității procesului de programare, monitorizare, management financiar, control și audit intern al instrumentelor structurale;
- dezvoltarea unei „culturi comune de evaluare” în cadrul structurilor implicate în managementul instrumentelor structurale, pe parcursul întregii perioade de programare;
- pregătirea unui personal înalt calificat, capabil să implementeze în mod eficient și eficace instrumentele structurale;
- asigurarea implementării cu succes (eficient și eficace) a POAT;
- asigurarea funcționării corespunzătoare a structurilor implicate în coordonarea implementării instrumentelor structurale și a organizării reuniunilor CNC și grupurilor de lucru.

Fundamentare

Pentru a asigura implementarea eficientă și eficace a instrumentelor structurale, este necesară coordonarea tuturor acțiunilor întreprinse în raport cu managementul, monitorizarea și controlul programelor operaționale. În timp ce axele prioritare de asistență tehnică din cadrul celorlalte programe operaționale vor oferi sprijin procesului de gestionare a programului operațional respectiv, POAT va asigura standarde comune și linii directoare și va permite diferitelor Autorități

de Management să beneficieze de schimb de experiență și informații privind cele mai bune practici în domeniu.

Pe lângă asistența tehnică oferită în cadrul fiecărui program operațional, managerii vor avea nevoie cu siguranță de informații generale și de consiliere. De asemenea, analize sau studii orizontale în sprijinul managementului s-ar putea dovedi extrem de utile pentru funcționarea întregului sistem. Mai mult, realizarea unei informări comune și unitare este esențială pentru funcționarea sistemului și necesită asigurarea unei coordonări la nivel național pentru a oferi managerilor implicați în implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune instrumentele necesare la momentul potrivit astfel încât să se asigure o coerență globală pe tot parcursul procesului.

Dat fiind faptul că Statul Membru este responsabil de implementarea instrumentelor structurale, structurile naționale trebuie să fie capabile să furnizeze în timp util tuturor structurilor implicate, dar și Comisiei Europene, informații exacte cu privire la procesul de implementare al FSC. Pentru îndeplinirea acestei obligații, este importantă dezvoltarea la nivel național a unor instrumente specifice.

O pregătire solidă și din timp a intervențiilor finanțate din instrumentele structurale pentru perioada următoare de programare, după 2013, va oferi posibilitatea de a putea începe, într-un timp scurt, implementarea noilor documente de programare, ceea ce va conduce la o utilizare mai bună și mai rapidă a resurselor disponibile.

Evaluarea va fi folosită ca instrument de adaptare și schimbare a orientărilor programelor, dacă aceasta se dovedește a fi necesar. Rapoartele de evaluare trebuie să ofere o viziune de ansamblu cu privire la intervențiile din fonduri europene și la gradul de coerență a acestora cu politicile publice, pentru a măsura eficiența acestor intervenții. Această axă prioritară va sprijini dezvoltarea unei „culturi comune de evaluare” printre structurile implicate în procesul de implementare a priorităților prevăzute în PND și CSNR.

Această axă prioritară urmărește dezvoltarea capacității instituționale la nivelul întregului sistem de gestionare a instrumentelor structurale și, prin urmare, formarea profesională va fi inclusă ca modalitate de a ajunge la un nivel uniform de cunoștințe de bază în rândul personalului și responsabililor diferitelor programe operaționale, dar și al altor instituții implicate, precum și ca o modalitate de a asigura o diseminare corespunzătoare a celor mai bune practici și a liniilor directe cu privire la gestionarea instrumentelor structurale.

Domenii majore de intervenție

În cadrul acestei axe prioritare au fost identificate patru domenii majore de intervenție:

- Sprijin pentru managementul și implementarea instrumentelor structurale;
- Evaluare;
- Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor;
- Funcționarea Autorității de Management pentru POAT, a MFE, a Autorității de Certificare și Plată și a Autorității de Audit.

Indicatori

Indicator	Unitate	Valoare de bază	An de bază	Sursa	Țintă (2015)
Indicatori de realizare imediată					
Studii, analize, rapoarte, strategii	Nr.	43	2006	MFE	408
Ghiduri și alte documente	Nr.	0	2006	MFE	95

Indicator	Unitate	Valoare de bază	An de bază	Sursa	Țintă (2015)
metodologice					
Evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice	Nr.	0	2006	MFE	126
Total timp de muncă (al personalului implicat în coordonarea, managementul și controlul Fondurilor Structurale și de Coeziune), pentru care se asigură cofinanțare (om-luni)	Nr.	0	2006	MFE	120.750
Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante	Nr.	25	2006	MFE	255
Zile participant la instruire - beneficiari	Nr.	0	2005	MFE, UDCF	29.381
Zile participant la instruire –structuri de gestionare	Nr.	6.000	2005	MFE, UDCF	37.415

3.2.1.1. Sprijin pentru managementul și implementarea instrumentelor structurale

Intervențiile din cadrul acestui domeniu major se vor axa pe asigurarea standardelor comune, a instrumentelor și informațiilor necesare unui proces eficient de gestionare și implementare a instrumentelor structurale. Intervențiile au ca obiectiv oferirea de asistență pentru întreg sistemul de gestionare a instrumentelor structurale: programare, management, monitorizare, control și audit intern. O atenție sporită se va acorda temelor orizontale, precum achizițiile publice și ajutorul de stat, cu scopul de a oferi un cadru care să asigure respectarea reglementărilor UE și a celor naționale în aceste domenii.

Utilizarea asistenței experților este esențială pentru a îmbunătăți eficiența procedurilor adoptate și, prin urmare, pentru a spori eficiența procesului de management, monitorizare și control, precum și pentru a asigura o pregătire corespunzătoare în vederea implementării viitoarelor intervenții din instrumentele structurale. Sprijinul experților va fi totodată necesar în vederea clarificării și interpretării regulilor procedurale în cazul existenței unor neclarități, pentru a adapta aceste reguli în conformitate cu recomandările Comisiei Europene și cu necesitățile fiecărui program operațional, precum și pentru a pregăti intervențiile instrumentelor structurale în perioadele viitoare de programare.

Un personal motivat și stabil implicat în coordonarea, gestionarea și controlul instrumentelor structurale este un factor-cheie pentru o implementare eficientă și eficace a acestor fonduri. În acest scop, un sistem unitar de evaluare a performanței este necesar, împreună cu un proces de recrutare comun. Acestea vor conduce la un sistem de salarizare unitar adecvat. POAT va contribui la realizarea acestor obiective prin finanțarea salariilor pentru personalul din structurile publice implicate în coordonarea, gestionarea și controlul instrumentelor structurale. Intervenția se va baza pe sistemul de evaluare orientat spre performanță implementat sub coordonarea Ministerului Fondurilor Europene.

Asistența tehnică va fi oferită pentru a putea evalua mai bine informațiile disponibile (alegerea indicatorilor, surselor, actualizarea informațiilor etc.), pentru a identifica necesitățile de informații care trebuie acoperite și pentru a defini indicatorii corespunzători aparținând unor sectoare strategice și care, din anumite considerente, nu au fost exploatați adecvat din punct de vedere statistic.

Intervențiile din cadrul acestui domeniu major de intervenție vor acoperi organizarea de sondaje (ad-hoc sau de un alt tip) care să ofere posibilitatea obținerii informațiilor necesare unei bune gestionări și implementări a instrumentelor structurale. De asemenea, va fi susținută elaborarea unor studii legate de procesul de programare sau de implementare la nivelul tuturor Programelor Operaționale, precum și la nivelul CSNR și PND.

Pe lângă acestea, în cadrul acestui domeniu major de intervenție vor fi sprijinite schimbul de experiență și multiplicarea metodelor de management în vederea asigurării unui proces eficient și eficace de implementare a instrumentelor structurale, prin intermediul reuniunilor și atelierelor de lucru organizate periodic. Pentru diseminarea aspectelor pozitive legate de implementarea instrumentelor structurale, sunt esențiale activitățile care sprijină dezvoltarea cooperării și schimbul de experiență între actorii implicați, precum și diseminarea de informații privind cele mai bune practici, prin publicarea de broșuri și ghiduri în domeniu.

Organizarea de întâlniri și evenimente cu privire la aspecte tematice cheie (precum: dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, societatea informațională, dezvoltarea IMM-urilor etc.) va fi sprijinită pentru a sublinia contribuția pozitivă a instrumentelor structurale (prin intermediul diferitelor PO), precum și pentru a identifica viitoarele acțiuni de îmbunătățire a performanței în aceste domenii.

În plus, va fi sprijinită realizarea de investiții în anumite domenii orizontale care au impact direct asupra implementării în bune condiții a programelor operaționale aferente programării actuale și pregătirii implementării fondurilor care vor fi alocate României în următoarea perioadă de programare.

Operațiuni orientative

- revizuirea sistemelor și procedurilor generale legate de anumite domenii ale procesului de management și monitorizare, ale sistemului de certificare și plăți, precum și ale celui de control, pe baza punctelor slabe și a necesităților identificate la nivelul tuturor programelor operaționale;
- dezvoltarea unor standarde și linii directoare comune pentru toate autoritățile de management;
- elaborarea și distribuirea rapoartelor de activități și a unor ghiduri cu cele mai bune practici pentru toate instituțiile implicate în gestionarea instrumentelor structurale;
- sprijin pentru analize și studii referitoare la eficacitatea și eficiența sistemelor existente în procesul de implementare a instrumentelor structurale;
- studii privind politicile relevante în domeniul instrumentelor structurale și studii referitoare la impactul instrumentelor structurale, precum modelarea macro-economică, conexiunile existente între instrumentele structurale și factorii macro-economici;
- finanțarea salariilor pentru personalul care lucrează în structurile publice implicate în coordonarea, gestionarea și controlul instrumentelor structurale;
- sprijin comprehensiv în procesul de pregătire pentru viitoarele intervenții din instrumentele structurale;
- sprijin pentru evenimente și activități legate de schimbul de experiență atât la nivel național, cât și la nivel european;
- sprijin pentru întâlniri și evenimente legate de aspecte tematice cheie (precum: dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, societatea informațională, dezvoltarea IMM-urilor etc.);
- investiții orizontale pentru crearea pre-condițiilor necesare pentru implementarea IS.

3.2.1.2. Evaluare

POAT îndeplinește un rol esențial în sprijinirea dezvoltării unei “culturi comune de evaluare” în cadrul sistemului de gestionare a fondurilor UE prin formarea profesională a personalului responsabil cu evaluarea în cadrul fiecărei instituții implicate în sistemul instrumentelor structurale, prin dezvoltarea unei rețele de comunicare și informare, prin publicarea rezultatelor și prin îmbunătățirea calității rapoartelor de evaluare de-a lungul întregii perioade.

Acest domeniu major de intervenție va sprijini procesul de evaluare în raport cu intervențiile POAT, CSNR și ale PND. Vor fi sprijinite următoarele tipuri de activități:

- evaluări pe parcursul implementării POAT, CSNR și PND ce vor oferi informații necesare evaluării intermediare și evaluării ex-post;
- evaluări ad hoc și strategice propuse de către Unitatea Centrală de Evaluare (UCE) și aprobate de către Comitetul Național de Coordonare (CNC) sau, după caz, de către Comitetul de Monitorizare pentru POAT. Toate evaluările efectuate pe parcursul implementării vor fi contractate de către Unitatea Centrală de Evaluare sub controlul general al Comitetului de Monitorizare pentru POAT.

Totodată, va fi sprijinită evaluarea ex-ante pentru viitoarea perioadă de programare.

Rezultatele evaluărilor vor fi publicate, prezentate Comitetelor de Monitorizare și disponibile pentru a putea informa asupra oricărei modificări ce trebuie adusă CSNR/PND și POAT.

Operațiuni orientative

- implementarea unei asistențe metodologice specifice și organizarea de sesiuni de formare profesională pentru persoanele responsabile cu evaluarea din cadrul fiecărei AM pentru a le oferi tuturor instrumente comune în domeniu;
- implementarea unei asistențe metodologice cu privire la evaluarea proiectelor;
- elaborarea rapoartelor de evaluare grupate (meta evaluare) la nivel național;
- elaborarea rapoartelor specifice de evaluare pe anumite teme;
- publicarea rapoartelor de evaluare și diseminarea rezultatelor evaluării;
- evaluarea ex-ante pentru documentele programatice și alte documente care fundamentează următoarea perioadă de programare;
- evaluări continue ale PND, CSNR și POAT;
- evaluări strategice și ad hoc propuse de UCE și aprobate de CNC sau, după caz, de către CM al POAT;
- sprijinirea UCE și a activităților derulate de aceasta, legate în mod special de grupul de lucru pentru evaluare și comitetele de coordonare pentru evaluare (asigurarea de personal, training, costuri administrative legate de organizarea întâlnirilor etc.).

3.2.1.3. Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor

Formarea orizontală în domeniul managementului instrumentelor structurale vine ca o continuare a programelor de formare implementate de către Ministerul Economiei și Finanțelor, care au drept obiectiv întărirea capacității administrației publice din România în gestionarea instrumentelor de pre-aderare. Strategia sprijină organizarea unor programe de formare profesională ce se vor adresa funcționarilor implicați în sistemul de gestionare a instrumentelor structurale, acoperind teme din domeniul programării, implementării, monitorizării, comunicării și evaluării instrumentelor

structurale, în vederea asigurării unui proces corect și eficient, precum și a conformității cu regulamentele UE.

Conform Mecanismului de Formare, Unitatea de Dezvoltare și Coordonare a Formării (UDCF) din cadrul MFE este autoritatea responsabilă de coordonarea întregului proces de formare în domeniul gestionării instrumentelor structurale. UDCF este asistată de către un grup de lucru creat în acest scop și care are drept membri reprezentanți ai unităților de formare din cadrul celorlalte autorități de management și Autorității de Certificare și Plată. Cu sprijinul instituțiilor implicate în procesul de gestionare a instrumentelor structurale, UDCF va elabora în fiecare an o analiză a nevoilor de formare și un plan anual comun de formare.

UDCF va supraveghea de asemenea crearea și actualizarea bazei de date în vederea planificării și monitorizării formării în managementul fondurilor europene nerambursabile și va furniza programe de formare, conform celor de mai jos:

- Un program de formare va fi dezvoltat și implementat în mod permanent pentru personalul nou angajat în sistem, pentru a-i oferi acestuia informații de bază cu privire la instrumentele structurale, CSNR, programele operaționale, sistemul instituțional pentru instrumentele structurale și mecanismele de implementare;
- Programele de formare vor acoperi funcții care sunt derulate în mod similar pentru orice program operațional, precum managementul financiar și controlul, auditul, programarea etc., sau aspecte orizontale, precum achizițiile publice, ajutorul de stat etc.;
- Sesiunile de formare pot de asemenea să includă sesiuni specifice organizate pentru nivelul de coordonare (MFE, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit);
- De asemenea, va fi furnizată formare de bază privind pregătirea, managementul și implementarea proiectelor pentru potențialii beneficiari (cu prioritate acordată autorităților locale).

Pe lângă formarea orizontală care vizează acoperirea necesităților minime în domeniul formării profesionale, comune tuturor structurilor implicate în procesul de gestionare a instrumentelor structurale, fiecare AM va finanța și va implementa prin intermediul axei prioritare de asistență tehnică din cadrul PO pe care îl coordonează, programe de formare specializate axate pe funcțiile specifice aferente fiecărui program operațional (formare cu privire la procedurile interne, gestionarea PO, evaluarea proiectelor, selecția și contractarea proiectelor, formarea membrilor CM, formare pentru potențialii beneficiari în domenii precum pregătirea proiectelor pentru respectivul PO și pentru domeniile majore de intervenție, formarea beneficiarilor cu privire la PO respectiv).

Deciziile cu privire la selecția unui proiect de formare din cadrul acestui domeniu major de intervenție vor fi luate pe baza planului anual de formare aprobat de către toți actorii.

Operațiuni orientative

- sprijin pentru activitățile grupului de lucru pentru coordonarea formării în domeniul gestionării programelor/proiectelor;
- crearea și actualizarea bazei de date privind planificarea și monitorizarea formării în domeniul managementului fondurilor UE;
- organizarea evenimentelor de formare, inclusiv formarea de formatori, derularea sesiunilor de formare și elaborarea materialelor suport;
- elaborarea rapoartelor privind activitățile de formare și a liniilor directoare conținând cele mai bune practici;
- activități de evaluare a impactului formării.

3.2.1.4. Funcționarea Autorității de Management pentru POAT, a MFE, a Autorității de Certificare și Plată și a Autorității de Audit

Domeniul major de intervenție va sprijini atât funcționarea structurilor de coordonare care nu primesc nici un suport prin asistența tehnică din celelalte programe operaționale (MFE, ACP, și AA), precum și funcționarea structurilor implicate în procesul de gestionare a POAT.

În cadrul acestui domeniu, va fi finanțată angajarea de personal pentru asigurarea procesului de gestionare, monitorizare și control al FSC, din cadrul MFE, ACP și AA, precum și cheltuielile administrative eligibile legate de funcționarea acestor instituții.

Comitetul Național de Coordonare înființat pentru coordonarea pregătirilor legate de procesul de gestionare a instrumentelor structurale se va dezvolta ca un instrument pentru consolidarea coordonării și transparenței intervențiilor prin instrumentele structurale. Comitetul se va întâlni în general de două ori pe an sau de mai multe ori, dacă este necesar. Costurile legate de pregătirea și găzduirea acestor reuniuni și alte costuri administrative ale Comitetului vor fi acoperite în cadrul acestui domeniu major de intervenție.

Pentru asigurarea coordonării la toate nivelurile, CNC se va baza pe diferite comitete, grupuri de lucru și/sau subcomitete privind aspecte orizontale care pot apărea pe parcursul implementării programelor operaționale. Costurile legate de pregătirea și găzduirea acestor structuri și alte costuri administrative vor fi acoperite în cadrul acestui domeniu major de intervenție.

Acest domeniu major de intervenție va avea drept scop sprijinirea gestionării și implementării eficiente a POAT prin derularea activităților de pregătire, selecție, evaluare, comunicare și monitorizare a activităților apărute în procesul de implementare a programului. Unul din elementele cele mai importante legate de implementarea POAT este acela de a asigura un mod eficient de funcționare a Comitetului de Monitorizare pentru POAT. Constituirea acestui organism reprezintă o obligație a AM și trebuie să garanteze eficiența și calitatea procesului de implementare a instrumentelor structurale în general și a fiecărui program operațional. Costurile administrative legate de activitățile comitetelor sus-menționate vor fi, de asemenea, suportate din cadrul acestui domeniu major de intervenție.

Operațiuni orientative

- angajarea de personal contractual în cadrul MFE, al AM POAT, al Autorității de Certificare și Plată și al Autorității de Audit pentru sprijinirea funcționării acestora în sistemul de gestionare și control al instrumentelor structurale;
- sprijin pentru derularea activităților MFE, ale Autorității de Certificare și Plată, și ale Autorității de Audit (cheltuieli de funcționare, organizarea de întâlniri și evenimente, asigurarea materialelor consumabile, echipamentelor etc.);
- gestionarea POAT (inclusiv costurile legate de organizarea reuniunilor Comitetului de Monitorizare și a altor reuniuni relevante, pregătirea, publicarea și distribuirea materialelor importante pentru procesul de gestionare și implementare a programului, etc.);
- organizarea și funcționarea Comitetului Național de Coordonare și a sub-comitetelor și sprijin pentru coordonarea între reprezentanții acestora, inclusiv pregătirea documentelor specifice necesare desfășurării activităților;
- expertiză și asistență pentru îmbunătățirea funcționării AM POAT, MFE, ACP și AA.

3.2.2. Axa prioritară 2: Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației

Obiectiv

Obiectivul acestei axe prioritare este de a asigura o bună funcționare a SMIS, dezvoltarea organizațională și funcțională a acestuia, precum și extinderea continuă a sistemului pentru a permite un acces rapid la informații la nivelul tuturor instituțiilor implicate în procesul de gestionare a instrumentelor structurale și pentru realizarea unui management corect și eficient al programelor operaționale.

Obiectivul acestei axe prioritare va fi atins prin:

- asigurarea eficienței și eficacității SMIS pe întreaga perioadă de programare;
- asigurarea coordonării și angajarea resurselor umane necesare în vederea instalării și implementării sistemului informatic și a rețelei digitale;
- furnizarea echipamentelor necesare pentru o operare corectă și în timp util a sistemului.

Fundamentare

Obiectivul dezvoltării SMIS este de a garanta un management corect și eficient al programelor europene, în conformitate cu reglementările naționale și europene. Acest sistem trebuie să fie operațional pe toată perioada de implementare a programelor, respectiv 10 ani, incluzând perioada de închidere a programelor. Experiența dobândită în această perioadă va fi valorificată în vederea dezvoltării sistemului informatic pentru următoarea perioadă de programare.

Dezvoltarea unui astfel de sistem integrat care va fi utilizat pentru toate programele necesită o coordonare puternică a tuturor părților implicate.

Un sistem informatic unic va duce la o mai bună armonizare a activităților administrative și a procedurilor diferitelor instituții implicate în gestionarea instrumentelor structurale. Astfel, SMIS va consolida înțelegerea și dezvoltarea viitoare a sistemului de implementare. Mai mult, eforturile depuse pentru implementarea SMIS vor contribui la creșterea eficienței intervențiilor și sistemul va oferi mai multă vizibilitate rezultatelor politicilor și garantând transparența și calitatea activităților de control.

Pentru a asigura funcționarea sistemului de-a lungul întregii perioade de programare, au fost identificate mai multe etape în durata de viață a sistemului: *o etapă inițială de implementare* în care SMIS este dezvoltat pentru a răspunde necesităților de bază ale instituțiilor implicate în sistemul instrumentelor structurale, *o etapă de dezvoltare*, care va răspunde necesităților suplimentare, ducând implicit la dezvoltări viitoare ale sistemului, *o etapă de stabilizare* când sistemul este pe cât de stabil posibil, și *o etapă de închidere* ce ar putea să necesite elemente adiționale pentru sistem. Aceste patru etape sunt legate în mod direct de ciclul de viață al programelor europene.

Toate activitățile legate de funcționarea SMIS (formare, resurse umane, sprijin acordat utilizatorilor, comunicare digitală) vor fi implementate în conformitate cu aceste etape de dezvoltare.

În prezent, SMIS se află în etapa inițială de implementare (așa cum este menționat în capitolul Analiza situației curente, SMIS este în mare parte capabil să îndeplinească toate funcțiile relevante pentru definirea și gestionarea programelor, aprobarea proiectelor și modificarea acestora, pentru

monitorizare și evaluare, audit și managementul fluxului financiar), etapă care va continua probabil pe parcursul primului an de implementare a instrumentelor structurale. În următorii câțiva ani, SMIS va trece prin etapa de dezvoltare și se așteaptă ca până la sfârșitul perioadei de programare, sistemul să devină stabil, cu condiția să nu apară noi reglementări în domeniu ce ar putea aduce schimbări importante.

Pe lângă dezvoltarea în continuare, o operațiune importantă, a cărei implementare se impune, este asigurarea mentenanței sistemului. Mentenanța are drept scop asigurarea unei bune funcționări a sistemului și a calității rețelei digitale, de-a lungul întregii perioade a programului.

Asistența oferită în cadrul proiectelor este esențială în vederea asigurării unei funcționări eficiente a sistemului. Operarea sa în cadrul structurilor organizaționale aflate în dezvoltare trebuie să fie asociată cu existența unor instrumente sau acțiuni în beneficiul diferitelor părți implicate, atât de la nivel central cât și de la nivel local. Mai mult decât atât, în ceea ce privește utilizarea curentă a sistemului, ar trebui să fie disponibile instrumente tehnice de suport, precum: pe lângă ghidurile de proceduri (a se vedea mai sus) elaborate în conformitate cu modul de funcționare al programelor europene, ar trebui să existe ghiduri ale utilizatorilor actualizate descriind cu exactitate funcțiile intrinseci ale sistemului.

Al doilea nivel de sprijin este legat în mod direct de utilizatori. Este esențial ca aceștia să fie susținuți de un mecanism de coordonare care să ia în considerare cadrul general și activitățile curente ale utilizatorilor, precum și diferitele sarcini ce trebuie îndeplinite. Acești coordonatori trebuie să reprezinte interfața între sistemele informatice, autoritățile responsabile de programele operaționale și toți utilizatorii. Prin urmare, funcționarea unei astfel de echipe de coordonare la un nivel corespunzător este absolut necesară.

Al treilea nivel de sprijin constă în crearea unei structuri centralizate comune de sprijin pentru întreg mecanismul de coordonare. Această structură trebuie să asigure legătura între echipa de management a proiectului (comitet de monitorizare, manager de proiect) și utilizatori. Rolul acestei structuri este de a implementa în mod operațional deciziile și recomandările comitetului de monitorizare prin acțiuni concrete.

Structura centralizată de sprijin trebuie să reprezinte o garanție a calității și funcționalității sistemului, asigurând adaptarea perfectă a sistemului la cerințele unui management corect și eficient. Trebuie, de asemenea, să garanteze o utilizare optimă a sistemului (mecanismul de coordonare).

Formarea utilizatorilor este esențială întrucât condiționează calitatea informațiilor înregistrate în sistem. Toți utilizatorii trebuie instruiți cât mai repede posibil, în momentul demarării programelor, iar pregătirea inițială a acestora trebuie actualizată periodic, o dată la 2-3 ani. De asemenea, este necesar să fie prevăzută o formare specifică atunci când noi funcții ale sistemului devin operaționale.

Luând în considerare faptul că SMIS va avea un număr mare de utilizatori, se impune organizarea unor activități de comunicare, precum seminarii de prezentare, reuniuni periodice pentru a prezenta și explica noile dezvoltări ale sistemului, etc. Organizarea reuniunilor periodice permite diseminarea de bune practici, precum și informarea echipei de management cu privire la eventualele probleme apărute în domeniu.

Pentru a asigura o funcționare corespunzătoare a SMIS, este necesară, pe lângă comunicare și echipamente pentru utilizatori, existența unui grad maxim de securizare a datelor și a unui sistem redundant care să asigure menținerea și procesarea în continuare a datelor în caz de disfuncționalitate a sistemului. Este necesară, totodată, realizarea unei evaluări a necesităților pentru asigurarea coerenței programului de achiziționare și îmbunătățire a echipamentului IT.

Domenii majore de intervenție

În cadrul acestei axe prioritare au fost identificate patru domenii majore de intervenție:

- Dezvoltarea și mentenanța SMIS și a rețelei sale digitale;
- Funcționarea Unității Centrale SMIS și a rețelei de coordonatori;
- Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS;
- Achiziția de echipamente și servicii TI&C.

Indicatori

Indicator	Unitate	Valoare de bază	An de bază	Sursa	Țintă (2015)
Indicatori de realizare imediată					
Studii, analize, rapoarte, strategii	Nr.		2006	UC SMIS ⁵	2
Ghiduri și alte documente metodologice	Nr.	5	2006	UC SMIS	10
Evenimente axate pe schimbul de experiența cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice	Nr.	0	2006	UC SMIS	5
Zile participant la instruire –structuri de gestionare	Nr.	0	2006	UC SMIS	6.237
Versiuni ale SMIS	Nr.	1	2006	UC SMIS	4
Aplicații conexe SMIS	Nr.	0	2006	UC SMIS	1

3.2.2.1. Dezvoltarea și mentenanța SMIS și a rețelei sale digitale

Intervențiile în cadrul acestui domeniu major de intervenție vor acoperi toate activitățile axate pe dezvoltarea ulterioară a SMIS, cum ar fi elaborarea de studii și analize, dezvoltarea, testarea și instalarea noilor versiuni SMIS, precum și transferul de date de la o versiune la alta.

Dezvoltarea ulterioară a SMIS se va realiza sub coordonarea Unității Centrale SMIS din cadrul Direcției Generale Coordonare Sistem și Asistență Tehnică, pe baza studiilor și analizelor elaborate de către experți externi și a soluțiilor identificate pentru problemele apărute în timpul funcționării aplicației informatice (software), precum și pe baza necesităților suplimentare ale utilizatorilor.

Dezvoltarea de software va fi încredințată unor contractori selectați pe baza unei competiții deschise. În primii ani de utilizare se așteaptă dezvoltarea a cel puțin unei versiuni SMIS pe an. Fiecare versiune va fi testată de către Unitatea Centrală SMIS cu sprijinul unui grup central de utilizatori format din reprezentanți ai structurilor principale implicate în gestionarea instrumentelor structurale și/sau experți externi. Vor fi elaborate noi ghiduri de proceduri și/sau manuale ale utilizatorilor astfel încât fiecare să își cunoască rolul și elementele necesare unei utilizări optime a sistemului, punând la dispoziția acestora informații cu privire la acțiunile ce vor fi realizate în cadrul sistemului. Pentru ca sistemul să devină operațional în întregime și, prin urmare, pentru a

⁵ Unitatea Centrală SMIS

putea fi utilizat de către toți actorii implicați, aceste ghiduri trebuie să fie elaborate în parteneriat cu toate categoriile de utilizatori, dată fiind necesitatea de adaptare a unor astfel de ghiduri la toate restricțiile existente (rol, organizare, mărimea echipei, etc.).

Pe lângă dezvoltările viitoare, va trebui asigurată mentenanța sistemului. Aceasta are drept scop asigurarea unei bune funcționări a sistemului de-a lungul întregii perioade de implementare a programului.

Operațiuni orientative

- elaborarea de studii și analize cu privire la modul de funcționare a SMIS și a rețelei digitale în vederea identificării necesităților de dezvoltare viitoare a sistemului;
- elaborarea, testarea și instalarea noilor versiuni ale SMIS, inclusiv transferul de date de la o versiune la alta;
- elaborarea ghidurilor de proceduri;
- derularea activităților de mentenanță a SMIS și a rețelei sale digitale.

3.2.2.2. Funcționarea Unității Centrale SMIS și a rețelei de coordonatori

Acest domeniu major de intervenție va sprijini procesul de angajare și menținere a personalului tehnic de la nivel central și regional, cu responsabilități în gestionarea, administrarea și asigurarea service-ului necesar SMIS, asigurând astfel funcționarea continuă a sistemului și eficiența procesului de gestionare, monitorizare, evaluare și control al instrumentelor structurale atât la nivelul fiecărui program cât și al proiectelor individuale. Funcționarea unui help desk în cadrul unității centrale SMIS va fi susținută de asemenea prin intermediul acestei intervenții. Având în vedere dificultatea angajării și reținerii personalului cu aptitudini necesare pentru îndeplinirea acestor atribuții, operarea SMIS se va baza mai mult pe personal angajat contractual ce va fi plătit din fondurile de asistență tehnică.

Totodată, intervențiile vor sprijini funcționarea Unității Centrale SMIS din cadrul Direcției Generale Coordonare Sistem și Asistență Tehnică – Ministerul Fondurilor Europene, precum și a rețelei de coordonatori.

Operațiuni orientative

- angajarea de personal contractual în cadrul Unității Centrale SMIS și rețelei de coordonatori;
- sprijin pentru derularea activităților Unității Centrale SMIS (costuri de întreținere, costuri administrative legate de organizarea întâlnirilor, achiziții, etc.);
- expertiză și consultanță pentru sprijinirea Unității Centrale SMIS.

3.2.2.3. Formarea utilizatorilor, distribuirea ghidurilor de proceduri și a manualelor de utilizator, precum și activități de informare privind SMIS

Pregătirea utilizatorilor reprezintă un element esențial în strategia de implementare a sistemului. Toți utilizatorii trebuie să aibă cunoștințe suficiente în domeniu pentru a putea să utilizeze sistemul pe întreaga perioadă de implementare a programului.

În acest sens, va fi elaborat un plan multianual de formare pentru pregătirea utilizatorilor SMIS, care va indica nivelurile de pregătire și grupurile țintă.

În cadrul acestui domeniu major de intervenție va fi sprijinită organizarea sesiunilor de pregătire pentru toți utilizatorii SMIS. O estimare aproximativă a numărului de utilizatori se ridică la 3.500 (personalul autorităților de management, Autorității de Certificare și Plată, Organismelor Intermediare, Autorității de Audit, etc.) la nivel central, regional și local. Chiar dacă majoritatea utilizatorilor vor fi formați în primii ani de implementare, rămâne însă necesitatea organizării unor formări periodice. De exemplu, un utilizator deja format are nevoie de o actualizare a pregătirii după 2-3 ani. Totodată, se impune formarea utilizatorilor ori de câte ori un nou modul sau o nouă funcționalitate este introdusă în sistem. Formarea trebuie să fie organizată pe module tematice și la diferite niveluri (începători, avansați, experți). Pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a sistemului și eficiența programelor de formare, unii dintre utilizatori vor fi pregătiți ca formatori. Materialele de formare și ghidurile vor fi difuzate la scară largă.

În plus, domeniul major de intervenție va finanța elaborarea și distribuirea ghidurilor pentru utilizatori, actualizate pentru fiecare nouă versiune a sistemului, care descriu cu exactitate funcțiile intrinseci ale sistemului. Aceste ghiduri, disponibile în format imprimat și în format electronic (CD ROM, Format MS Windows Help sau Flash multimedia, de exemplu) trebuie să fie ușor de accesat, ușor de citit și operaționale, pentru a reprezenta un adevărat punct de referință pentru utilizatori.

Elaborarea unui ghid de întrebări/răspunsuri cu privire la aspectele funcționale poate fi de asemenea luat în considerare. Acest document ar putea fi disponibil în cadrul unei rețele de tip intranet accesibilă tuturor utilizatorilor, urmând a fi actualizat periodic a informațiilor.

Luând în considerare faptul că SMIS va avea un număr mare de utilizatori, se impune organizarea anumitor activități de comunicare, precum seminarii de prezentare, reuniuni periodice pentru a prezenta și explica noile dezvoltări ale sistemului, etc. Organizarea reuniunilor periodice permite diseminarea de bune practici dar și informarea echipei de management asupra eventualelor probleme apărute în utilizarea sistemului.

Operațiuni orientative

- organizarea evenimentelor de formare cu privire la SMIS, inclusiv elaborarea și diseminarea materialelor de formare;
- formarea formatorilor SMIS;
- elaborarea și distribuirea ghidurilor pentru utilizatorii SMIS;
- elaborarea ghidului de tipul întrebări/răspunsuri cu privire la aspectele funcționale ale SMIS;
- organizarea unor reuniuni periodice și seminarii de prezentare ale SMIS.

3.2.2.4. Achiziția de echipamente și servicii TI&C

Intervențiile din cadrul acestui domeniu major vor avea drept obiectiv achiziționarea și instalarea echipamentelor și licențelor TI&C, precum și a serviciilor necesare pentru operarea corectă a SMIS. Aceasta se referă la hardware și software utilizate de către instituțiile implicate în gestionarea instrumentelor structurale și la serviciile TI&C.

Indiferent de gradul existent de dotare cu echipamente, reînnoirea acestora se impune în general cel puțin o dată la 5 ani, aceasta fiind perioada de timp după care acestea devin uzate. Acestea vor reprezenta o garanție a continuității pe care echipamentele trebuie să o asigure (disponibilitate, timp de recuperare etc.).

Infrastructura SMIS va asigura confidențialitatea și fiabilitatea, latența redusă, integritatea și lărgimea de bandă garantată pentru comunicații, precum și confidențialitatea, integritatea, fiabilitatea și disponibilitatea informațiilor stocate în bazele de date SMIS și o soluție de continuitate.

Echipamentele necesare la nivelul organizațiilor utilizatori finali ai sistemului vor fi achiziționate pe baza aplicațiilor depuse de către fiecare instituție (care va deveni beneficiar) și a unei evaluări efectuate de către Unitatea Centrală SMIS. O estimare realistă a numărului de echipamente care trebuie achiziționate este cel puțin dublul dotării curente plus echipamentele prevăzute a fi achiziționate prin Phare 2004 și 2005, ținând cont de faptul că cel puțin la nivel regional dotarea cu echipamente este destul de scăzută. O evaluare a necesităților va fi realizată în vederea asigurării unui program coerent de achiziții și de îmbunătățire a echipamentelor IT.

Operațiuni orientative

- evaluarea necesităților TI&C;
- dotarea cu hardware și software a instituțiilor implicate în sistemul instrumentelor structurale și furnizarea serviciilor TI&C pentru funcționarea SMIS.

3.2.3. Axa prioritară 3: Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale

Obiectiv

Obiectivul acestei axe prioritare este acela de a asigura o diseminare coordonată la nivel național a mesajelor generale cu privire la instrumentele structurale și implementarea Planului de Acțiuni al MFE pentru comunicare conform Strategiei Naționale de Comunicare pentru Instrumentele Structurale.

Implementarea acestei axe prioritare are drept scop:

- informarea potențialilor solicitanți cu privire la oportunitățile existente de cofinanțare a proiectelor din fonduri europene;
- sprijinirea promotorilor de proiecte în vederea pregătirii și implementării unor proiecte de calitate;
- promovarea informării publicului larg cu privire la obiectivele și realizările în domeniul instrumentelor structurale și privind Plan Național de Dezvoltare și asigurarea recunoașterii rolului instrumentelor structurale ale UE.

Fundamentare

Această a treia axă prioritară este dedicată în mod special publicului larg, dar se adresează de asemenea beneficiarilor potențiali. Intervenția sa este complementară acțiunilor înscrise în cadrul primei axe prioritare cu privire la coordonarea comunicării și sprijinirea sesiunilor de formare organizate în acest domeniu.

Acțiunile de informare se vor axa pe următoarele obiective: informarea adecvată și temeinică a solicitanților și a beneficiarilor; asigurarea recunoașterii rolului instrumentelor structurale europene; promovarea unui grad mai mare de înțelegere în rândul publicului cu privire la obiectivele și realizările instrumentelor structurale și ale Planului Național de Dezvoltare în România.

Pentru a sprijini promotorii de proiecte, în cadrul acestei axe prioritare, poate fi dezvoltat un mecanism specific la nivel local, în complementaritate cu sistemele pe care Autoritățile de Management și Organismele Intermediare le pot înființa.

Articolul 69 din Regulamentul General prevede că *“Statul Membru și Autoritatea de Management pentru programul operațional vor furniza informațiile necesare și vor face publice operațiunile și programele co-finanțate. Informațiile vor fi adresate cetățenilor Uniunii Europene și beneficiarilor în scopul de a sublinia rolul Comunității Europene și de a asigura transparența asistenței financiare din instrumentele structurale europene”*.

Chiar dacă pentru fiecare PO se va elabora un plan de comunicare, la nivel național trebuie planificate acțiuni de comunicare pentru a asigura publicitatea intervențiilor globale ale Uniunii Europene. Se impune astfel coordonarea la nivel central a acțiunilor de comunicare cu privire la instrumentele structurale pentru a asigura o abordare coerentă și echilibrată a acesteia, pentru a evita suprapunerile sau informațiile contradictorii și pentru a acoperi curențele în comunicare. Totodată, se va constitui un centru de informare unde cetățenii și potențialii solicitanți vor putea obține informații.

Luând în considerare complexitatea intervențiilor și a procedurilor legate de instrumentele structurale și opinia publicului larg cu privire la dificultatea accesării fondurilor UE, se impune crearea unui program de informare solid și bine structurat. Programul va avea ca obiectiv orientarea și sprijinirea potențialilor beneficiari în vederea realizării proiectelor și înlăturarea suspiciunilor și schimbarea percepției cu privire la lipsa de transparență.

În vederea transmiterii unor mesaje corespunzătoare și uniforme cu privire la instrumentele structurale în România, este absolut vitală realizarea unei campanii de informare complete pentru grupuri țintă bine definite, campanii care să ofere siguranța receptării mesajului.

Strategia Națională de Comunicare structurează activitatea de comunicare publică pe trei segmente care au rolul de a canaliza interesul cetățenilor spre dezvoltarea de proiecte, ca o adevărată „**pâlnie**”, și de a îmbunătăți percepția cetățenilor români asupra transparenței implementării fondurilor UE. Cele trei elemente sunt:

- I. **campanii de informare de spectru larg** (*prin mass-media*);
- II. **punctul central** de informare care va putea fi contactat de către toți potențialii beneficiari interesați de accesarea fondurilor: pagină web și call center (număr unic de apelare);
- III. diseminarea de informații și asistență pentru potențialii beneficiari de către **autoritățile de management și de către organismele intermediare**.

Pentru generarea de proiecte, este esențial ca toate cele trei elemente să opereze astfel încât fluxul de informații să nu fie întrerupt.

Domenii majore de intervenție

În cadrul acestei axe prioritare sunt prevăzute următoarele două domenii majore de intervenție:

- Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României
- Funcționarea Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale.

Indicatori

Indicator	Unitate	Valoare de bază	An de bază	Sursa	Țintă (2015)
Indicatori de realizare imediată					
Studii, analize, rapoarte, strategii	Nr.	1	2006	MFE	4
Evenimente de comunicare și promovare	Nr.	10	2006	MFE	36
Materiale de informare și publicitate	Nr.	3	2006	MFE	29
Campanii mass-media	Nr.	0	2006	MFE	3
Accesări pagina de web	Nr.	-	2006	MFE	1.763.732
Solicitări de informații primite la Centrul de Informare	Nr.	-	2006	MFE	5.647
Nivelul de conștientizare a populației	%	5	2006	MFE	50

3.2.3.1. Diseminarea informațiilor generale și derularea activităților de publicitate cu privire la instrumentele structurale alocate României

Acest domeniu de intervenție va sprijini procesul de implementare a planului de acțiune în domeniul comunicării elaborat de către MFE. Campaniile de informare pentru publicul larg vor fi realizate pe baza rezultatelor studiilor sociologice (incluzând informații esențiale necesare, mesajele principale, în funcție de identificarea canalelor mediatice optime, planul de implementare și de evaluare a campaniei). Un element important al campaniei este promovarea paginii web și a numărului de apelare unic al Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale.

Operațiuni orientative

- organizarea campaniilor și evenimentelor (seminarii, conferințe etc.) în vederea promovării unei mai bune înțelegeri a fondurilor UE și a procesului de implementare și monitorizare în România;
- pregătirea, publicarea, traducerea și diseminarea materialelor (publicații, broșuri, dosare, CD-uri și alte formate disponibile) pentru informarea și promovarea instrumentelor structurale;
- acțiuni de publicitate și publicarea și diseminarea materialelor legate de POAT;
- organizarea unor sondaje de opinie;
- organizarea de campanii de informare la nivel național prin intermediul televiziunii, radio-ului și a altor mijloace media;
- analiza impactului și identificarea și analiza celor mai eficiente metode de promovare și de publicitate.

3.2.3.2. Funcționarea Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale

Conform Strategiei Naționale de Comunicare pentru Instrumentele Structurale pentru perioada de programare 2007-2013, elementul central al procesului de informare publică reprezintă Centrul de Informare pentru Instrumentele Structurale. Centrul de Informare va reprezenta punctul central către care se vor îndrepta persoanele interesate inclusiv în urma derulării campaniilor și locul în care se pot obține răspunsuri la întrebări generale, precum și îndrumare către organismele specializate, în funcție de interesul lor particular.

Centrul de Informare pentru Instrumentele Structurale va dispune de un website unic precum și de un centru de informare telefonic în cadrul MFE. Pagina web și centrul telefonic (call center) vor avea acoperire națională. Punctele de informare regionale/locale vor funcționa sub coordonarea

centrului de informare, formând o rețea care să furnizeze informații uniforme și sigure cu privire la toate programele și oportunitățile oferite de Instrumentele Structurale. Totodată, punctele de informare vor funcționa ca centre de resurse și asistență pentru promotorii locali de proiecte, în vederea pregătirii și implementării proiectelor.

Pe lângă rolul de punct central de dirijare a informațiilor, Centrul va oferi date asupra situației înregistrate în domeniu: din analiza cererilor de informații solicitate se pot deduce eventualele disfuncționalități sau succesele diverselor programe.

Centrul va funcționa ca un centru de resurse pentru colectarea, procesarea și diseminarea atât a informațiilor, materialelor și studiilor relevante, cât și a celor mai bune practici de intervenții și de proiecte. Centrul va putea, de asemenea, să organizeze evenimente referitoare la domeniul său de activitate.

Operațiuni orientative

- remunerarea personalului din cadrul Centrului de Informare;
- achiziționarea cărților și materialelor pentru Centrul de Informare;
- comunicarea cu privire la Centrul de Informare și serviciile sale;
- dezvoltarea și mentenanța paginii web;
- funcționarea și remunerarea personalului punctelor de informare;
- organizarea de evenimente legate de activitatea Centrului de Informare.

3.3. Coerența și conformitatea cu politicile naționale și comunitare

3.3.1. Politicile Comunitare

Conform articolului 9 din Regulamentul General, asistența oferită prin instrumentele structurale și cea acordată de Statele Membre trebuie să fie în concordanță cu activitățile, politicile și prioritățile comunitare și operațiunile finanțate din fondurile nerambursabile trebuie să respecte prevederile Tratatului și documentele adoptate în urma acestuia.

POAT va fi implementat prin respectarea politicilor comunitare și naționale, și mai ales a reglementărilor cu privire la achizițiile publice.

Dezvoltarea durabilă

Proiectele implementate în cadrul axelor prioritare ale POAT vor respecta politicile orizontale ale UE cu privire la dezvoltarea durabilă. Se estimează că, luând în considerare specificitatea POAT, activitățile întreprinse în cadrul domeniilor majore de intervenție, vor avea o influență neutră asupra acestei teme orizontale.

Acolo unde este relevant, se va urmări impactul pozitiv asupra dezvoltării durabile.

Egalitatea de șanse

AM POAT va promova și va aplica principiul egalității de șanse, în conformitate cu Legea nr. 202/2002 și cu prevederile comunitare în domeniul egalității de șanse între bărbați și femei. În acest sens, toate proiectele care implică angajarea de personal contractual în cadrul AM vor fi realizate respectându-se egalitatea de șanse între femei și bărbați.

Principiul egalității de șanse se va aplica și minorităților etnice. Beneficiarii/contractorii vor fi obligați să se conformeze prevederilor legale cu privire la egalitatea de gen și nediscriminarea minorităților etnice, asigurând oportunități egale de acces la locurile de muncă.

Politica în domeniul concurenței și ajutorul de stat

Acest program operațional a fost elaborat ținând seama de regulile Comunității privind ajutorul de stat. Vor fi respectate în totalitate prevederile Articolului 87 și 88 din Tratat cu privire la regulile ajutorului de stat. Orice sprijin public sub incidența acestui program trebuie să fie în concordanță cu regulile procedurale și materiale privind ajutorul de stat aplicabile în momentul acordării finanțării publice.

Acționând în baza competențelor prevăzute de legislația națională, în calitate de autoritate națională pentru ajutorul de stat⁶, Consiliul Concurenței a sprijinit Autoritatea de Management POAT cu privire la regulile aplicabile ajutorului de stat și furnizează permanent orientare și consiliere operațională, inclusiv în procesul de elaborare a actelor normative sau administrative, prin care sunt instituite măsurile ajutorului de stat.

Consiliul Concurenței, acționând ca Punct de contact în ceea ce privește ajutorul de stat între Comisia Europeană pe de o parte și autoritățile române, cei care furnizează ajutorul de stat și beneficiarii pe de altă parte, va asigura stricta respectare a cerințelor de notificare. În ceea ce privește Regulamentele privind exceptarea în bloc, vor fi furnizate toate informațiile cerute de Regulamentele relevante.

Notificările asupra măsurilor ce constituie ajutor de stat, respectiv informarea asupra măsurilor de ajutor de stat supuse exceptării în bloc, sunt transmise pentru o opinie consultativă Consiliului Concurenței. Ulterior, Consiliul Concurenței va transmite aceste notificări/informări Comisiei Europene, prin Reprezentanța Permanentă a României la Uniunea Europeană. Autoritățile, cei care acordă granturi și beneficiarii ajutorului de stat sunt obligați să furnizeze Consiliului Concurenței toate informațiile cerute, pentru a fi trimise Comisiei Europene. Pentru acele operațiuni pentru care finanțarea publică reprezintă ajutor, însă nu intră sub incidența categoriilor menționate mai sus (respectiv „ajutorul de minimis”), autoritățile relevante vor asigura conformitatea cu regulamentele și procedurile ajutorului de stat.

Pe parcursul perioadei de programare, schemele elaborate de către instituțiile furnizoare de ajutor și/sau ajutoarele ad-hoc vor fi transmise Comisiei, ori de câte ori regulile CE impun o aprobare ex-ante din partea Comisiei. Vor fi respectate obligațiile specifice în ceea ce privește notificarea individuală a ajutorului oferit în cadrul schemelor de ajutor. Consiliul Concurenței cooperează cu autoritățile, alți furnizori de ajutor de stat și beneficiari și îi sprijină în implementarea adecvată a *acquis-ului* comunitar.

Autoritatea de Management va avea întreaga responsabilitate de a asigura conformitatea cu regulile ajutorului de stat în contextul Fondurilor Structurale și de Coeziune. Implementarea efectivă va fi în responsabilitatea Autorității de Management. Întrebările adresate solicitanților, îndrumarea oferită, precum și prevederile acordului de finanțare vor asigura faptul că solicitanții înțeleg limitele asistenței oferite și că se furnizează informații suficiente pentru identificarea oricăror potențiale

---

⁶ Legea nr. 21/1996 privind competiția, republicată și OUG nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat.

probleme și a obligațiilor corespunzătoare ce derivă din acestea. Procedurile vor asigura verificarea conformității în cadrul verificării cererilor de plată și verificărilor pe teren, în cadrul operațiunilor de verificare și certificare a plăților.

Rapoartele anuale de implementare a POAT vor detalia măsurile întreprinse pentru asigurarea conformității tuturor operațiunilor cu regulile ajutorului de stat, în ceea ce privește prevederile exceptărilor în bloc (referitoare la: întreprinderi mici și mijlocii, ocuparea forței de muncă, pregătire profesională, serviciile economice de interes general și ajutor de stat transparent pentru investiții regionale), ajutor „de minimis” și alte tipuri de ajutor de stat, pentru care există obligația notificării (cum ar fi: cercetare, ajutor de stat pentru inovare și dezvoltare, ajutor de stat regional, capital de risc, ajutor de stat pentru mediu etc.). Totodată, în conformitate cu prevederile legale, vor fi furnizate orice fel de informații solicitate de Comisia Europeană și de Organizația Mondială a Comerțului, privind schemele de ajutor de stat, ajutoarele de stat individuale sau „ajutorul de minimis”.

Achizițiile publice

Achizițiile din cadrul tuturor contractelor finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune și cofinanțarea națională aferentă trebuie să respecte legislația comunitară și legislația națională primară și secundară, care implementează prevederile Uniunii Europene privind achizițiile publice.

Pentru asigurarea coerenței cu politicile Uniunii Europene privind achizițiile, autoritățile române au transpus Directiva nr. 17/2004/CE și Directiva nr. 18/2004/CE, prin adoptarea Legii nr. 337/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind acordarea contractelor de achiziții publice, contractelor de concesiune pentru lucrări publice și contractelor de concesiune pentru servicii. Această legislație are în vedere, totodată, prevederile Comunicării interpretative a Comisiei privind concesiunile în conformitate cu legislația comunitară din 29 aprilie 2000 și a Comunicării interpretative a Comisiei privind legislația comunitară care se aplică în cazul atribuirii de contracte care constituie în întregime sau parțial, subiectul prevederilor directivelor privind achizițiile publice din 1 august 2006. Legislația secundară a fost, de asemenea, adoptată.

În vederea aplicării prevederilor legale în domeniu, a fost înființată Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP). Acest organism are rolul de a dezvolta strategiile de achiziții publice, de a asigura coerența cu *acquis-ul* comunitar, de a asigura conformitatea în aplicarea legislației și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din Directivele UE, de a monitoriza, de a analiza și de a evalua metodele utilizate pentru acordarea contractelor publice, precum și de a acorda consultanță și de a pregăti personalul implicat în activitatea de achiziții. ANRMAP a stabilit cadrul pentru metodologiile naționale privind achizițiile publice și acordă consultanță și sprijin.

Toate contractele de achiziții publice vor fi acordate în conformitate cu noua legislație națională armonizată. Principiile aplicate în procedura de contractare sunt: nediscriminare, tratament egal, recunoaștere reciprocă, transparență, proporționalitate, eficiența fondurilor utilizate și asumarea răspunderii.

Procedurile generale pentru încheierea contractelor de achiziții publice se derulează prin licitații deschise sau restrânse. Dialogul competitiv, negocierea directă sau cererea de ofertă, acordul cadru, licitația electronică sau sistemul dinamic de achiziție sunt prevăzute de lege numai ca excepții de la regula generală. Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației este operatorul sistemului electronic pentru achizițiile publice (SEAP).

Contractele sunt publicate în SEAP, în media națională și, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, în cazul în care sunt aplicabile pragurile relevante conform Directivelor Comunitare.

Criteriile de eligibilitate și de selecție se referă la situația personală, la abilitatea de a desfășura activitatea profesională, la situația economică și financiară, la capacitatea profesională și/sau tehnică, asigurarea calității și la standardele de mediu. Criteriul de acordare este: cea mai profitabilă ofertă economică sau cel mai mic preț.

ANRMAP asigură formare, cursuri și seminarii pentru principalii achizitori de la nivel central și local, inclusiv pentru instituțiile implicate în managementul Fondurilor Structurale și de Coeziune și pentru potențialii beneficiari.

Sistemul de control ex-ante în domeniul achizițiilor a devenit funcțional prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 30/2006 și Ordonanța Guvernului nr. 942/2006 pentru aprobarea normelor metodologice pentru OUG nr. 30/2006. În acest sens, Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP), din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, a fost desemnată responsabilă pentru asigurarea verificării ex-ante a procedurilor de achiziții publice, inclusiv acelea desfășurate în cadrul programelor finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune.

UCVAP lucrează împreună cu ANRMAP, Autoritățile de Management și cu alte instituții publice în domeniul achizițiilor publice.

Pentru îmbunătățirea calității sistemului de achiziții publice și pentru asigurarea conformității cu legislația națională în domeniu, Ministerul Finanțelor Publice, prin structurile specializate la nivel central și teritorial, verifică procesul acordării contractelor bazate pe analiza riscului și pe baze selective. Pentru execuția verificării, UCVAP va numi observatori în timpul tuturor fazelor procedurii de achiziții publice. Observatorii vor emite rapoarte de activitate și, dacă vor descoperi inadvertențe în timpul procedurii, vor exprima o opinie consultativă. Opinia va fi transmisă atât ANRMAP, cât și autorității superior ierarhice autorității contractante. În cazul proiectelor finanțate prin Fondurile Structurale și de Coeziune, rapoartele de activitate și de opinie sunt transmise, de asemenea, Autorității de Management competente.

Autoritatea contractantă este responsabilă pentru deciziile luate în cadrul procesului de acordare a contractelor de achiziții publice. Deciziile luate de către autoritatea contractantă sunt trimise spre informare ANRMAP și UCVAP.

Acest sistem stabilit privind procedura de verificare ex-ante, ca parte a întregului sistem de management a Fondurilor Structurale și de Coeziune, asigură eficiența și eficacitatea utilizării fondurilor, prin garantarea compatibilității procedurii de achiziții publice cu legislația națională și cu directivele Uniunii Europene.

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din data de 26 mai 2015 a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice. Ordonanța de urgență prevede înființarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice (ANAP), ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, prin preluarea atribuțiilor, activității, a posturilor și a personalului de la ANRMAP, UCVAP și de la compartimentele de verificare a achizițiilor publice din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice.

3.3.2. Coerența cu politicile naționale

POAT oferă asistență tehnică în procesul de implementare și gestionare a tuturor programelor operaționale, într-o manieră coerentă și complementară cu politicile naționale și regionale.

În procesul de implementare a POAT, se va acorda o atenție deosebită asigurării coerenței cu Programul Național de Guvernare, capitolele referitoare la: dezvoltarea capacității instituționale din România în aplicarea procedurilor privind instrumentele structurale; afaceri interne, mediul înconjurător, transport, sectoare de dezvoltare regională – consolidarea capacității instituțiilor publice în gestionarea resurselor financiare naționale și europene.

Implementarea POAT va fi complementară măsurilor prevăzute în Planul Unic de Acțiune, Secțiunea 2 - “Dezvoltarea capacității de gestionare a instrumentelor structurale”, așa cum este prezentat în secțiunea de Analiza situației curente.

3.4. Complementaritatea cu alte Programe Operaționale

Pe lângă Programul Operațional Asistență Tehnică ce oferă sprijin în procesul de gestionare a instrumentelor structurale la nivel național, în cadrul fiecărui program operațional sectorial și în programul operațional regional este prevăzută acordarea de asistență tehnică. Cu toate acestea, spre deosebire de POAT, axele prioritare de asistență tehnică din POS și POR sunt constituite pentru a furniza autorităților de management și organismelor intermediare respective mijloacele necesare pentru a asigura o implementare corespunzătoare a programelor. Asistența tehnică din cadrul POS și POR se axează în mare parte pe acoperirea necesităților fiecărui program și este limitată la cadrul instituțional al sistemului de implementare a programului. Scopul este de a asigura concordanța, complementaritatea și sinergia între axele prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale sectoriale și din cadrul Programului Operațional Regional și intervențiile din POAT.

În ianuarie 2006, împreună cu celelalte Autorități de Management, s-a agreat o descriere comună a axelor prioritare de AT din POS și din ROP, care să includă două domenii majore de intervenție, după cum urmează:

- Sprijin acordat managementului și evaluării programului operațional;
- Sprijin acordat promovării și comunicării.

De asemenea, a fost furnizat și un paragraf cu privire la corelarea între axele prioritare de AT și POAT.

Programele operaționale urmează în general structura convenită la nivel național, prezentată mai sus. Totuși, există grade diferite de detaliere în descrierea axelor prioritare de AT, dar care nu schimbă principiul complementarității descris mai sus.

Complementaritatea și sinergia vor fi întărite în continuare pe parcursul implementării prin mecanismele de coordonare la nivel tuturor PO pentru asistență tehnică, așa cum este descris în capitolul 5. În practică, există o serie de aspecte care necesită o coordonare sporită pe parcursul implementării:

- Potențialele complementarități ale operațiunilor finanțate, în domeniul *evaluării*, în cadrul POAT, cu asistența oferită prin programele operaționale sectoriale și prin POR pentru evaluarea propriului program operațional, vor fi exploatate în faza de implementare printr-o coordonare continuă; totodată, va fi exploatată posibilitatea de a furniza informații utile în vederea implementării Strategiei Naționale de Evaluare, planificată a fi sprijinită prin PO DCA și prin resurse interne. Aceste rezultate vor fi obținute, în principal, prin lucrările Grupului de Lucru pentru Evaluare;
- Potențialele complementarități și riscul de suprapunere cu asistența privind *formarea profesională* ce va fi oferită în cadrul programelor operaționale sectoriale și POR propriilor instituții și beneficiari, vor fi abordate în faza de implementare, printr-o coordonare continuă, care va fi realizată de UDCF și de Grupul de Lucru pentru Formare. De asemenea, vor fi exploatate posibilele sinergii cu programele de formare pentru „politicile și intervențiile non-structurale”, prevăzute în PO DCA, , iar riscul suprapunerilor va fi diminuat.
- Întrucât AM-urile pentru programele operaționale sectoriale și POR, precum și Organismele Intermediare corespunzătoare vor achiziționa *echipament TI*, va fi necesară coordonarea dintre axele prioritare de asistență tehnică și Domeniul major de intervenție „Furnizarea de echipamente și servicii TI&C” din cadrul POAT și va fi abordată în faza de implementare, în principal prin intermediul Unității Centrale SMIS și al Grupului de Lucru pentru Asistență Tehnică.
- Potențialele complementarități și riscul de suprapunere cu activitățile *de diseminare a informației*, furnizate de programele operaționale sectoriale și POR beneficiarilor proprii, vor fi abordate în faza de implementare, atât pe baza planurilor de comunicare cât și prin intermediul direcționării mesajelor și informațiilor: către solicitanții direcți și entități sectoriale implicate prin intermediul POS și POR, și către publicul larg și beneficiarii prin POAT.

Toate aceste aspecte vor fi coordonate și în cadrul lucrărilor Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice.

4. Planul Financiar

Considerații generale

Planul financiar al POAT a fost elaborat în corelație cu planul financiar al Cadrului Strategic Național de Referință 2007-2013. Se estimează ca aproximativ 75% din totalul asistenței tehnice pentru implementarea politicii structurale prin acțiuni finanțate din instrumente structurale și fonduri naționale să fie alocat axelor prioritare de asistență tehnică din programele operaționale sectoriale și din Programul Operațional Regional. Fondurile rămase pentru asistență tehnică, și anume aproximativ 170,24 milioane euro, vor fi cheltuite pentru implementarea intervențiilor din cadrul POAT.

Delimitarea financiară între POAT și axele prioritare de asistență tehnică ale programelor operaționale sectoriale și POR combină două abordări:

- Abordarea „de sus în jos” (*top-down*) a rezultat din tipurile de intervenții finanțate prin respectivul program și axele prioritare de AT, după cum urmează:
  - POAT acoperă necesitățile structurilor coordonatoare, ale Autorității de Certificare și Plată și ale Autorității de Audit, structuri în cadrul cărora se află aproximativ 14% din personalul implicat în gestionarea instrumentelor structurale;
  - În același timp, POAT acoperă activități orizontale și necesități pentru întregul sistem, în procent de cel puțin 75% din întreaga alocare;
  - Pentru finanțarea activităților orizontale, s-a adăugat alocării POAT aproximativ 1,5% pentru fiecare PO.
- Abordarea „de jos în sus” (*bottom-up*) a rezultat din estimări ale proiectelor și ale necesităților exprimate în fiecare PO, cu privire la asistența tehnică.

Intervențiile din cadrul Programului Operațional Asistență Tehnică vor fi co-finanțate în întregime din Fondul European de Dezvoltare Regională. Contribuția din FEDR pentru program pe perioada 2007-2013 este de aproximativ 170,24 milioane Euro, ceea ce reprezintă 85% din finanțarea Programului Operațional Asistență Tehnică. Contribuția națională pentru program pe perioada 2007-2013 va fi de 15%, și anume aproximativ 30,04 milioane Euro.

Distribuția FEDR pe axe prioritare este următoarea:

Axa prioritară 1: 94,92%

Axa prioritară 2: 3,13%

Axa prioritară 3: 1,94%

Rațiunea acestei modalități de alocare este următoarea:

- Primele două axe prioritare reprezintă substanța sprijinului oferit prin POAT, având ca obiectiv asigurarea sistemului de management care va funcționa pe baza standardelor și procedurilor comune, într-o manieră coordonată, cu personal format și un sistem informatic corespunzător. Cea de-a treia prioritate sprijină, în principal, creșterea conștientizării publicului cu privire la instrumentele structurale și contribuie la diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, cu efecte pozitive asupra capacității de absorbție. Aceste intervenții acoperite de primele două axe prioritare sunt deosebit de complexe, acoperind, atât partea conceptuală (dezvoltarea standardelor, metodologiilor, dezvoltarea cunoștințelor și abilităților cheie ale personalului) și dezvoltarea și implementarea sistemului de management al informației, care, prin natura sa, implică un nivel ridicat de cheltuieli.

- Alocarea financiară pe axă prioritară în cadrul POAT are în vedere și experiența câștigată în implementarea tipurilor de activități similare finanțate prin proiectele Phare.

Planul financiar al POAT indicând contribuția anuală a fiecărui fond în cadrul PO

Numărul de referință al programului operațional (Numărul CCI): 2007RO161PO005

Alocarea pe ani după sursa de finanțare a programului, în Euro:

- Prețuri curente -

	Fonduri Structurale (FEDR) (1)	Fondul de Coeziune (2)	Total (3) = (1)+(2)
2007	16.979.328	0	16.979.328
2008	18.401.347	0	18.401.347
2009	20.977.535	0	20.977.535
2010	24.775.573	0	24.775.573
2011	27.568.456	0	27.568.456
2012	30.463.144	0	30.463.144
2013	31.072.407	0	31.072.407
Total 2007-2013	170.237.790	0	170.237.790

Notă: Toate finanțările sunt pentru regiunile care nu beneficiază de sprijin de tranziție

Planul financiar al POAT indicând, pentru întreaga perioadă de programare, alocarea financiară totală din fiecare fond în cadrul PO, contribuția națională și rata de rambursare pe fiecare axă prioritară

Numărul de referință al programului operațional (Numărul CCI): 2007RO161PO005

Axele prioritare pe surse de finanțare (în Euro):

- Prețuri curente -

	Finanțare comunitară (a)	Contribuția națională (b) = (c) + (d)	Defalcarea orientativă a contribuției naționale		Total finanțare (e) = (a)+(b)	Rata de cofinanțare* (f) = (a)/(e)	Pentru informare	
			Finanțare națională publică (c)	Finanțare națională privată (d)			Contribuția BEI	Alte surse de finanțare
Axa Prioritară 1 FEDR	161.595.306	28.516.818	28.516.818	-	190.112.124	85,00%	-	-
Axa Prioritară 2 FEDR	5.331.391	940.833	940.833	-	6.272.224	85,00%	-	-
Axa Prioritară 3 FEDR	3.311.093	584.310	584.310	-	3.895.403	85,00%	-	-
Total	170.237.790	30.041.961	30.041.961	-	200.279.751	85,00%	-	-

*Rata cofinanțării pentru toate axele prioritare este calculată luând în considerare costurile publice.

Defalcarea anuală a finanțării a luat în considerare atât experiența acumulată în managementul proiectelor derulate prin intermediul instrumentelor pre-aderare, cât și aspectele legate de capacitatea de absorbție a fondurilor. Prin urmare, s-a avut în vedere o abordare prudentă a distribuirii fondurilor pentru primii ani de după aderare, cu un trend ascendent, ajungând la un nivel maxim în 2013.

Categorizare

POAT conține defalcarea indicativă a alocării fondurilor pe categorii de intervenție (Anexa 1 a POAT), în conformitate cu prevederile Articolului 37, alin. 1(d) din Regulamentul General și în concordanță cu Regulamentul Comisiei Nr. 1828/2006. Categorizarea reprezintă estimarea ex-ante a modului în care se intenționează cheltuirea fondurilor alocate în cadrul POAT, conform codurilor

pentru dimensiunile 1 (Tema prioritară), 2 (Forma de finanțare) și 3 (Tipul teritoriului) din Anexa II a Regulamentului Comisiei Nr. 1828/2006. Aceste informații vor ajuta Autoritatea de Management să monitorizeze implementarea programului pe categorii de investiții și să furnizeze Comisiei informații uniforme asupra utilizării programate a fondurilor, prin Raportul anual de implementare și Raportul final de implementare (informație ex-post), în conformitate cu Art. 67 din Regulamentul General.

În conformitate cu CSNR, România s-a angajat să contribuie la realizarea obiectivelor Lisabona și consideră principiul stabilirii de categorii de intervenție pe obiective Lisabona ca fiind un instrument important pentru monitorizarea la nivel național și comunitar a nivelului real de performanță în direcționarea Fondurilor Structurale și de Coeziune către domeniile de intervenție care sprijină strategia Lisabona.

Pe baza categoriilor listate în Anexa IV din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006, cheltuielile POAT nu se iau în considerare în mod direct la îndeplinirea obiectivelor Lisabona. Cu toate acestea, așa cum este specificat în CSNR, creșterea capacității autorităților publice și centrale în legătură cu managementul și controlul instrumentelor structurale reprezintă o prioritate deosebit de importantă pentru România, care necesită a fi abordată în perioada prezentă de programare și care va avea un impact pozitiv incontestabil asupra creării de locuri de muncă și stimulării creșterii economice, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor Lisabona.

În consecință, autoritățile române au completat lista categoriilor Anexei IV cu cheltuielile legate de întărirea capacității administrative și se consideră că POAT contribuie 100% la îndeplinirea obiectivelor Lisabona, întrucât vizează asigurarea unei implementări eficiente a instrumentelor structurale.

5. Implementarea

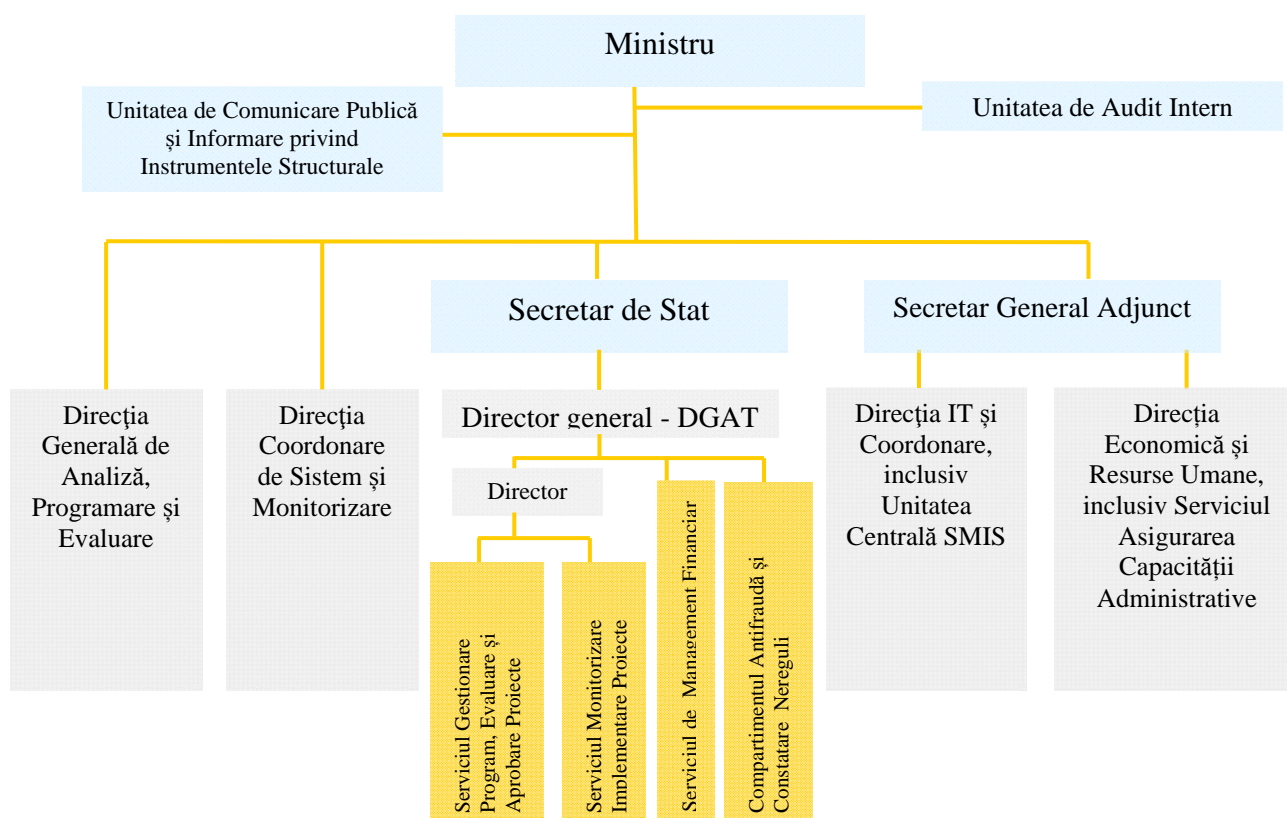
5.1 Management

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică este gestionat de către Direcția Generală Asistență Tehnică (DGAT) din cadrul Ministerului Fondurilor Europene.

Autoritatea de Management va fi responsabilă de gestionarea și implementarea programului operațional în conformitate cu principiul managementului financiar eficient și corect, în conformitate cu Articolul 60 din Regulamentul General.

Supravegherea procesului de management este asigurată de către Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional Asistență Tehnică.

Serviciul Gestionare Program, Evaluare și Aprobare Proiecte are următoarele atribuții:

- pregătește programul operațional în coordonare cu axele prioritare de AT din cadrul celorlalte programe operaționale;
- organizează Comitetul de Monitorizare pentru programul operațional, plecând de la principiile de parteneriat, reprezentare și egalitatea șanselor;
- asigură secretariatul Comitetului de Monitorizare pentru POAT;
- pregătește raportul anual/final de implementare a POAT;
- analizează și propune modificări ale programului operațional și le înaintează Comitetului de Monitorizare corespunzător;
- asigură existența procedurilor cu privire la menținerea unei piste de audit adecvate;

- organizează evaluarea pentru POAT în conformitate cu regulamentele Comisiei Europene prin Unitatea Centrală de Evaluare;
- dezvoltă și promovează parteneriate pentru POAT;
- elaborează și implementează planul de comunicare și informare pentru POAT.
- gestionează cererile de finanțare pentru proiecte, evaluarea și selecția acestora;
- gestionează contractarea proiectelor;
- raportează neregulile.

Serviciul de Management Financiar este responsabil cu:

- realizează verificări de management ale cererilor de rambursare;
- asigură pista de audit și controlul financiar ex-ante;
- transmite declarațiile de cheltuieli către Autoritatea de Certificare și Plată;

Serviciul de Monitorizare Implementare Proiecte este responsabil cu:

- monitorizarea proiectelor finanțate din POAT;
- asigurarea funcției de help desk pentru toți ceilalți beneficiari ai POAT.

Compartimentul Antifraudă și Constatare Nereguli este responsabil cu:

- constatarea neregulilor sesizate în cadrul proiectelor finanțate din POAT.

Unitatea responsabilă de cererile de finanțare pentru proiecte din cadrul Direcției Generale Asistență Tehnică va lucra în parteneriat cu celelalte direcții din cadrul Ministerului Fondurilor Europene cu atribuții specifice autorității de coordonare a instrumentelor structurale. Celelalte direcții vor propune proiecte și vor oferi suport tehnic unității responsabile de cererile de finanțare.

În vederea asigurării **unui proces eficient, eficace și transparent** de programare, monitorizare, management financiar, control și audit intern, următoarea **separare de funcții** va trebui să fie respectată:

În cazul Ministerului Fondurilor Europene în calitate sa de autoritate de coordonare a Instrumentelor Structurale, și în particular în cazul DGAT, în calitate de Autoritate de Management, solicitantul va fi diferit de unitatea responsabilă de evaluarea și selecția proiectului din două motive:

- *distribuirea clară a sarcinilor între structuri;*
- *optimizarea competențelor.*

În cazul Autorității de Certificare și Plată, solicitantul trebuie să fie diferit de unitatea responsabilă cu certificarea și plata cheltuielilor din asistența tehnică.

În cazul Autorității de Audit, solicitantul trebuie să fie diferit de unitatea responsabilă cu verificarea proiectelor de asistență tehnică.

În cazul Autorităților de Management pentru celelalte programe operaționale, nu există nici un risc legat de ambiguitatea sarcinilor deoarece acești solicitanți nu vor fi implicați în managementul, certificarea și auditul pentru POAT.

În vederea asigurării unei relații clare și transparente, între Autoritatea de Management și beneficiari se vor semna contracte de finanțare pentru proiecte pentru a identifica sarcinile și responsabilitățile fiecărei structuri în parte.

Autoritatea de Certificare și Plată

În România, Ministerul Finanțelor Publice a fost desemnat să îndeplinească acest rol pentru toate Programele Operaționale. Autoritatea de Certificare și Plată este responsabilă cu întocmirea și înaintarea către Comisie a declarațiilor de cheltuieli și a cererilor de plată, conform prevederilor Articolului 61 din Regulamentul General.

Autoritatea de Audit

Autoritatea de Audit este responsabilă cu verificarea funcționării eficiente a sistemelor de management și control. A fost constituită conform Legii nr. 200/2005⁷ ca organism asociat pe lângă Curtea de Conturi a României.

Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice

Luând în considerare natura multi-sectorială a POAT care necesită eforturi de coordonare susținute pentru evitarea suprapunerilor, Autoritatea de Management pentru POAT a înființat Grupul de Lucru pentru Asistență Tehnică care se va transforma într-un Comitet de Coordonare a Asistenței Tehnice, cu rol de coordonare a operațiunilor de asistență tehnică. Coordonarea are ca scop asigurarea coerenței și coordonării activităților, finanțate prin intermediul bugetului de AT. Opiniile formulate de Grupurile de Lucru pentru formare, comunicare și SMIS vor fi reprezentate în Comitet, prezidat de către AM POAT. Ca urmare a activităților unui astfel de grup, se estimează că riscul inerent de suprapunere datorită structurii programelor să fie redus în mod considerabil. Comitetul de Coordonare a Asistenței Tehnice va raporta Comitetului de Monitorizare al POAT.

Autoritatea de Management va prezida reuniunile Comitetului de Coordonare și va asigura activitățile administrative în vederea desfășurării activităților sale. Sarcina Comitetului de Coordonare este aceea de a coordona operațiunile implementate în cadrul POAT și de a asigura coordonarea și coerența acestora cu operațiunile de asistență tehnică implementate în cadrul celorlalte programe operaționale. Comitetul de Coordonare va fi convocat ori de câte ori este necesar, însă cel puțin trimestrial.

Comitetul de Coordonare include reprezentanți ai următoarelor organisme:

- Autoritatea de Management pentru POAT
- Structuri din cadrul Ministerului Fondurilor Europene cu atribuții specifice autorității de coordonare a Instrumentelor Structurale (evidențiate în schema de mai sus)
- Autoritățile de Management pentru celelalte programe operaționale
- Autoritatea de Certificare și Plată
- Autoritatea de Audit

---

⁷ Pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.22 din 17 martie 2005, pentru completarea Legii nr. 94/1992 cu privire la modul de organizare și funcționare a Curții de Conturi a României.

5.2. Monitorizare și Evaluare

5.2.1. Monitorizare

Monitorizarea POAT, în raport cu progresele și metodele de implementare, va fi în responsabilitatea Autorității de Management. În ceea ce privește eforturile sale în implementarea priorităților și măsurilor din cadrul programului, Autoritatea de Management va fi supravegheată de către Comitetul de Monitorizare pentru POAT. Procesul de monitorizare va acoperi:

- monitorizarea fizică legată de implementarea obiectivelor, priorităților și măsurilor prevăzute în program, prin monitorizarea indicatorilor specificați în POAT și
- monitorizarea financiară, ce reprezintă o funcție a managementului financiar al programului, precum și monitorizarea cheltuielilor efectuate în implementarea priorităților și a domeniilor de intervenție individuale.

SMIS va asista Autoritatea de Management în monitorizarea programului operațional.

Serviciul Strategii va asigura secretariatul Comitetului de Monitorizare pentru POAT, va pregăti toate rapoartele necesare în conformitate cu regulamentele CE, incluzând rapoartele anuale și final de implementare care vor furniza o imagine clară asupra progresului realizat în procesul de implementare a POAT.

Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional Asistență Tehnică

Articolul 63 din Regulamentul General prevede faptul că Statul Membru va constitui un Comitet de Monitorizare pentru fiecare program operațional, de comun acord cu Autoritatea de Management și în urma consultării partenerilor implicați.

Comitetul de Monitorizare este prezidat de către șeful Autorității de Management.

Ca regulă generală, deciziile Comitetelor de Monitorizare se vor lua pe bază de consens. Cu toate acestea, regulile procedurale ale Comitetelor de Monitorizare vor asigura adoptarea deciziilor necesare în vederea implementării POAT, precum și a celor cu privire la realocarea de fonduri, dacă se dovedește a fi necesar.

Comitetul de Monitorizare se va întâlni cel puțin de două ori pe an (de obicei în primăvară și toamnă). Cu toate acestea, el se poate reuni mai des, dacă este necesar. De regulă, prima întâlnire va analiza progresele înregistrate în anul precedent – și se va încheia cu aprobarea raportului de implementare -, în timp ce cea de-a doua întâlnire va analiza progresele înregistrate până la 30 iunie din anul respectiv. În anumite condiții, când se impune luarea unei decizii înainte de data prevăzută pentru următoarea întâlnire, Comitetul de Monitorizare poate, de asemenea, să ia decizii prin procedură scrisă.

Parteneriatul Comitetului de Monitorizare va avea drept obiectiv asigurarea reprezentării tuturor părților implicate, în concordanță cu principiul parteneriatului, după cum urmează:

- AM POAT;
- AM pentru celelalte PO;
- Reprezentanți ai partenerilor economici;
- Reprezentanți ai sectorului ONG;
- Reprezentanți ai asociației autorităților locale.

Un reprezentant al Comisiei Europene va fi invitat, având rol consultativ.

Secretariatul Comitetului de Monitorizare, localizat în cadrul Autorității de Management, pregătește documentația cu privire la progresele înregistrate, tabelele financiare cu cheltuielile efectuate, agenda și minuta reuniunilor.

Rolul Comitetului de Monitorizare pentru POAT

Comitetul de Monitorizare are următoarele roluri și responsabilități:

- a) va analiza și va aproba criteriile de selecție a operațiunilor finanțate în timp de șase luni de la data aprobării programului operațional și aprobă orice revizuire a acestor criterii de selecție în conformitate cu necesitățile programului;
- b) va analiza în mod periodic progresele înregistrate în atingerea obiectivelor specifice ale programului operațional pe baza documentelor înaintate de Autoritatea de Management;
- c) va examina rezultatele procesului de implementare, în special în ceea ce privește atingerea țintelor stabilite pentru fiecare axă prioritară;
- d) va examina evaluările POAT;
- e) va analiza și aproba rapoartele anuale și final de implementare;
- f) va fi informat cu privire la raportul anual de control sau la o parte a raportului ce se referă la PO respectiv și cu privire la comentariile adresate de Comisia Europeană după examinarea raportului sau a unei părți a raportului;
- g) aprobă orice modificare sau revizuire a POAT pentru îmbunătățirea managementului acestuia, pentru îndeplinirea țintelor specifice;
- h) poate propune Autorității de Management orice modificare sau revizuire a programului operațional care face posibilă atingerea obiectivelor programului sau îmbunătățirea managementului acestuia, inclusiv a managementului financiar;
- i) va analiza și aproba orice propunere de amendare a conținutului deciziei Comisiei cu privire la contribuția fondurilor.

Monitorizarea este un proces continuu și joacă un rol important în managementul programului operațional, în confirmarea progreselor obținute, în a determina dacă programul continuă să urmărească obiectivele inițiale și în identificarea problemelor potențiale, astfel încât să se poată lua măsuri corective.

Sistemul de monitorizare al PO ia în considerare necesitățile diferitelor grupuri de utilizatori și a diferitelor niveluri ale structurilor de management. Potențialii utilizatori ai informațiilor sunt părțile implicate care au propriile domenii de responsabilitate, și, prin urmare, nevoi distincte de informare, după cum urmează:

- Beneficiarii;
- Autoritățile de Management;
- Comitetele de Monitorizare;
- Guvernul României;
- Comisia Europeană;
- Evaluatorii externi;
- Publicul larg și ONG.

Sistemul de monitorizare are ca bază o examinare periodică a contextului, resurselor (inputs), rezultatelor imediate (outputs), rezultatelor programului și intervențiilor sale. Este compus dintr-un mecanism de informare coerentă care include întâlniri pentru analizarea progreselor și rapoarte de

progres care furnizează sinteze periodice incluzând informații cheie privind indicatorii fizici și financiari. Scopul rapoartelor este de a oferi informații actualizate privind rezultatele obținute în raport cu indicatorii și cu punctele de referință stabilite, iar rapoartele vor fi întocmite în format standard pentru a permite compararea acestora în timp.

Principala informație care va fi furnizată în cadrul rapoartelor se referă la indicatorii care reflectă progresele intervențiilor, față de obiectivele stabilite în perioada de programare. În acest sens, a fost elaborat un sistem de indicatori pentru fiecare PO, sub coordonarea ACIS. Deși adaptat caracteristicilor specifice fiecărui PO, sistemul de indicatori urmărește uniformitatea datelor de bază, permițând agregarea de jos în sus a informațiilor, la diferite niveluri de intervenție (proiect, domeniu major de intervenție, axă prioritară, PO, CSNR), de teme, sectoare, etc. Sistemul va furniza instrucțiuni detaliate pentru o înțelegere comună din partea tuturor celor implicați, precum o listă completă a indicatorilor de monitorizare și evaluare, definiție a fiecărui indicator, responsabilități, periodicitate și modalități de colectare și procesare a datelor și, de asemenea, tabele de indicatori care vor fi generate de SMIS și care vor oferi o imagine clară a contextului și progresului intervențiilor. Unde este cazul, indicatorii vor fi defalcați pe diferite criterii (criterii teritoriale, de gen, grupuri țintă, dimensiunea beneficiarilor, etc.).

Utilizarea și îmbunătățirea setului de indicatori, ca parte a sistemului de monitorizare, este o sarcină continuă, pe tot parcursul perioadei de programare. Ministerul Fondurilor Europene și Autoritatea de Management vor verifica periodic acuratețea informațiilor colectate și vor coordona un proces continuu de îmbunătățire a funcționării sistemului de monitorizare. Totodată, se vor desfășura evaluări și verificări ale calității sistemului de monitorizare privind capacitatea de cuprindere, echilibrul și capacitatea de a fi gestionat. Indicatorii individuali vor fi evaluați în ceea ce privește relevanța, acuratețea, disponibilitatea și costurile acestora.

Comitetul de Monitorizare va fi consultat cu privire la sistemul de indicatori din primele etape ale implementării programului, precum și pe parcursul perioadei de implementare, cu scopul de a verifica următoarele:

- sistemul de indicatori în ansamblu a fost elaborat corespunzător și
- informația este suficientă pentru funcționarea acestuia.

Cu toate că sistemul de monitorizare va fi în general responsabil cu generarea datelor privind rezultatele imediate (output), anumite date privind rezultatele imediate (output) și cele mai multe date privind rezultatele pot necesita eforturi suplimentare (respectiv sondaje de opinie, muncă de teren, colectare de date de la alte organizații). Pe de altă parte, statisticile oficiale care generează indicatorii de context vor trebui suplimentate cu sondaje, studii sau alte tehnici de colectare și interpretare a datelor. Necesitățile specifice de informații complementare și activitățile aferente planificate vor fi incluse în Planurile de evaluare ale PO și CSNR descrise în cadrul secțiunii Evaluare a acestui document.

5.2.2. Evaluare

Cadrul de reglementare

Evaluarea programelor operaționale reprezintă o activitate inseparabilă de organizarea generală a managementului și sistemului de implementare ale PO, fiind un instrument pentru stabilirea relevanței, eficienței și eficacității asistenței financiare derulate, precum și a impactului și sustenabilității rezultatelor obținute.

Obligația de a desfășura activități de evaluare sistematică a programelor operaționale și regulile generale pentru aceste activități sunt prevăzute în Regulamentul General (Articolele 34, 47 - 49).

În conformitate cu dispozițiile articolelor 47-49 din Regulamentul General, vor fi realizate trei tipuri principale de evaluare a POAT:

- *Evaluarea ex-ante*
- *Evaluările pe parcurs* (pe perioada implementării PO)
- *Evaluarea ex-post*.

Evaluarea ex-ante. Pentru perioada de programare 2007-2013, evaluarea ex-ante a fost realizată pentru fiecare program operațional, de către un evaluator extern (un contractor unic). Gestionarea contractului de evaluare ex-ante a fost asigurată de către ACIS prin intermediul Unității Centrale de Evaluare, în strânsă colaborare cu Autoritățile de Management și cu principalii actori implicați.

Evaluările pe parcurs, care vor fi derulate pe întreaga perioadă de implementare a POAT, sunt de trei tipuri – a) *intermediare*, b) *ad hoc* și c) *pe teme transversale*, după cum urmează:

Evaluarea intermediară are drept scop îmbunătățirea calității, eficacității și coerenței asistenței, precum și a strategiei și implementării programelor operaționale. Evaluările intermediare vor sprijini procesul de management al programului operațional prin analizarea problemelor ce intervin pe perioada de implementare și prin propunerea unor soluții specifice de îmbunătățire a funcționării sistemului.

Vor exista două evaluări intermediare ale PO: o evaluare va fi realizată la sfârșitul anului 2009 și o altă evaluare în anul 2012. Prima evaluare intermediară va analiza progresul înregistrat până la momentul respectiv în ceea ce privește implementarea POAT, axându-se în special pe aspecte precum managementul PO, în timp ce a doua evaluare intermediară se va axa mai mult pe priorități, având în vedere și următoarea perioadă de programare.

Evaluările ad-hoc se vor efectua în cazul în care monitorizarea programului evidențiază o deviere semnificativă față de obiectivele stabilite inițial sau în cazul în care se fac propuneri pentru revizuirea programelor operaționale. Evaluările ad-hoc pot aborda, de asemenea, aspectele privind implementarea sau managementul unei axe prioritare luată separat sau al unui domeniu major de intervenție, sau pot fi „tematice”. La propunerea Autorității de Management, Comitetul de Monitorizare va decide asupra subiectelor și calendarului evaluărilor ad hoc, pe baza examinării datelor fizice și financiare furnizate de sistemul de monitorizare.

Evaluările intermediare și cele ad-hoc vor fi gestionate prin funcția de evaluare a Autorității de Management și vor fi realizate extern de către evaluatori independenți.

Evaluările pe teme transversale vor fi realizate acolo unde evaluarea este de natură orizontală și finalizarea evaluării necesită implicarea mai multor programe operaționale. Aceste evaluări pot examina evoluția unui grup sau a tuturor programelor operaționale, în raport cu prioritățile comunitare și naționale. De asemenea, se pot examina anumite aspecte specifice de management în toate programele operaționale. Evaluările pe teme transversale vor fi gestionate de către Unitatea Centrală de Evaluare și va fi încredințată consultanților externi.

Obiectivele specifice, întrebările de evaluare, sarcinile și rezultatele așteptate în urma evaluărilor *intermediare*, *ad-hoc* și *pe teme transversale* vor fi definite separat pentru fiecare evaluare care se va efectua.

Evaluarea ex-post va fi efectuată de către Comisie, în strânsă colaborare cu Statul Membru și Autoritățile de Management, potrivit articolului 49, paragraful 3 din Regulamentul General.

Comisia poate, de asemenea, să efectueze **evaluări strategice**, precum și evaluări legate de monitorizarea PO, în conformitate cu art. 49(2) din Regulamentul General.

Cadrul instituțional pentru evaluare

Cadrul instituțional național pentru evaluare cuprinde 2 niveluri:

- un nivel general de coordonare, asigurat de către **Unitatea Centrală de Evaluare** din cadrul Ministerului Fondurilor Europene
- un nivel funcțional, compus din **unitățile de evaluare constituite în cadrul fiecărei AM**.

Rolul de coordonare al Unității Centrale de Evaluare poate fi rezumat după cum urmează:

- (i) realizarea de evaluări pe teme transversale;
- (ii) realizarea de activități de construcție instituțională pentru a sprijini și dezvolta capacitatea operațională a unităților de evaluare constituite în cadrul Autorităților de Management ale Programelor Operaționale;
- (iii) realizarea de activități generale de asigurare a calității pentru a garanta calitatea tuturor evaluărilor.

În ceea ce privește POAT, UCE va acționa ca Unitate de Evaluare pentru Autoritatea de Management. Activitatea de evaluare pentru POAT va fi menționată clar în regulile procedurale interne ale Unității Centrale de Evaluare, oferind informații detaliate cu privire la personalul responsabil de evaluarea POAT. În îndeplinirea responsabilităților sale legate de evaluările pentru POAT, UCE va colabora cu Comitetul de Monitorizare pentru POAT și cu Autoritatea de Management.

Planul de evaluare

UCE va elabora un Plan de evaluare pentru POAT, care va cuprinde activitățile orientative de evaluare pe care intenționează să le desfășoare în diferitele etape de implementare a programului, colectarea datelor complementare care nu sunt furnizate de sistemul de monitorizare, resursele financiare și umane orientative alocate pentru fiecare activitate de evaluare, acțiunile având drept obiectiv consolidarea capacității, precum și responsabilitățile care decurg de aici. Această planificare va fi realizată în conformitate cu reglementările comunitare privind instrumentele structurale, cu documentele metodologice de lucru cu privire la evaluare elaborate de Comisia Europeană și cu documentele metodologice de lucru privind evaluarea emise de către ACIS - Unitatea Centrală de Evaluare. Planul de Evaluare al POAT va fi supus aprobării Comitetului de Monitorizare.

De asemenea, un Plan de evaluare la nivelul CSNR va fi elaborat de Unitatea Centrală de Evaluare. Planul de evaluare al CSNR va avea ca scop furnizarea de informații pentru procesul de luare a deciziilor strategice și va planifica activitățile de evaluare la nivel macro socio-economic. Posibilele teme de evaluare care vor fi incluse în Planul de evaluare al CSNR pot privi prioritățile CSNR (infrastructură, competitivitate economică, dezvoltarea resurselor umane, capacitate administrativă și dimensiune teritorială), sistemul de implementare, cum ar fi evaluarea externă ad-hoc orizontală axată pe procesul de implementare în cadrul tuturor programelor, precum și pe coerența externă a

programele cu politicile naționale. Acestea vor fi contractate de către Unitatea Centrală de Evaluare în 2008.

Mecanisme de funcționare

Fiecare PO va avea un Comitet de Coordonare care se va întruni pentru fiecare exercițiu de evaluare. De asemenea, la nivelul CSNR, se va înființa un Comitet de Coordonare de Evaluare Strategic pentru evaluările pe teme transversale. Comitetul de Coordonare va îndeplini cel puțin următoarele sarcini: va stabili termenii de referință pentru evaluările individuale; va facilita accesul evaluatorului la informațiile necesare pentru îndeplinirea activității sale; va sprijini activitatea de evaluare, în special din punct de vedere metodologic; se va asigura că termenii de referință sunt respectați; va exercita controlul calității cu privire la evaluarea efectuată.

Sub coordonarea UCE, în cadrul Manualului de Proceduri pentru Evaluare, va fi stabilit un mecanism de urmărire a recomandărilor evaluării, care să fie aplicat de Autoritatea de Management pentru POAT.

În ceea ce privește accesul publicului la rezultatele evaluării, acesta va avea acces cel puțin la rezumatul executiv al rapoartelor de evaluare. Mijloacele de comunicare vor fi ușor identificabile și accesibile.

5.3 Management financiar și control

Ministerul Finanțelor Publice este desemnat să îndeplinească rolul de **Autoritate de Certificare** pentru toate programele operaționale, fiind responsabil de elaborarea și transmiterea către Comisie a declarațiilor de certificare a cheltuielilor și a cererilor de plată, în conformitate cu prevederile Articolului 61 din Regulamentul General. Autoritatea de Certificare este constituită în cadrul structurii instituționale a Fondului Național, plecând de la experiența acumulată în gestionarea asistenței de pre-aderare.

Organismul competent pentru primirea plăților din FEDR, FSE și Fondul de Coeziune de la Comisia Europeană pentru toate PO este Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul MFP.

Organismul responsabil pentru efectuarea plăților către beneficiari este Serviciul de Plăți din cadrul AM POAT.

Un organism înființat pe lângă Curtea de Conturi a României este desemnat ca **Autoritate de Audit** pentru toate programele operaționale, în conformitate cu prevederile Articolului 59 din Regulamentul General. Autoritatea de Audit este independentă operațional de Autoritățile de Management și de Autoritatea de Certificare și Plăți.

Autoritatea de Certificare și Plată – va fi responsabilă în special pentru:

1) Certificarea cheltuielilor, ceea ce înseamnă elaborarea și transmiterea la Comisia Europeană a declarațiilor de certificare a cheltuielilor și a cererilor de plată în format electronic.

Se certifică faptul că:

- declarația de cheltuieli este exactă, rezultă din sisteme de contabilitate fiabile și se bazează pe documente justificative verificabile;

- cheltuielile declarate sunt în conformitate cu reglementările naționale și comunitare în vigoare și au fost efectuate pentru operațiunile selectate pentru finanțare în concordanță cu criteriile aplicabile programului.

În acest sens, sarcina Autorității de Certificare este să se asigure că informațiile primite cu privire la procedurile și verificările efectuate în legătură cu cheltuielile incluse în declarațiile de cheltuieli asigură o bază de certificare adecvată, ceea ce implică următoarele:

- să verifice concordanța sumelor solicitate cu baza de date SMIS;
- să verifice calcularea corectă a sumei totale de cheltuieli eligibile;
- să ia în considerare rezultatele tuturor misiunilor de audit realizate de către sau sub responsabilitatea Autorității de Audit /unității de audit intern sau a Comisiei Europene;
- să țină evidențe contabile ale cheltuielilor declarate la Comisie, în format electronic;
- să țină un registru al debitorilor.

2) *Primirea plăților de la Comisia Europeană:*

- să primească de la Comisia Europeană sumele din FEDR, FSE și FC, sub formă de pre-finanțare, plăți intermediare și plată finală;
- să întocmească și să transmită anual la Comisia Europeană estimarea provizorie a posibilelor cereri de plată pentru exercițiul financiar curent și pentru cel următor;
- să returneze către CE cheltuielile neeligibile, sumele recuperate ca urmare a unei nereguli sau fondurile care nu au fost folosite, inclusiv dobânda pentru plățile întârziate.

3) Efectuarea plăților către beneficiari pentru POS Mediu și POS Transport și transferarea fondurilor UE unităților de plată din cadrul ministerelor care sunt Autorități de Management, pentru celelalte programe operaționale

- să efectueze plăți către beneficiari, din FEDR și FC și din sumele de cofinanțare, pentru POS Mediu și POS Transport;
- să vireze fondurile de la FEDR și FSE către unitățile de plată pentru celelalte PO.

Unitatea de plată din cadrul AM POAT are următoarele responsabilități principale:

- să primească transferurile contribuției comunitare pentru PO de la Autoritatea de Certificare și Plată;
- să efectueze plăți către beneficiari din FEDR și sumele de cofinanțare.

Autoritatea de Management pentru POAT este responsabilă pentru managementul și implementarea programului operațional în mod eficient, eficace și corect, în conformitate cu prevederile Articolului 60 din Regulamentul General. Autoritatea de Management va coopera în strânsă legătură cu Autoritatea de Certificare și Plată în îndeplinirea responsabilităților privind managementul financiar și controlul, pentru a se asigura că:

- banii sunt folosiți în modul cel mai eficient pentru atingerea obiectivelor fiecărui PO;
- utilizarea resurselor este transparentă, atât față de Uniunea Europeană, cât și față de Statul Membru;
- controlul bugetar este eficace, astfel încât angajamentul este sustenabil în cadrul fiecărui PO și se urmăresc profilele de planificare financiară;
- contractarea este în limita bugetului;
- achizițiile de bunuri și servicii în cadrul proiectelor finanțate:
  - se desfășoară;
  - sunt în conformitate cu legislația UE și a Statului Membru;
  - respectă principiul economicității în condiții de performanță;

- declarațiile financiare trimise către Comisia Europeană și alte organisme sunt corecte, exacte și complete:
  - corecte – fondurile sunt utilizate în mod corect;
  - exacte – nu conțin erori;
  - complete – toate elementele relevante au fost incluse;
- plățile către beneficiari sunt efectuate periodic și fără întârzieri sau deduceri nejustificate;
- resursele pentru cofinanțare sunt alocate conform planificării;
- plățile sunt justificate corespunzător;
- neregulile sunt notificate în conformitate cu reglementările Uniunii Europene;
- orice sumă care a fost plătită în mod greșit este recuperată rapid și în totalitate;
- sumele neutilizate sau recuperate sunt realocate în cadrul programului operațional respectiv;
- dezangajarea resurselor este evitată – în special în raport cu regula n+3/n+2;
- închiderea fiecărui program operațional are loc fără dificultăți și la timp.

Înainte de transmiterea cererii de rambursare, beneficiarul verifică exactitatea, realitatea și eligibilitatea cheltuielilor, potrivit legislației naționale în domeniul controlului intern.

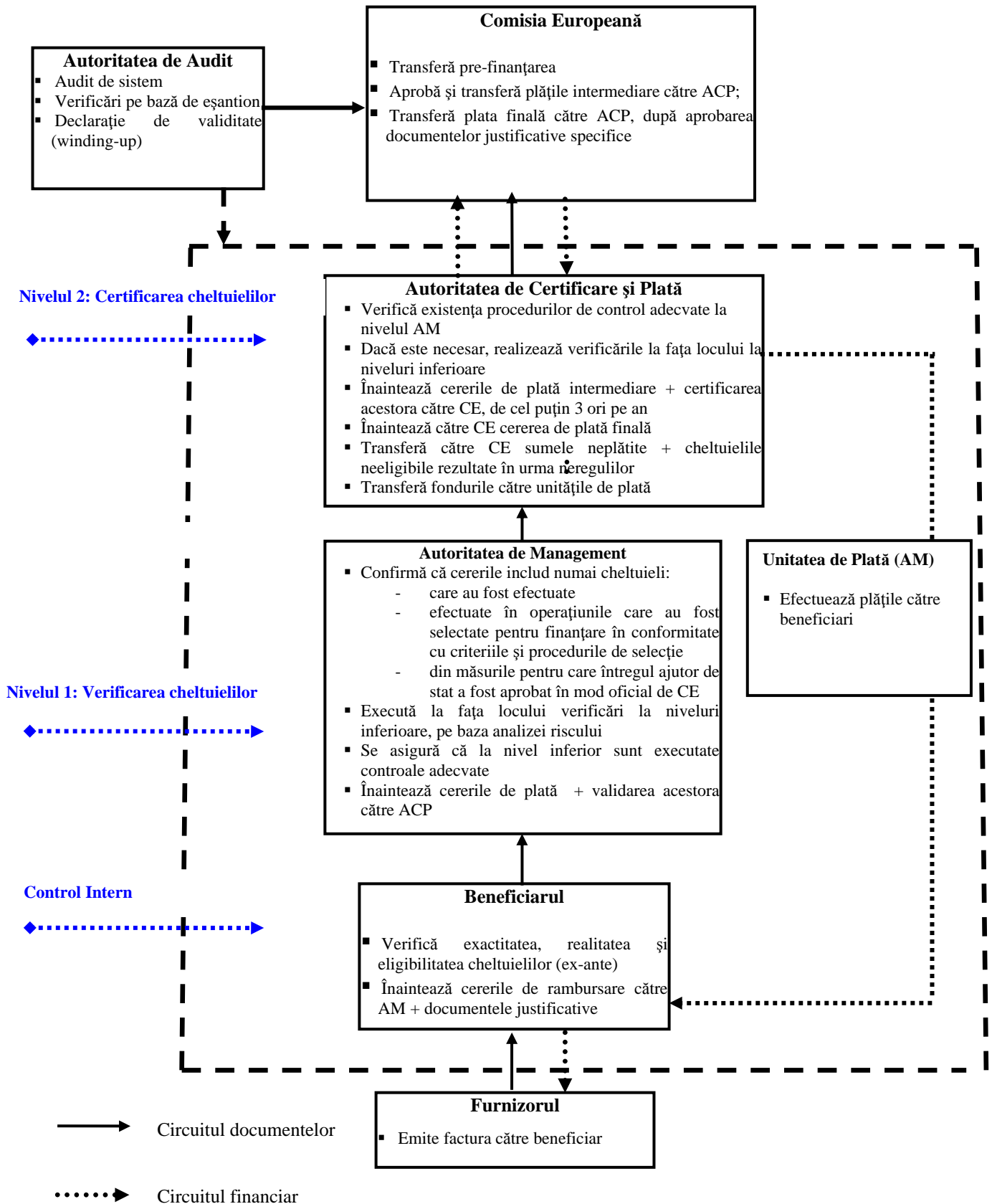
În scopul certificării cheltuielilor către Comisia Europeană, verificările pentru POAT se realizează la două niveluri:

- 1) verificarea cheltuielilor la nivelul AM;
- 2) certificarea cheltuielilor la nivelul Autorității de Certificare și Plată.

În ceea ce privește procesul de efectuare a plăților, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice au fost stabilite două fluxuri de plăți:

- a) plăți directe pentru contribuția financiară a Uniunii Europene și sumele din cofinanțare, de la Autoritatea de Certificare și Plată către beneficiari, în cazul POS Transport și POS Mediu;
- b) plăți indirecte, prin intermediul unităților de plată înființate pe lângă Autoritățile de Management, pentru celelalte programe operaționale.

Fluxul financiar pentru POAT

Nereguli

Baza legală pentru aceste aspecte este reprezentată de Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006 care stabilește regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006 și al Regulamentului nr. 1080/2006, Regulamentul Consiliului nr. 2988/1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene și Ordonanța Guvernului României nr. 79/2003, privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare.

Obiectivul acestei secțiuni este acela de a descrie procesul de identificare și raportare a oricărei suspiciuni de fraudă sau altă neregulă. Această secțiune se referă, de asemenea, la importanța implementării imediate a acțiunilor corective (inclusiv sancțiuni și intentarea de procese civile sau penale) considerate necesare ca urmare a investigării unei nereguli.

În conformitate cu Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006, nu se solicită raportarea către Comisie a neregulilor ce implică pierderea de fonduri ale UE de mai puțin de 10.000 de euro, cu excepția cazului în care Comisia solicită aceasta.

Prin urmare, neregulile ce implică prejudicii mai mari de 10.000 de euro și toate neregulile săvârșite cu intenție trebuie să fie raportate către Comisia Europeană. Aceste rapoarte sunt centralizate și verificate de către Autoritatea de Certificare și Plată și sunt apoi comunicate Departamentului de Luptă Anti-Fraudă (DLAF) pentru a fi transmise trimestrial Oficiului de Luptă Anti-Fraudă (OLAF). Autoritatea de Certificare și Plată primește rapoartele de nereguli de la Autoritățile de Management și trebuie să includă orice raport cu privire la neregulile din cadrul Autorității de Certificare și Plată însăși.

Pentru a permite un proces adecvat de prevenire, identificare și raportare a neregulilor, la nivelul Autorităților de Management, se desemnează câte un ofițer de nereguli. Ofițerul de nereguli desemnat la nivelul Autorității de Management pregătește rapoarte trimestriale și rapoarte ad-hoc și le transmite Autorității de Certificare și Plată.

Orice persoană implicată în procesul de implementare a POAT poate raporta cazuri suspecte de fraudă ofițerilor de nereguli din cadrul Autorității pentru Certificare și Plată, Autorității de Management sau Unităților de Audit Intern ale ACP sau AM, fie oficial, fie anonim. Persoana care raportează cazul suspect nu va mai avea nici o implicare ulterioară în procesul neregulii respective din motive de securitate personală.

Neregulile suspectate vor fi analizate și investigate de către serviciile competente, iar răspunsul va fi transmis conform procedurilor interne ale autorității competente și legislației române în vigoare.

Ofițerul de nereguli desfășoară activități atât din proprie inițiativă, cât și în urma sesizărilor primite. Ofițerul de nereguli își desfășoară activitatea în baza Manualului de Nereguli, care va fi elaborat la nivelul Autorității de Management.

Auditul intern

În cadrul tuturor ministerelor implicate în procesul de implementare a programelor operaționale, au fost create Unități de Audit Intern, independente de structurile care îndeplinesc sarcinile Autorităților de Management (sau Organismelor Intermediare) și sunt direct subordonate conducătorilor instituțiilor respective.

Coordonarea metodologică a acestor unități este asigurată de către o unitate specială din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, și anume Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern.

Atribuțiile Unității Centrale de Armonizare pentru Auditul Public Intern

- Elaborează și implementează procedurile și metodologia unitară bazată pe standardele internaționale aprobate de către Uniunea Europeană, inclusiv manualele de audit intern și pistele de audit.
- Elaborează metodologii de management al riscurilor.
- Elaborează codul deontologic pentru auditorul intern.
- Aprobă normele metodologice cu privire la auditul public intern, specific diferitelor domenii de activitate în materie de audit public intern.
- Dezvoltă un sistem de raportare a rezultatelor tuturor activităților de audit public intern și elaborează un raport anual.
- Verifică dacă normele, instrucțiunile, precum și codul deontologic sunt respectate de către serviciile de audit intern din cadrul structurilor publice; poate iniția măsuri corective necesare în colaborare cu directorul entității publice respective.
- Coordonează sistemul de recrutare și formare în domeniul auditului public intern.

Atribuțiile Unității de Audit Public Intern

Unitățile de Audit Public Intern din cadrul din cadrul instituțiilor care implementează Fondurile Structurale și de Coeziune au manuale specifice de audit pentru fondurile europene.

În conformitate cu prevederile legii, atribuțiile Unității de Audit Intern sunt următoarele:

- Desfășoară activitățile de audit intern pentru a evalua dacă sistemele de management financiar și control ale structurii publice sunt transparente și conforme cu normele de legalitate, periodicitate, raportul cost-eficacitate, eficiență și eficacitate;
- Informează UCAAPI cu privire la recomandările care nu au fost urmate de către directorul entității publice auditate și cu privire la consecințele acestora;
- Raportează periodic cu privire la rezultatele, concluziile și recomandările emise în urma activităților de audit;
- Pregătește o prezentare anuală a activităților sale în raportul anual;
- Raportează imediat către directorul entității publice și către unitatea de inspecție în cazul detectării unor nereguli grave sau situații de fraudă.

Autoritatea de Audit

România a înființat o **Autoritate de Audit** pentru toate Programele Operaționale prin Legea nr. 200/2005, care va îndeplini funcțiile stabilite în Articolul 62 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2005.

Autoritatea de Audit este un organism asociat Curții de Conturi, fără personalitate juridică, independent de Curtea de Conturi din punct de vedere operațional și în același timp independent de toate Autoritățile de Management și de Autoritatea de Certificare și Plată.

În conformitate cu prevederile Legii 200/2005, Articolul 14², Autoritatea de Audit are următoarele responsabilități:

- auditul de sistem, verificări pe bază de eșantion și auditul final;
- verificări și audit extern pentru Fondurile Structurale și de Coeziune;
- verificări anuale ale sistemelor de management și control;

- verificări ale declarațiilor de cheltuieli, pe baza unui eșantion reprezentativ;
- efectuează verificări adecvate în vederea emiterii declarațiilor de închidere (winding-up declarations) la închiderea măsurilor și a programelor;
- verificări ale existenței și corectitudinii cofinanțării naționale.

Evaluarea conformității sistemelor de management și control

Conform art. 71 al Regulamentului General, o evaluare a conformității sistemelor de management și control pentru POAT va fi transmisă Comisiei înaintea trimiterii primei cereri de plată intermediare sau cel mai târziu în termen de 12 luni de la data aprobării PO.

5.4 Informarea și Publicitatea

Promovarea și publicitatea POAT se vor realiza în conformitate cu reglementările în vigoare.

Promovarea POAT se va axa în principal pe încurajarea beneficiarilor de a folosi toate posibilitățile de finanțare pentru a gestiona, monitoriza, evalua și controla procesul de implementare a fondurilor structurale eficiente.

Autoritatea de Management are obligația de a furniza și de a disemina informația cu privire la asistența financiară nerambursabilă acordată prin programul operațional și cu privire la toate proiectele care sunt implementate. Mai mult decât atât, Autoritatea de Management va iniția și implementa acțiuni promoționale și de informare.

În cadrul acțiunilor promoționale, Serviciul Strategii din cadrul Autorității de Management va:

- susține și actualiza pagina web cu privire la POAT, cu informații referitoare la cererile de proiecte, execuția proiectelor din cadrul POAT, criteriile de selecție, cererile de finanțare, forum-uri, rubrici de genul întrebări frecvente etc.
- edita buletine de informare,
- organiza conferințe, seminarii și ateliere de lucru pentru beneficiari și pentru cei care primesc asistență.

De asemenea, Serviciul Implementare din cadrul AM POAT va acționa ca un help desk pentru beneficiari, oferindu-le sprijin în pregătirea și implementarea proiectelor de asistență tehnică.

Pentru POAT va fi elaborat un plan de comunicare cu acțiuni detaliate care vor fi întreprinse de către AM POAT în vederea asigurării unei promovări și a unor acțiuni de publicitate eficiente cu privire la POAT.

5.5 Sistemul Unic de Management al Informației

Conceptul Sistemului Unic de Management al Informației

Sistemul Unic de Management al Informației este un sistem informatic național bazat pe tehnologii web care sprijină toate instituțiile din România implicate în implementarea Cadrului Strategic Național de Referință și a programelor operaționale. Sistemul acoperă necesitățile tuturor nivelurilor de management (Autorități de Management, Organisme Intermediare, Autoritatea de Certificare și Plată, etc.) în toate stadiile de implementare a programului (programare, licitații, contractare, monitorizare, evaluare, plăți, audit și control). Principala caracteristică a SMIS este aceea că furnizează utilizatorilor un singur mecanism pentru îndeplinirea sarcinilor zilnice.

Fiind un instrument de monitorizare, SMIS este principalul furnizor de informații în ceea ce privește progresul în implementare, atât la nivel de proiect cât și la nivel de program, permițând ca rapoartele de monitorizare să fie generate în mod automat.

SMIS a fost dezvoltat sub coordonarea ACIS și în strânsă cooperare cu reprezentanții tuturor structurilor implicate în managementul instrumentelor structurale. Pe parcursul perioadei de implementare, SMIS va fi gestionat și dezvoltat în continuare de către Serviciul Coordonare SMIS.

SMIS – proiectare și funcționalități

Structura SMIS urmărește trei principii de bază: **disponibilitatea** datelor (datele sunt disponibile în mod direct la solicitarea unui utilizator autorizat); **confidențialitatea** datelor (datele sunt furnizate numai utilizatorilor autorizați să acceseze acea informație specifică); **integritatea** datelor (procesarea datelor trebuie să fie realizată numai de către utilizatorii autorizați în scopuri autorizate). Pentru a implementa cele trei principii menționate mai sus, sistemul permite accesul mai multor utilizatori împărțiți într-un număr de grupuri/roluri de utilizatori. În acest fel, nivelurile de acces acordate utilizatorilor sunt organizate și administrate cu ușurință, iar accesul la informații al utilizatorilor poate fi pe deplin auditat și urmărit într-un mod flexibil.

Pentru a asigura un instrument eficient de management, modelul funcțional al SMIS se bazează pe un set de module, care împreună reflectă gama largă de funcționalități pe care sistemul este conceput să le îndeplinească, după cum urmează:

- *Programarea*, care permite înregistrarea și modificarea informațiilor principale privind CSNR, detaliate la nivelele inferioare, de PO, axă prioritară, domeniu major de intervenție și operațiune;
- *Managementul proiectului* (înregistrarea și modificarea principalelor informații privind proiecte, inclusiv contractele⁸);
- *Monitorizarea*, care permite examinarea progreselor CSNR la toate nivelele, față de țintele stabilite anterior; permite, de asemenea, agregarea automată de jos în sus a *valorii actuale* a principalelor date care sunt înregistrate la nivelele inferioare ale sistemului;
- *Auditul și controlul*, care înregistrează controlul și constatările auditului;
- *Managementul fluxului de fonduri*, care include cererile de plată, intrările de fonduri, veniturile generate de proiecte, suspendări și recuperarea fondurilor.

Datele vor fi introduse în SMIS la un nivel corespunzător, pe baza profilelor de utilizatori bine definite. Accesul la sistem va fi permis pe baza numelui utilizatorului/parolei, obținute de la Serviciul Coordonare SMIS în urma unei proceduri specifice care implică conducătorii instituțiilor care gestionează instrumentele structurale.

Rețeaua de coordonatori SMIS

La nivelul Autorităților de Management, Autorității de Certificare și Plată și Autorității de Audit, au fost desemnați Coordonatori SMIS, responsabili cu colectarea și inventarierea necesităților proprii instituțiilor din care fac parte, privind îmbunătățirea sistemului și păstrarea integrității și uniformității procedurilor prevăzute în implementarea instrumentelor structurale.

---

⁸ Contractul este un angajament legal între beneficiar și furnizorul de servicii, lucrări sau bunuri necesare pentru implementarea unei părți din proiect sau a întregului proiect.

Printre sarcinile și responsabilitățile coordonatorilor SMIS, pot fi menționate următoarele:

- Acționarea ca o interfață între AM și Serviciul Coordonare SMIS cu privire la problematica SMIS;
- Colectarea și diseminarea informației de la și în cadrul instituției pe care o reprezintă;
- Asigurarea primului nivel al funcției de asistență pentru utilizatori („help desk”);
- Pregătirea utilizatorilor din cadrul propriei instituții, inclusiv a noilor angajați.

Schimbul electronic de date cu Comisia Europeană, în conformitate cu Art. 40-42 al Regulamentului Comisiei nr. 1828/2006, va fi realizat printr-o interfață între SMIS și Sistemul de Gestionare al Fondurilor în Comunitatea Europeană 2007–2013 (SFC2007).

6. Parteneriat

În conformitate cu Articolul 11 din Regulamentul General, POAT a fost elaborat și va fi implementat, monitorizat și evaluat în cadrul parteneriatului cu autoritățile relevante.

Elaborarea POAT s-a realizat prin respectarea principiului de parteneriat. În acest sens, structura și conținutul POAT au fost prezentate și discutate cu instituțiile partenere (Autorități de Management, Autoritate de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit și ACIS) în repetate rânduri, începând din Septembrie 2005, atât în cadrul reuniunilor generale cât și în cadrul reuniunilor bilaterale.

Pentru a permite discuții intense cu privire la măsurile de AT, un Grup de Lucru pentru Asistență Tehnică a fost creat în octombrie 2005. Principalul obiectiv al Grupului de Lucru pentru Asistență Tehnică este acela de a asigura un proces eficient de implementare și o coordonare corespunzătoare a operațiunilor de asistență tehnică din Cadrul Strategic Național de Referință și din cadrul programelor operaționale.

Până în prezent, Grupul de Lucru a fost funcțional și s-a întâlnit în repetate rânduri. Membrii Grupului de Lucru sunt reprezentanți ai AM POAT, ai Autorităților de Management pentru programele operaționale, ai ACIS, ai Autorității de Certificare și ai Autorității de Audit.

Principalele atribuții ale Grupului de Lucru sunt următoarele:

- coordonează programarea axelor prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale pentru a asigura coerența și acoperirea în întregime a obiectivelor de asistență tehnică din cadrul CSNR;
- asigură o bună colaborare între toate unitățile de AT (din cadrul AM), schimbul de experiență și dezvoltarea unor bune practici în domeniul implementării AT;
- oferă îndrumare și consiliere strategică la nivelul tuturor unităților de AT (din cadrul Autorităților de Management) în îndeplinirea sarcinilor acestora;
- coordonează operațiunile de asistență tehnică pentru a evita posibile suprapuneri, pentru a elimina decalajele și pentru a asigura rezolvarea problemelor apărute în procesul de implementare și management al axelor prioritare de AT;
- stabilește unele standarde comune și abordări unitare în următoarele aspecte: eligibilitatea cheltuielilor de AT, formare, evaluare, promovare, echipamente.

Grupul de Lucru se va transforma într-un Comitet de Coordonare a Asistenței Tehnice, după cum a fost explicat în capitolul 5, pentru a gestiona aspectele legate de implementarea AT pe perioada 2007-2013, reprezentând un forum util în rezolvarea problemelor ce pot apărea în procesul de implementare.

Anexa 1

Defalcare orientativă a contribuției comunitare pe categorii pentru Programul Operațional Asistență Tehnică

Numărul de referință al Comisiei: CCI2007RO161PO005

Numele programului: **Programul Operațional Asistență Tehnică**

Data ultimei decizii a Comisiei pentru Programul Operațional: __/__/__
(in euro) (in euro) (in euro)

Dimensiunea 1 Tema prioritară		Dimensiunea 2 Tip de finanțare		Dimensiunea 3 Teritoriu	
Cod *	Sumă **	Cod *	Sumă **	Cod *	Sumă **
85	158.487.437	01	170.237.790	00	170.237.790
86	11.750.353				
Total	170.237.790	Total	170.237.790	Total	170.237.790

* Categoriile sunt codificate pentru fiecare dimensiune care folosește clasificarea standard.

** Suma estimativă a contribuției comunitare pentru fiecare categorie